
 FINCA® Թողարկող	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
	Տեղաբաշխող	

ՀՀ ԿԲ նախագահի 19.04.2019թ. N 1/234Ա որոշմամբ գրանցված

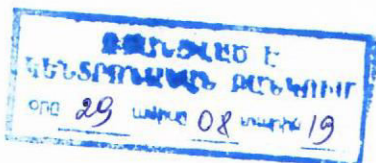
ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

Արժեթղթերի դասը՝	Անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով
Արժեկտրոնային եկամտաբերություն՝	
Շրջանառության ժամկետը՝	
Տեղաբաշխման ձևը՝	
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	Մինչև 2,500,000,000 (երկու միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը՝	«ՖԻՆՔԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը՝	Փակ բաժնետիրական ընկերություն
Տեղեկություններ թողարկողի վերաբերյալ՝	0023, Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, Ազաթանգեղոս փ. 2ա, հեռ. (+374 12) 55 55 55, էլ. փոստ՝ info@finca.am ինտերնետային կայք՝ www.finca.am

Տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը՝	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Կազմակերպա-իրավական ձևը՝	Բաց բաժնետիրական ընկերություն
Տեղեկություններ տեղաբաշխողի վերաբերյալ՝	0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, Պուշկինի 19, հեռ. (+374 10) 59 23 23, էլ. փոստ՝ araratbank@araratbank.am ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am

«ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ»:

Մե ԿԲ նախագահի
28.08.2019թ. 1/648Ա որոշում:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ 4

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ..... 6

- 1.1. Տեղեկատվություն Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ.....7
- 1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը..... 13
- 1.3. Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները
17
- 1.4. Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ 20
- 1.5. Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերերը..... 20
- 1.6. Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները.....22
- 1.7. Արժեթղթերի տեղաբաշխման գործընթացի համառոտ նկարագիրը23
- 1.8. Այլ էական տեղեկություններ24
- 1.9. Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները24

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....25

- 2.1. Ռիսկային գործոններ.....25
- 2.2. Հիմնական տեղեկատվություն28
- 2.3. Տեղեկատվություն առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ.....29
- 2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները 40
- 2.5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը..... 46
- 2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն 48

ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ 48

- 3.1. Անկախ աուդիտորները..... 48
- 3.2. Ռիսկային գործոններ 49
- 3.3. Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին..... 61
- 3.4. Բիզնեսի նկարագիրը 65
- 3.5. Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը..... 70
- 3.6. Հիմնական միջոցները.....72
- 3.7. Զարգացման վերջին միտումները73
- 3.8. Շահույթի կանխատեսումը74
- 3.9. Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները76
- 3.10. Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները և գործունեությունը 85
- 3.11. Կառավարման մարմինների գործունեությունը..... 89

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

3.12. Հսկող անձինք.....92

3.13. Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին92

3.14. Լրացուցիչ տեղեկատվություն 93

3.15. Էական պայմանագրերը 95

3.16. Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը 95

3.17. Այլ տեղեկատվություն 95

Հավելվածներ 96

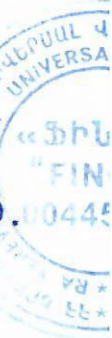
 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Վաժա Մայսուրադե	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Դեյն Սթիվեն ՄաքԳվայեր	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արարատ Գյուլումյան	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ		15.08.2019
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Հրայր Թոխմախյան	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր տնօրեն		19/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Անուշ Պետրոսյան	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն		19/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

 FINCA® Թողարկող	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ Տեղաբաշխող

Հարություն Չաղրյան	Իրավաբանական բաժնի ղեկավար			
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)		(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Աշոտ Օսիպյան	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն			21.08.19թ
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)		(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունների իսկությունը հաստատում եմ՝

Հրաչյա Թոխմախյան	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր տնօրեն		21.08.19թ
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

 FINCA® Թողարկող	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ Տեղաբաշխող

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Վաճառ Մայսուրադե	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ		22.08.19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Դեյն Սթիվեն ՄաքԳվայեր	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արարատ Գյուլումյան	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի անդամ		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Հրաչյա Թոխմախյան	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր տնօրեն		19/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Անուշ Պետրոսյան	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն		19/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

Հարություն Չաղրյան	Իրավաբանական բաժնի ղեկավար			
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)		(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Աշոտ Օսիպյան	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն			21.08.19թ
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)		(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունների իսկությունը հաստատում եմ՝

Հրայա Թոխմախյան <hr/> (անուն, ազգանուն)	«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր տնօրեն <hr/> (պաշտոն)	 <hr/> (ստորագրություն)	21.08.19թ <hr/> (ամսաթիվ)
---	--	---	------------------------------

 FINCA® Թողարկող	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ Տեղաբաշխող

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Վաժա Մայսուրադե	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ հորհրդի նախագահ			
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)		(ամսաթիվ)
Դեյն Սթիվեն ՄաքԳվայեր	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ հորհրդի անդամ			17/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)		(ամսաթիվ)
Արարատ Գյուլումյան	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ հորհրդի անդամ			
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)		(ամսաթիվ)
Հրայր Թոխմախյան	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր տնօրեն			19/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)		(ամսաթիվ)
Անուշ Պետրոսյան	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն			19/08/19
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)		(ամսաթիվ)
Հարություն Չաղրյան	Իրավաբանական բաժնի ղեկավար			

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Աշոտ Օսիպյան	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունների իսկությունը հաստատում եմ՝

**Հրայր
Թոխմախյան**

 (անուն, ազգանուն)

**«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն**

 (պաշտոն)

 (ստորագրություն)

21/08/19

 (ամսաթիվ)

Կ.Տ.

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ՝ ԹՈՂԱՐԿՈՂ ԿԱՄ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ՝ ԱԶԴԱԳԻՐ) ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով Թողարկողի և/կամ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Տեղաբաշխող) ինտերնետային կայքերում՝ www.finca.am, www.araratbank.am:

2016-2018 թվականների դրությամբ ներկայացված բոլոր (բացառությամբ «**Թողարկողի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը**» աղյուսակից) ֆինանսական տվյալների աղբյուրն են հանդիսանում Ընկերության աուդիտ արված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, իսկ 2019թ. դրությամբ ներկայացված տվյալներինը՝ աուդիտի չենթարկված հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Սույն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվությունը, բացառությամբ տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, անկախ աուդիտորի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել, ինչպես նաև ներկայացված տեղեկատվության համար աղբյուր չեն հանդիսացել երրորդ անձինք:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

1.1. Տեղեկատվություն Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ փակ բաժնետիրական ընկերություն

ռուսերեն՝ «ФИНКА» УНИВЕРСАЛЬНАЯ КРЕДИТНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ Закрытое Акционерное Общество.

անգլերեն՝ “FINCA” UNIVERSAL CREDIT ORGANIZATION Closed Joint-Stock Company.

Թողարկողի կրճար ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

ռուսերեն՝ «ФИНКА» УКО ЗАО

անգլերեն՝ “FINCA” UCO CJSC

Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փ. 2ա, գրանցման համարը՝ 13:

Թողարկողի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փ. 2ա:

Կապի միջոցները՝

հեռ.՝ (+374 12) 55 55 55

էլ. փոստ՝ info@finca.am,

ինտերնետային կայք՝ www.finca.am:

Թողարկողի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել Կազմակերպության մասնագետներից Արևիկ Հովհաննիսյանի հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374) 60 465 614:

1.1.1. Կազմակերպության համառոտ նկարագիրը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Կազմակերպությունը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2006 թվականի մարտի 28-ին որպես ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն: ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ նաև ՀՀ ԿԲ) խորհրդի 2006 թվականի մարտի 28-ի թիվ 128Ա որոշմամբ Կազմակերպությունը գրանցվել է և ստացել թիվ 13 գրանցման վկայական:

Կազմակերպությունը ստեղծվել է «ՖԻՆՔԱ Ինթերնեյշնլ Ինք.» ամերիկյան ոչ առևտրային կազմակերպության կողմից ՀՀ միկրոֆինանսական շուկայի ձևավորման նախնական փուլում՝ նպատակ ունենալով ֆինանսական ծառայություններ մատուցել ֆինանսական հաստատություններից սահմանափակ վարկավորման հնարավորություն և ամենացածր եկամուտ ունեցող ձեռնարկատերերին:

Կազմակերպության առաքելությունն է հիմնավոր լուծումների միջոցով հաղթահարել աղքատությունը՝ օգնելով մարդկանց ստեղծել ակտիվներ, նոր աշխատատեղեր և բարելավել իրենց ապրելակերպը:

Կազմակերպության նպատակն է լինել ոչ ավանդական համայնքային ֆինանսական հաստատություն, որը շահեկանորեն ու ամենայն պատասխանատվությամբ մատուցում է նորարական և արդյունավետ ֆինանսական ծառայություններ՝ հասանելի դարձնելով կայուն, սոցիալապես պատասխանատու ֆինանսական ծառայությունները կարիքավոր անհատներին ու համայնքներին՝ նշված խմբերին հնարավորություն ընձեռելով ներդրում կատարել ապագայի մեջ:

Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 4,905,960,000 ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 490,596 հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Կազմակերպության միակ բաժնետեր է հանդիսանում «ՖԻՆՔԱ Մայքրոֆայնենս Կորպերատիվ Յու. Էյ» կազմակերպությունը:

1.1.2. Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Կազմակերպությունը ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող է իրականացնել ունիվերսալ վարկային կազմակերպությանը բնորոշ բոլոր ֆինանսական գործառնությունները կամ դրանց մի մասը: Գործունեությունը սկսելուց ի վեր Կազմակերպությունն իր բնույթով հանդիսանում է ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն, մասնավորապես, որպես հիմնական գործունեություն ձեռնարկատիրական, գյուղատնտեսական և սպառողական վարկեր է տրամադրում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, որպես գործակալ կնքում է ԱՊՊԱ և ապահովագրական այլ պայմանագրեր: Իր կողմից մատուցվող ծառայություններն ամբողջականացնելու նպատակով Կազմակերպությունը սկսած 2013 թվականից մատուցում է նաև արտարժույթի փոխանակման ծառայություններ:

Վարկավորման գործընթացը Կազմակերպությունն իրականացնում է ինչպես սեփական կապիտալի, այնպես էլ ներգրավված միջոցների հաշվին: Կազմակերպությունը միջնաժամկետ և երկարաժամկետ դրամական միջոցներ ներգրավելու նպատակով համագործակցում է այնպիսի միջազգային հեղինակավոր կազմակերպությունների հետ, ինչպիսիք են «Ասիական Զարգացման Բանկը» (ADB) և «ՔեյէֆԴաբլյու բանկը» (KfW Bankengruppe): 2018թ նոյեմբերին ՖԻՆՔԱ-ն և «Frankfurt School Financial Services GMBH»-ը ստորագրեցին 2 միլիոն ԱՄՆ դոլարի պայմանագիր, որով նախատեսված միջոցների ուղղվելու է ցածր եկամուտ ունեցող հաճախորդներին միկրո վարկերի տրամադրմանը, իսկ 2018թ դեկտեմբերին ՖԻՆՔԱ-ն ներգրավեց 3.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար «Invest in Vision» ներդրումային ֆոնդից, որի միջոցները նախատեսված են միկրո ձեռնարկությունների ֆինանսավորման համար: 30.06.2019թ. դրությամբ Կազմակերպությունը ՀՀ առևտրային բանկերից ունի երեք վարկային գիծ՝ ընդհանուր 3.7 մլն ԱՄՆ դոլար ծավալով, մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով:

Հիմնադրման օրվանից Կազմակերպությունը համագործակցում է նաև մի շարք հեղինակավոր միկրոֆինանսավորման զարգացման հիմնադրամների հետ, ինչպես, օրինակ, «responsAbility Investments AG», «Symbiotics», «Blue Orchard», «Triple Jump», «DWM»:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԿԱԿԱՆ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Կազմակերպությունն ունի 38 մասնաճյուղ և վարկավորում է իրականացնում ՀՀ բոլոր մարզերում:

1.1.3 Ակտիվների համարժեքությունը և պիտանելիությունը

2019 թվականի երկրորդ եռամսյակի արդյունքներով Կազմակերպության զուտ շահույթը, համաձայն աուդիտի չենթարկված հաշվետվությունների, կազմել է 164.5 մլն. ՀՀ դրամ¹, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունը կապիտալի միջին մեծությանը)¹ 2.75%: Լևերիջի գործակիցը (ընդհանուր պարտավորությունների միջին մեծության հարաբերությունն ընդհանուր կապիտալի միջին մեծությանը) կազմել է 3.37:

2017թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության վարկային պորտֆելը կազմել է շուրջ 24.5 մլրդ դրամ, որն 2016թ ցուցանիշից պակաս է 5.8%-ով, իսկ 2018թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24.2 մլրդ դրամ, որը 2017թ համադրելի ժամակաշրջանի ցուցանիշից պակաս է 1.2%-ով: 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Կազմակերպության վարկային պորտֆելը կազմել է մոտ 22.3 մլրդ ՀՀ դրամ: 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության վարկային պորտֆելում խնդրահարույց վարկերի մասնաբաժինը կազմել է մոտ 11%, 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ՝ մոտ 4.3%: Ստորև ներկայացվում է Կազմակերպության ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

	<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>			
	30.06.2019թ ¹	2018թ	2017թ	2016թ
Ակտիվներ, այդ թվում՝	26,306,209	27,032,125	27,096,288	29,277,311
<i>Եկամտաբեր ակտիվներ, այդ թվում՝</i>	23,515,561	25,824,003	25,934,881	28,024,091
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,287,500	24,176,907	24,495,291	26,015,468
Բանկերում տեղաբաշխված ավանդներ	0	431,258	135,064	740,383

¹ 2019թ տվյալները ներկայացված են հրապարակվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից և աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

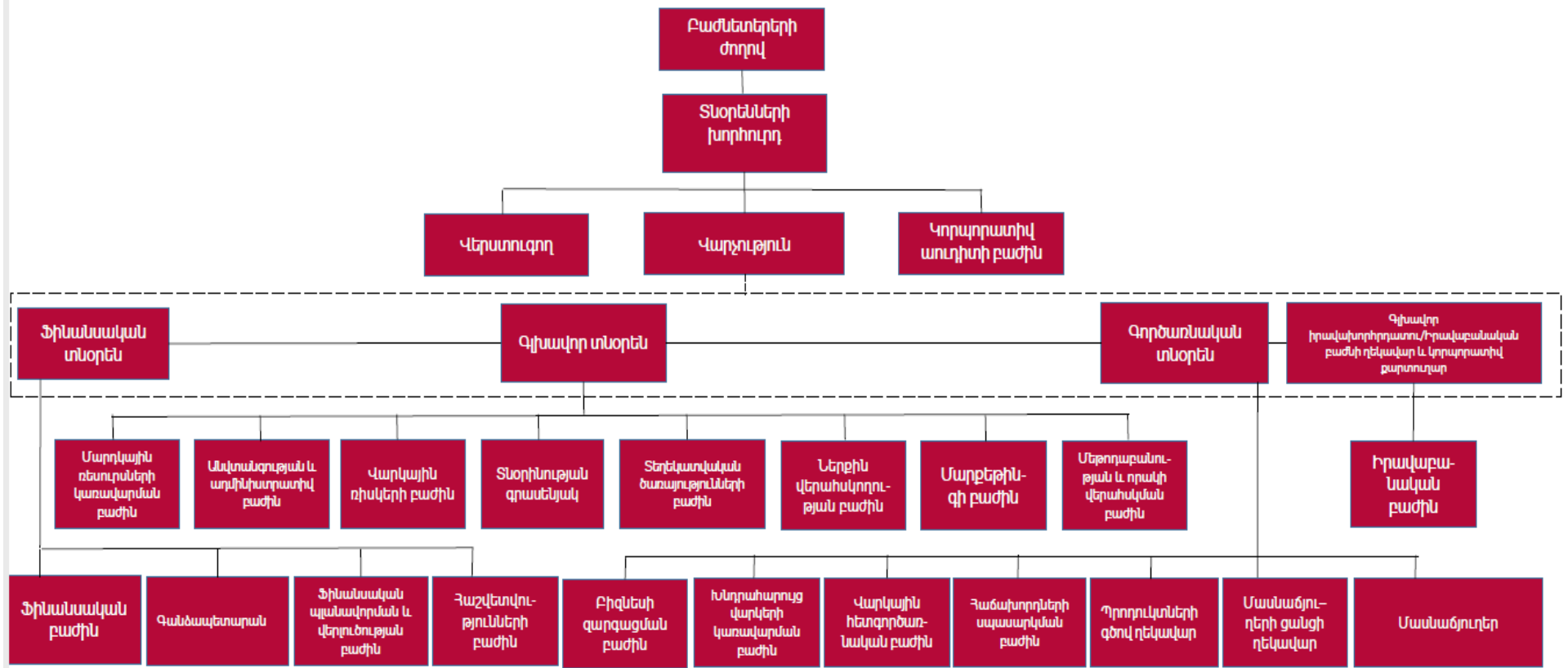
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,228,061	1,215,838	1,304,526	1,268,240
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը ընդհանուր ակտիվներում	89.39%	95.53%	95.71%	95.72%

1.1.4 Կազմակերպության կազմակերպչական կառուցվածքը

Կազմակերպության ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

Հավելված Ա
«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ տնօրենների խորհրդի
12.03.2019թ. N 09/2019 որոշման

"ՖԻՆՔԱ" ՈՒՎԿ ՓԲԸ Վարչակազմակերպական կառուցվածքը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ինչպես բոլոր տնտեսավարող սուբյեկտները, Կազմակերպությունն իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ: Ներդրողները մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը պետք է տեղյակ լինեն այդ ներդրման հետ կապված ռիսկերի մասին:

Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերում ներդրում կատարողները բախվում են ինչպես թողարկող կազմակերպության գործունեության հետ կապված, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից առաջացող ռիսկերի և պարտատոմսերի հետ կապված ռիսկերի հետ:

1.2.1. Թողարկողին առնչվող ռիսկեր

Թողարկողին առնչվող ռիսկերը կապված են նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներից և արտահայտվում են ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասամբ չկատարելու հանգամանքով: Կազմակերպությունը մշտապես զարգացնում է իր ֆինանսատնտեսական վիճակին սպառնացող ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը և որպես հիմնական ռիսկեր դիտարկում վարկային, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, գործընկերոջ (Counterparty Risk), գործառնական, տնտեսության վիճակի և օրենսդրության փոփոխություններով պայմանավորված ռիսկերը: Կազմակերպությունը ռիսկերի կառավարման հարցում առաջնորդվում է ՖԻՆՔԱ Իմփեքթ Ֆայնենսի կողմից մշակված «Դուստր Կազմակերպությունների Քաղաքականությունների Ձեռնարկ»-ով և ներքին մշակված կանոնակարգերով:

Թողարկողի բնականոն գործունեությանը սպառնացող ռիսկեր կարող են առաջացնել նաև արտաքին գործոնները, որոնք թողարկողից անկախ են: Նման ռիսկերից զերծ մնալու կամ հետևանքները նվազեցնելու նպատակով Թողարկողը մշակում է գործունեության անընդհատության ապահովման և արտակարգ իրավիճակներում գործելու ընթացակարգեր: Թողարկողի գործունեությանն առնչվող ռիսկերը կարող են հանգեցնել պարտատոմսերի գնի

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

նվազմանը: Կազմակերպության ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքները գնահատելու համար ներդրողները կարող են օգտվել Թողարկողի ինտերնետային կայքում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններից՝ www.finca.am:

Թողարկողի կողմից որպես առավել էական ռիսկեր են դիտարկվում.

- *Վարկային ռիսկը* Կազմակերպության վարկառուների, փոխառուների և վերջինիս նկատմամբ պարտավորություններ ստանձնած անձանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և սահմանված չափով կամ մասամբ չկատարելու հավանականությունն է, ինչը կարող է վնաս հասցնել Կազմակերպության կապիտալին: Վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարումը Թողարկողի կարևորագույն խնդիրներից է:
- *Իրացվելիության ռիսկը*, երբ Կազմակերպության ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ դրամական ներհոսքի կրճատման, ներգրավման աղբյուրների սահմանափակման, մակրոտնտեսական իրավիճակի փոփոխության, օրենսդրական փոփոխությունների, նորմատիվային դաշտի փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության ռիսկի հետևանքով դժվարություններ կարող են առաջանալ Կազմակերպության ակտիվներն արագ և շուկայական գնով իրացնելու ժամանակ, հետևաբար նաև խնդիրներ կարող են առաջանալ պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու հետ կապված:
- *Տոկոսադրույքի ռիսկը*, երբ շուկայում գործող տոկոսադրույքների փոփոխությունները կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության ֆինանսական ցուցանիշների վրա, տոկոսային եկամուտների և արդյունքում նաև կապիտալի վրա:
- *Արդարժույթային ռիսկը*, որը սահմանվում է որպես փոխարժեքի փոփոխության հետևանքով Կազմակերպության ֆինանսական արդյունքների և կապիտալի վրա ունեցած բացասական ազդեցության ռիսկ:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

- *Գործընկերոջ ռիսկի* սահմանաչափն իրենից ներկայացնում է մեկ ֆինանսական հաստատության գծով ռիսկի առավելագույն չափը, որը Կազմակերպությունը կարող է ունենալ: Կախված ռիսկի ծագման աղբյուրից՝ միջբանկային գործընկերոջ ռիսկը կարելի է տրոհել ռիսկերի հետևյալ տեսակների՝ մայր գումարի կորստի ռիսկ, փոխարինման ռիսկ, առաջին վճարողի ռիսկ և վճարման ռիսկ, թողարկողի ռիսկ:
- *Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր*, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել Կազմակերպության գործունեության վրա, մասնավորապես կարող է ուղեկցվել Կազմակերպության կողմից սպասվող եկամուտների նվազմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարություններով:
- *Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը*, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Կազմակերպության գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա:
- *Մրցակցային ռիսկ*, որն առաջանում է ՀՀ ֆինանսական, մասնավորապես՝ վարկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում, ինչն էլ իր ազդեցությունն է ունենում Կազմակերպության ֆինանսական ցուցանիշների վրա, որի պատճառով Թողարկողը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը:
- *Գործառնական ռիսկը*, որը կարող է ի հայտ գալ ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանմամբ, մարդկային գործոնի կամ արտաքին գործոնների բացասական ազդեցության արդյունքում, ինչը կարող է կորուստ բերել Թողարկողի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Գործառնական ռիսկի հետևանքով կարող է վտանգվել նաև Թողարկողի համբավը:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

1.2.2. Թողարկվող պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ վարկային կազմակերպությունների պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը:

Կազմակերպությունը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու որոշում կայացնելու համար:

Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ Թողարկողի ֆինանսատնտեսական գործունեության վրա բացասական ազդեցություն ունեցող ռիսկերի հետևանքով պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը կապված գնի անկման և շուկայում իրացվելիության հետ: Թողարկված պարտատոմսերը շրջանառության ժամկետի ընթացքում կարող են բացասական փոփոխությունների ենթարկվել տնտեսական վիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով, ուստի Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ ներդրողը ցանկացած պահի կարող է իրացնել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում իր համար շահավետ գնով: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը տեղեկացնում է նաև, որ իր գործունեությամբ նպաստելու է պարտատոմսերի շուկայի զարգացմանն՝ ակտիվություն ցուցաբերելով պարտատոմսերի թողարկման և ֆոնդային բորսայում դրանց ցուցակման շնորհիվ:

Հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել.

- ✓ *Պարտապտոմսերի իրացվելիության ռիսկը*, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով: Արդյունքում՝ պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը և ներդրողը ստիպված լինի իրացնել պարտատոմսերն ավելի ցածր գնով, քան ձեռք բերման գինը:
- ✓ *Արտարժույթային ռիսկը*: Ներդրողը կարող է կրել նաև փոխարժեքների տատանման հետ

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

կապված կորուստներ ՀՀ դրամի և արտարժույթի փոխանակման ժամանակ: Սույն ռիսկը, հատկապես առնչվելի է այն ներդրողների համար, ովքեր պարտատոմսերի ձեռքբերման և մարման դիմաց ստացվող գումարները փոխանակելու են մեկ արժույթից մեկ այլ արժույթի:

- ✓ *Տոկոսադրույքի ռիսկը:* Շուկայում գործող տոկոսադրույքների փոփոխությունները կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ պարտատոմսերի գնի և եկամտաբերության վրա, քանի որ պարտատոմսի գինն ու եկամտաբերությունը գտնվում են միմյանցից հակադարձ կախվածության մեջ:
- ✓ *Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ:* Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:
- ✓ *Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը,* որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Կազմակերպության գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ փոփոխությունները կարող են ազդել նաև պարտատոմսերի գրավչության և արդյունքում իրացվելիության վրա:

1.3. Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է որդեգրած ռազմավարությանը համաձայն: Կազմակերպության գործունեությունը մշտապես գտնվում է Կազմակերպության խորհրդի և գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Կազմակերպության կողմից առաջարկվող ծառայությունները և դրանց սակագները շուկայի պահանջներին:

2019թ. երկրորդ եռամսյակում 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատ Կազմակերպության ակտիվները նվազել են մոտ 725.9 մլն ՀՀ դրամով՝ 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմելով մոտ

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

26.3 մլրդ ՀՀ դրամ²: 2018թ. ընթացքում 2017թ. համեմատ Կազմակերպության ակտիվները կրճատվել են 64.2 մլն դրամով կամ 0.2%-ով և 31.12.2018թ. դրությամբ կազմել 27 մլրդ ՀՀ դրամ: 2018թ. և 2019թ. կրճատումները հիմնականում պայմանավորված են վարկային պորտֆելի նվազմամբ: 2017թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության ակտիվները կազմել են 27.1 մլրդ դրամ՝ 2016թ դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ նվազելով 2,181.0 մլն դրամով կամ 7.4%-ով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է վարկային պորտֆելի և դրամական միջոցների ու դրանց համարժեքների նվազմամբ:

Կազմակերպության ընդհանուր կապիտալը 2019թ հունիսի 30-ին 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատ նվազել է 2.4 մլրդ ՀՀ դրամով՝ կազմելով մոտ 5.4 մլրդ ՀՀ դրամ: 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատ աճել էր 401.1 մլն դրամով կամ 5.5%-ով և կազմել մոտ 7.7 մլրդ ՀՀ դրամ:

2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Կազմակերպության պարտավորությունների ծավալը կազմել է 20.9 մլրդ ՀՀ դրամ՝ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատ աճելով 1.6 մլրդ դրամով կամ 8.4 %-ով:

2019թ. երկրորդ քառորդում Կազմակերպության զուտ շահույթը կազմել է 164.5 մլն ՀՀ դրամ, իսկ 2018թ. ընթացքում՝ մոտ 932 մլն դրամ՝ 2017թ. համեմատ նվազելով 367.4 մլն դրամով կամ 28.3%-ով: 2017թ ընթացքում Կազմակերպությունը ստացել է 1.3 մլրդ ՀՀ դրամի զուտ շահույթ, որը նախորդ տարվա համեմատ աճել է շուրջ 707.3 մլն դրամով կամ 119%-ով:

2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Կազմակերպության վարկային պորտֆելը կազմել է 22.3 մլրդ դրամ (աուդիտ չանցած), 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24.2 մլրդ դրամ, իսկ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ շուրջ 24.5 մլրդ դրամ: Վարկային պորտֆելի նվազումը վերջին երկու տարիների ընթացքում պայմանավորված է նրանով, որ վերջին տարիներին Կազմակերպության հիմնական խնդիրը եղել է ապահովել վարկային պորտֆելի որակը՝ այդ նպատակով ներդնելով վարկերի կենտրոնացված հաստատման ստորաբաժանումը և ապահովելով պատասխանատու

² 2019թ. տվյալները վերցված են արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Ֆինանսավորման սկզբունքները: Կազմակերպությունը 2019-2020թթ. ընթացքում պլանավորում է ներդնել նոր վարկատեսակներ և նոր տեխնոլոգիաներ, որոնք հնարավորություն կտան բարելավել թե՛ վարկի պայմանները, և թե՛ վարկավորման գործընթացը՝ նպաստելով վարկային պորտֆելի աճին:

Կազմակերպության փաստացի կանոնադրական կապիտալը 2019 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ կազմել է 4,905,960,000 ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է 490,596 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2019թ ընթացքում՝ մինչև օգոստոսի 21-ը, Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

21.08.2019թ. դրությամբ Թողարկողի գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են, Կազմակերպության դեմ չկան և չեն սպասվում դատական հայցեր, որոնք կարող են նյութական, բացասական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի կամ Կազմակերպության զարգացման հեռանկարների վրա:

Կազմակերպությունը 21.08.2019թ. դրությամբ համապատասխանում է միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված փոխառությունների պայմանագրերով ստանձնած բոլոր ֆինանսական նորմատիվներին՝ բացառությամբ երկու վարկատուների , որոնց մասով առկա համաձայնությունները ընթացքի մեջ են, ինչը կազմակերպության գնահատմամբ չի կարող ազդել վերջինիս ֆինանսական դրության վրա: Կազմակերպության որևէ ակտիվ չի հանդիսանում գրավի առարկա:

Կազմակերպության ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Կազմակերպության կազմակերպական կառուցվածքը արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որի հետևանքով հնարավոր են Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություններ, որոնք միտված կլինեն Կազմակերպության գործունեության բարելավմանը և արդյունավետության ու շահութաբերության

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

բարձրացմանը:

1.4. Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձ

Կազմակերպության 2012-2018թթ ֆինանսական հաշվետվությունների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացրել է «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպությունը, որի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Ամիրյան 4/7, հեռ.՝ (+374 10) 52-65-20, ֆաքս՝ (+374 10) 52-75-2, ինտերնետային կայք՝ www.deloitte.am: «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանում 2012թ հոկտեմբերին: «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է Դելոյթ ԱՊՀ Հոլդինգս Լիմիթեդի («Դելոյթ ԱՊՀ») փոխկապակցված կազմակերպությունը, որը DTTL անդամ ընկերությունն է:

Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում ֆինանսական հաշվետվությունների էական անճշտություններից զերծ լինելու և ֆինանսական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին համապատասխանելու մասին: «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ եզրակացությունները Կազմակերպության կողմից պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ ներկայացված են Ազդագրին կից Հավելված 2-ում: Վերջին 5 տարիների ընթացքում Կազմակերպության աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5. Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և բաժնետերերը

Թողարկողի կանոնադրությամբ սահմանված են Կազմակերպության կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ժողով,
- Տնօրենների խորհուրդ,
- Վարչություն,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

➤ **Գլխավոր տնօրեն:**

Կազմակերպության Բաժնետերերի ժողովը կազմակերպության կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Կազմակերպության Տնօրենների խորհուրդն ընտրվում է Բաժնետերերի որոշմամբ՝ Կազմակերպության կանոնադրությանը համապատասխան: Վարչությունը և Գլխավոր տնօրենը կառավարում են Վարկային կազմակերպության առօրյա ընթացիկ գործունեությունը:

Կազմակերպության Տնօրենների խորհուրդը բաղկացած է չորս անդամներից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
1	Վաժա Մայսուրադզե	Խորհրդի նախագահ	20 տարի
2	Դեյն Սթիվեն ՄաքԳվայեր	Խորհրդի անդամ	42 տարի
3	Արարատ Գյուլումյան	Խորհրդի անդամ	20 տարի
4	Մուրադ Մուրադյան	Խորհրդի անդամ	15 տարի

Կազմակերպության Վարչությունը բաղկացած է երեք անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
1.	Հրաչյա Թոխմախյան	Վարչության նախագահ, Գլխավոր տնօրեն	25 տարի
2.	Անուշ Պետրոսյան	Վարչության անդամ, Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն	18 տարի
3.	Հարություն Չաղրյան	Իրավաբանական բաժնի ղեկավար	10 տարի

Կազմակերպության վերստուգողն է Հովհաննես Հովհաննիսյանը:

Կազմակերպության աշխատակիցների թիվը նշված ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ կազմել է.

	30.06.2019թ	2018թ	2017թ	2016թ
--	--------------------	--------------	--------------	--------------

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

Աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը	514	535	543	577
------------------------------------	-----	-----	-----	-----

2011թ նոյեմբերի 1-ից «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ միակ բաժնետերն է հանդիսանում «ՖԻՆՔԱ Մայքրոֆայնենս Կոոպերատիվ» ՅՈւ. Էյ նիդերլանդական կազմակերպությունը: Վերջինս ստեղծվել է Նիդերլանդներում «ՖԻՆՔԱ Մայքրոֆայնենս Հոլդինգ Քոմփանի» ՍՊԸ և «ՖԻՆՔԱ Ինթերնեյշնլ» ՍՊԸ կողմից: «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի հայտարարված բաժնետոմսերը կազմել են 490,596՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: ՖԻՆՔԱ-ի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 4,905,960,000 ՀՀ դրամ:

1.6. Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները

<i>Պարտատոմսերի տեսակը՝</i>	<i>անվանական արժեկտրոնային</i>
<i>Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝</i>	կիսամյակային
<i>Պարտատոմսերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային
<i>Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝</i>	ոչ փոխարկելի
<i>Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝</i>	մինչև 2,500,000,000 (երկու միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ
<i>Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝</i>	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
<i>Պարտատոմսերի քանակը՝</i>	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով
<i>Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման օրը՝</i>	
<i>Պարտատոմսերի շրջանառության</i>	

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

<i>Ժամկետը՝</i>	
<i>Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝</i>	Տեղաբաշխումից հետո արժեթղթերի առուվաճառքը երկրորդային շուկայում կարող է իրականացվել բացառապես կարգավորվող շուկայում:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն օգտագործվելու են վարկային պորտֆելի աճի ֆինանսավորման նպատակով:

1.7. Արժեթղթերի տեղաբաշխման գործընթացի համառոտ նկարագիրը

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բորսա) տեղաբաշխման համակարգով՝ Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով՝ բացառությամբ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռքբերման ենթակա պարտատոմսերի: Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամանակ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի կողմից սահմանվում է պոտենցիալ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռքբերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալ, որը Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք է բերվում անվանական արժեքով:

Յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ հրապարակվելու են Թողարկողի, ինչպես նաև Տեղաբաշխողի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում համապատասխանաբար՝ www.finca.am, www.araratbank.am:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերը առևտրի թույլատրելու նպատակով Թողարկողը հնարավորինս սեղմ ժամկետում դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ: Հարկ է նշել, որ որոշակի հանգամանքներում կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերը առևտրի թույլատրման հայտը հնարավոր է չբավարարվի: Տեղաբաշխման ավարտից հետո երեք ամսվա ընթացքում կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

համարվում է չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Թողարկողի խորհրդի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից 2 օրվա ընթացքում ներդրողներին վերադարձվում են պարտատոմսերը ձեռք բերելու նպատակով վճարված և մինչ որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը ներառյալ արժեկտրոնի հաշվեգրված գումարները:

1.8. Այլ էական տեղեկություններ

Թողարկողի ֆինանսական հաշվետվությունները հասանելի են Թողարկողի պաշտոնական կայքում՝ www.finca.am, ինչպես նաև Ազդագրին կից Հավելված 2-ում:

1.9. Թողարկողի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

հազ. ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	30.06.2019 ³	2018 ⁴	2017
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	164,495	931,989	1,299,419
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	5,983,817	7,517,812	6,935,780
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	2.75%	12.40%	18.74%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	164,495	931,989	1,299,419
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	26,158,524	27,064,207	28,186,800
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.63%	3.44%	4.61%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	164,495	931,989	1,299,419
Գործառնական եկամուտ	2,859,932	5,240,862	5,736,176
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	5.75%	17.78%	22.65%
Գործառնական եկամուտ	2,859,932	5,240,862	5,736,176
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	26,158,524	27,064,207	28,186,800
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	10.93%	19.36%	20.35%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	26,158,524	27,064,207	28,186,800
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	5,983,817	7,517,812	6,935,780
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	4.37	3.60	4.06

³ 2019թ. տվյալների համար աղբյուր են հանդիսացել 2019թ. 2-րդ և 2018թ. 4-րդ եռամսյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք արտաքին աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

⁴ 2016-2018թթ տվյալների համար աղբյուր են հանդիսացել արտաքին աուդիտի ենթարկված տարեկան հաշվետվությունները:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԵԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

Զուտ տոկոսային և կոմիսիոն եկամուտներ	1,483,602	4,580,359	5,257,496
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	23,973,874	25,879,442	26,979,486
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	6.19%	17.70%	19.49%
Տոկոսային և կոմիսիոն եկամուտներ	3,349,001	7,144,896	7,605,547
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	23,973,874	25,879,442	26,979,486
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	13.97%	27.61%	28.19%
Տոկոսային ծախսեր	788,274	1,488,998	1,698,049
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	18,111,017	17,736,359	17,817,776
Ծախսարարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	4.35%	8.40%	9.53%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	164,495	931,989	1,299,419
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	490,596	490,596	490,596
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS), դրամ	335.30	1,899.71	2,648.65
Տոկոսային և կոմիսիոն եկամուտներ	3,349,001	7,144,896	7,605,547
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	23,973,874	25,879,442	26,979,486
Տոկոսային ծախսեր	788,274	1,488,998	1,698,049
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	18,111,017	17,736,359	17,817,776
ՍՊՐԵԴ	9.6%	19.2%	18.7%

ԲԱԺԻՆ 2. ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1. Ռիսկային գործոններ

Արժեթղթերում՝ ներառյալ պարտատոմսերում, ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, այդ իսկ պատճառով, ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

կապված և Ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել, որ Ազդագրում ներկայացված ռիսկերից բացի կարող է նաև առաջանալ այլ անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ ռիսկ, և ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով ու ակնկալիքներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Թողարկողի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով Թողարկողի կողմից ստանձնած պարտավորությունների չկատարմանը կամ շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիության և, հետևաբար, գնի անկմանը:

2.1.1. Թողարկվող պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ վարկային կազմակերպությունների պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Կազմակերպությունը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու որոշում կայացնելու համար:

Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ Թողարկողի ֆինանսատնտեսական գործունեության վրա բացասական ազդեցություն ունեցող ռիսկերի հետևանքով պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը կապված գնի անկման և շուկայում իրացվելիության հետ: Թողարկված պարտատոմսերը շրջանառության ժամկետի ընթացքում կարող են բացասական փոփոխությունների ենթարկվել տնտեսական վիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով, ուստի Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ ներդրողը ցանկացած պահի կարող է իրացնել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում իր համար շահավետ գնով: Այնուամենայնիվ,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Թողարկողը տեղեկացնում է նաև, որ իր գործունեությամբ նպաստելու է պարտատոմսերի շուկայի զարգացմանը՝ ակտիվություն ցուցաբերելով պարտատոմսերի թողարկման և ֆոնդային բորսայում դրանց ցուցակման շնորհիվ:

Պարտատոմսերին առնչվող հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել հետևյալները.

- *Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը* պարտատոմսերի շուկայի ծավալի և ցածր զարգացվածության պայմաններում պարտատոմսի սեփականատիրոջ կողմից ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների առաջացումն է: Վերջինս կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով: Արդյունքում պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը և ներդրողը ստիպված լինի իրացնել պարտատոմսերն ավելի ցածր գնով, քան ձեռքբերման գինը:

Կազմակերպությունը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով, այն է՝ շուկա ստեղծողի (Market Maker) միջոցով ապահովել պարտատոմսերի իրացվելիությունը: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը դրանց շրջանառության ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար ֆինանսապես շահավետ գնով:

- *Արտարժույթային ռիսկը:* Ներդրողը կարող է կրել նաև փոխարժեքների տատանման հետ կապված կորուստներ << դրամի և արտարժույթի փոխանակման ժամանակ: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկ կարող են կրել այն ներդրողները, ովքեր իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով ստիպված կլինեն իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկել այլ արժույթներից << դրամի:

- *Տոկոսադրույքի ռիսկը:* Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով պարտատոմսերում ներդրողների կորուստներ կրելու վտանգն է, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, այն կարող է ազդել ինչպես պարտատոմսի գնի, եկամտաբերության, այնպես էլ դրանց գրավչության և իրացվելիության վրա:

Պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն՝ տոկոսադրույքների մակարդակի բարձրացումն այլ հավասար պայմաններում կարող է հանգեցնել պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

- *Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ:* Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:
- *Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը,* որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Թողարկողի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող ընդհանուր իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ փոփոխությունները կարող են ազդել նաև պարտատոմսերի գրավչության և արդյունքում իրացվելիության վրա:

2.2. Հիմնական տեղեկատվություն

2.2.1. Առաջարկի նպատակը և ներգրավվող միջոցների օգտագործումը

Կազմակերպության անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն օգտագործվելու են վարկային պորտֆելի աճը ֆինանսավորելու

Ֆիզիկական անձ ներդրողներին հայտնում ենք, որ **ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՐՈՒՄԸ ՉԻ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎՈՒՄ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԿՈՂՄԻՑ:**

նպատակով:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՖԱ ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Կազմակերպության կողմից հետևողականորեն իրականացվում է ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականացման (դիվերսիֆիկացիա) գործուն քաղաքականություն, որի նպատակն է ապահովել մեկ ֆինանսավորողի կամ մի քանի ֆինանսավորողների խմբի ռիսկի նվազեցումը, հաշվեկշռի երկարաժամկետ պարտավորությունների մասի ֆինանսավորման կայուն ենթակառուցվածքների ստեղծումն ու գործարար հարաբերությունների զարգացումը:

2.3. Տեղեկատվություն առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ

«ՖԻՆՖԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ պարտատոմսերն անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային, առանց ապահովվածության պարտատոմսեր են, որոնց թողարկումն իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն, և դրանց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Պարտատոմսերի ռեեստրը վարվելու է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից:

Հիմք ընդունելով «Վարկային կազմակերպությունների գործունեության կարգավորումը, Վարկային կազմակերպությունների գործունեության տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 14-ի 7.4, 7.5 և 7.6 կետերի պահանջները «ՖԻՆՖԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ն 2019թ. մարտի 18-ին դիմում է ներկայացրել ՀՀ ԿԲ Ֆինանսական վերահսկողության վարչություն՝ նշելով պարտատոմսերի թողարկում և հրապարակային տեղաբաշխում իրականացնելու մտադրության մասին:

Հիմք ընդունելով «Վարկային կազմակերպությունների գործունեության կարգավորումը, Վարկային կազմակերպությունների գործունեության տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 14-ի 7.7 կետի պահանջները՝ ՀՀ ԿԲ Ֆինանսական վերահսկողության վարչությունից 30-օրյա ժամկետում (մինչ 18.04.2019թ.) մերժման վերաբերյալ գրություն չստանալու դեպքում, պարտատոմսերի հրապարակային տեղաբաշխում իրականացնելու միջոցով ֆիզիկական անձանցից փոխառություն ներգրավելու վերաբերյալ «ՖԻՆՖԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ դիմումը համարվում է բավարարված: «ՖԻՆՖԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ն կարող է պարտատոմսերի թողարկում և հրապարակային տեղաբաշխում իրականացնել դիմումը բավարարված համարվելու օրվանից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

2.3.1. Պարտատոմսերի պայմանները

Պարտատոմսերի տեսակը	Անվանական արժեկտրոնային
Պարտատոմսերի ձևը	Ոչ փաստաթղթային
Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը	Ոչ փոխարկելի
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	մինչև 2,500,000,000 (երկու միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ
Պարտատոմսերի քանակը	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով
Թողարկման և տեղաբաշխման օրը	
Տեղաբաշխման ձևը	
Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը	
Արժեկտրոնի եկամտաբերությունը	
Պարտատոմսերի ռեեստրը	Պարտատոմսերի ռեեստրը ենթակա է վարման «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը	Առաջարկվող պարտատոմսերն ապահովված չեն
Տեղաբաշխող	«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ, համաձայն Թողարկողի և «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ միջև 06.03.2019թ. կնքված Համագործակցության պայմանագրի:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Շուկա Ստեղծող	Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամանակ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի կողմից սահմանվում է պոստենցիալ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռքբերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալ, որը Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք է բերվում անվանական արժեքով:
Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը	Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են Բորսայի տեղաբաշխման համակարգով՝ Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով:
Թողարկումը	Համաձայն պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ Թողարկողի Խորհրդի կողմից 2019 թվականի 05.03.2019-ին ընդունված թիվ 07/2019 որոշման
Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը	Կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ)
Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով
Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը	<p>փաստացի/փաստացի</p> <p>DCS=Օրերի փաստացի քանակը, D2M2Y2 - D1M1Y1</p> <p>DCC=Օրերի փաստացի քանակը, D3M3Y3 - D1M1Y1</p> <p>DSN=Օրերի փաստացի քանակը, D3M3Y3 - D2M2Y2</p> <p>որտեղ՝</p> <p>D1M1Y1 գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է.</p> <p>D2M2Y2 գործարքի կատարման ամսաթիվն է</p>

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

D3M3Y3 գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

Արժեկտրոնի կուտակումը

$$AI = FV * \frac{C}{f} * \frac{DCS}{DCC}$$

որտեղ

- AI - կուտակված տոկոս,
 - FV - պարտատոմսերի անվանական արժեք,
 - C - արժեկտրոնի տարեկան անվանական տոկոսադրույք,
 - f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (f=2՝ կիսամյակային վճարումների դեպքում:
- Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից,

Պարտատոմսերի գինը

Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{FV}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

- որտեղ՝
- DP** - Պարտատոմսի գինն է,
 - DSN** - գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,
 - DCC** -գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,
 - f** -արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2 - կիսամյակային վճարումների համար),
 - N** -հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

	<p>C - միավոր պարտատոմսի տարեկան արժեկտրոնը</p> <p>y - մինչև մարում եկամտաբերություն,</p> <p>i - արժեկտրոնի տվյալ հերթական համարն է, որը փոխվում է կախված տվյալ պահից մինչև վերջնական մարումը մնացած արժեկտրոնների վճարումների քանակից,</p> <p>FV- պարտատոմսի անվանական արժեք:</p>
Պարտատոմսերի եկամտաբերությունը	Պարտատոմսերի եկամտաբերությունը հաշվարկվում է նախորդ կետում ներկայացված բանաձևի միջոցով
Պարտատոմսերի մարման օրը	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով
Արժեկտրոնների վճարումը և պարտատոմսերի մարումը	<p style="text-align: center;">ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով</p> <p>Արժեկտրոնի հաշվարկման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18⁰⁰-ի դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Թողարկողը արժեկտրոնի վճարման/ պարտատոմսերի մարման կատարման օրը հանձնարարական է տալիս իր սպասարկող բանկին՝ համապատասխան վճարումները փոխանցելու Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերում բացված ՀՀ դրամով բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ):</p> <p>Թողարկողը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Թողարկողը այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Կազմակերպությունը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:</p>
Պարտատոմսերի	Պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող
մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում	<p>պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում:</p> <p>Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են:</p> <p>Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են:</p>	
Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում	Տեղաբաշխումից հետո արժեթղթերի առուվաճառքը երկրորդային շուկայում կարող է իրականացվել բացառապես կարգավորվող շուկայում:	
Ցուցակումը	Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի:	

2.3.2. Առաջարկվող պարտատոմսերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Կազմակերպության առաջարկվող պարտատոմսերի մարումների և Կազմակերպության կողմից ներգրավված այլ պարտավորությունների մարումների միջև ստորադասություն չկա: Այսինքն, Կազմակերպությունը չունի այնպիսի պարտավորություն, որի պարտատերերն ունեն մարման առաջնահերթություն այլ պարտատերերի, այդ թվում նաև առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի նկատմամբ: Կազմակերպության սնանկության դեպքում Կազմակերպության գրավով ապահովված պարտավորությունները բավարարվում են տվյալ պարտավորության ապահովման միջոց հանդիսացող գրավի առարկայի իրացումից ստացված գումարից՝ արտահերթ: Եթե պարտավորության արժեքը գերազանցում է տվյալ պարտավորության ապահովման միջոց հանդիսացող գրավի առարկայի իրացման արժեքը, ապա գրավով չապահովված պարտավորության մասը բավարարվում է այլ պարտատերերի նկատմամբ ունեցած պարտավորությունների հետ համատեղ՝ համաձայն «Բանկերի, վարկային

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածով սահմանված կարգի:

Առաջարկվող պարտատոմսերի դեպքում, սեփականատերերի պահանջները՝ կբավարարվեն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ա) և բ) ենթակետերով սահմանված պահանջները բավարարելուց հետո 3-րդ և 4-րդ հերթին:

Կազմակերպության պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

2.3.3. Տեղեկություններ պարտատոմսերի սեփականատերերի հիմնական իրավունքների վերաբերյալ

Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.

- ✓ ինքնուրույն տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իրենց սեփականության ներքո գտնվող պարտատոմսերը,
- ✓ իրականացնել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող ցանկացած գործառույթ,
- ✓ թողարկման օրվանից հաշված կիսամյակային պարբերությամբ՝ համապատասխան արժեկտրոնների վճարման օրերին ստանալ արժեկտրոնային եկամուտը: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,
- ✓ պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը): Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,
- ✓ Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ՝ օրենքով վերապահված իրավունքներից:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

- ✓ օրենքով սահմանված կարգով գրավադրել պարտատոմսերը:
- ✓ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք:
- ✓ Օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված այլ իրավունքներ:

Օրենքով և իրավական ակտերով սահմանված պարտատոմսերի սեփականատերերի իրավունքների սահմանափակումներ չկան:

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՄԲ ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՄԱՐՈՒՄԸ ՉԻ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎՈՒՄ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԿՈՂՄԻՑ:

Պարտատոմսերում ներդրումներ կատարող անձինք պարտավոր են նախքան պարտատոմսերի ձեռք բերումը Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում ունենալ սեփական (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ, ինչպես նաև կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ սեփականության իրավունքի գրանցման կամ գործարքների ձևակերպման նպատակով:

Կազմակերպության պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների գրանցումը և հաշվառումն իրականացնում է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից՝ ուղղակիորեն կամ վերջինիս հաշվի օպերատորների միջոցով:

ՀՀ օրենսդրությամբ, Թողարկողի կանոնադրությամբ և Թողարկողի անվանական պարտատոմսերի թողարկման մասին վերջինիս խորհրդի որոշմամբ պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ սահմանափակումներ սահմանված չեն:

2.3.4. Իրավասու մարմնի որոշումը նոր թողարկման մասին

«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ անվանական պարտատոմսերը թողարկվելու են համաձայն Կազմակերպության խորհրդի 2019թ. մարտի 05-ին «Արժեկտրոնային պարտատոմսեր թողարկելու և տեղաբաշխելու մասին» թիվ 07/2019 որոշման, որով սահմանվել է թողարկել և պարտատոմսերի

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԵԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

տեղաբաշխել մինչև 2,500,000,000 (երկու միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ թողարկման ընդհանուր ծավալով պարտատոմսեր՝ արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ, առանձին փուլերով (տրանշերով): Թողարկվող պարտատոմսերի անվանական արժեքը սահմանվել է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ: Միաժամանակ, սահմանվել է, որ տեղաբաշխումը պետք է իրականացվի «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ տեղաբաշխման համակարգով, ստանդարտ փակ (եվրոպական) աճուրդի անցկացման միջոցով:

«ՖԻՆԵԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից պարտատոմսերի վաղաժամկետ հետգնում և մարում չի նախատեսվում՝ բացառությամբ կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն ստանալու հայտի՝ «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ կողմից մերժման դեպքի, որի պարագայում տեղաբաշխումը համարվելու է չեղյալ, և պարտատոմսերի դիմաց վճարված, ինչպես նաև հաշվեգրված արժեկտրոնների գումարները հետ են վերադարձվելու ներդրողներին:

2.3.5. Տեղաբաշխված (տեղաբաշխվող) պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը

Պարտատոմսերի հարկումը

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտը ենթակա է հարկման ըստ հետևյալ հարկատեսակների.

- ✓ Շահութահարկ,
- ✓ Եկամտային հարկ:

Շահութահարկ

Շահութահարկ վճարողներ են համարվում՝

1. Ռեզիդենտ կազմակերպությունները, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությունը ի դեմս պետական մարմինների, Հայաստանի Հանրապետության համայնքները՝ ի դեմս և համայնքային կառավարչական հիմնարկների, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի, Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների, դրանց հավասարեցված միջազգային կազմակերպությունների, Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության ժամանակ զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հիման վրա ստեղծված հատուցման հիմնադրամը:

2. Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված անհատ ձեռնարկատերերը և նոտարները,
3. Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված, կանոնները գրանցած պայմանագրային ներդրումային ֆոնդերը (բացառությամբ կենսաթոշակային ֆոնդերի և երաշխիքային ֆոնդերի),
4. ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունները, ինչպես նաև մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող և (կամ) մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից եկամուտ ստացող ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք:

Կազմակերպությունը, որպես հարկային գործակալ, ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողներին վճարված տոկոսների մասով շահութահարկը հաշվարկում և պահում է 10% դրույքաչափով, եթե՝

- եկամուտները վճարվում են առանց մշտական հաստատության Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողին,
- եկամուտները վճարվում են մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողին, սակայն այդ եկամուտները չեն վերագրվում մշտական հաստատությանը:

Եկամտային հարկ

Եկամտային հարկ վճարող են համարվում՝

1. ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձիք (ռեզիդենտությունը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ),

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

2. Անհատ ձեռնարկատերերը և նոտարները՝ որպես ֆիզիկական անձինք, (վերջիններս եկամտային հարկ վճարողներ են համարվում միայն անձնական եկամուտների մասով):
 եկամտային հարկով հարկման օբյեկտ է համարվում՝

1. ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար՝ Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից և (կամ) Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից ստացվող համախառն եկամուտը՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված անհատ ձեռնարկատերերի և նոտարների ձեռնարկատիրական եկամուտների,

2. ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար՝ Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից ստացվող համախառն եկամուտը՝ բացառությամբ մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող և (կամ) մշտական հաստատության միջոցով Հայաստանի Հանրապետության աղբյուրներից եկամուտ ստացող ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց մշտական հաստատությանը վերագրվող եկամուտների, ինչպես նաև արտաքին տնտեսական գործունեությունից ստացվող եկամուտների:

Կազմակերպությունը, որպես հարկային գործակալ, ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց վճարված տոկոսների մասով եկամտային հարկը հաշվարկում և պահում է 10 տոկոս դրույքաչափով:

Կարևոր ծանուցում

Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ իր կողմից թողարկվող պարտատոմսերում ներդրումներ կատարելիս ներդրողները արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման վերաբերյալ սույն բաժնում ներկայացված տեղեկատվությունը չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և հիմնվեն վերջինիս վրա, ուստի խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների կիրառման կամ փոփոխության արդյունքում ներդրողների ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԱՍԿՈՒՄՆԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ԿՈՐԱՊՈՐԱՏԻՎ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԿԱՐՏԱՏՈՒՄՆԵՐԻ	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1. Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար

- Ազդագրի շրջանակում առաջարկը կարող է իրականացվել մեկ տարվա ընթացքում՝ պայմանով, որ առկա է ՀՀ ԿԲ Ֆինանսական վերահսկողության վարչության թույլատվությունը:
- Ազդագրի շրջանակում Կազմակերպությունը նախատեսում է թողարկել անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ մինչև 2,500,000,000 (երկու միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ թողարկման ընդհանուր ծավալով, արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ, առանձին փուլերով (տրանշերով):
- Թողարկվող պարտատոմսերի անվանական արժեքը կազմելու է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ:
- Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ժամկետները, արժույթը, ծավալը, եկամտաբերությունը և այլ էական պայմանները կսահմանվեն Կազմակերպության Խորհրդի առանձին որոշումներով: Այդ մասին տեղեկատվությունը կիրապարակվի տեղաբաշխումից ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում՝ www.finca.am, www.araratbank.am:
- Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են Բորսայի տեղաբաշխման համակարգով՝ Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով՝ բացառությամբ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի:
- Պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդին անմիջապես կարող են մասնակցել միայն Բորսայի անդամները, որոնց ցանկը հասանելի է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ պաշտոնական կայքում՝ www.amx.am: Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողները կարող են աճուրդին մասնակցել (օգտվել առաջարկից) Բորսայի անդամների միջոցով՝ վերջիններիս կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

- Բորսայի տարբեր մասնակիցներ կարող են սահմանել աճուրդին մասնակցելու (առաջարկից օգտվելու) տարբեր գործընթացներ, պարտատոմսերի դիմաց վճարումներ կատարելու մեթոդներ և ժամկետներ, արժեթղթերը ստանալու մեթոդներ և ժամկետներ, արժեթղթերի վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևեր, ներդրողների հայտերի բավարարման արդյունքների մասին իրազեկման կարգեր և ձևեր, ինչպես նաև սահմանել տարբեր սակագներ: Այդ իսկ պատճառով, Կազմակերպությունը չի կարող սպառիչ տեղեկություններ հրապարակել նշված հարցերի վերաբերյալ և հորդորում է Բորսայի անդամ չհանդիսացող պոտենցիալ ներդրողներին ուսումնասիրել Բորսայի անդամների կողմից առաջարկվող պայմանները իրենց համար լավագույն տարբերակ գտնելու համար:
- Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով:
- Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամանակ Կազմակերպության և Տեղաբաշխողի կողմից սահմանվում է պոտենցիալ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալ, որը Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք է բերվում անվանական արժեքով:
- Պարտատոմսերի տեղաբաշխման օրը Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով:
- Տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Կազմակերպությունն այդ մասին տեղեկությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Կազմակերպությունը նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով:
- Գնորդները պարտատոմսերը ձեռք բերելու նպատակով գնման մրցակցային հայտեր են ներկայացնում տեղաբաշխման համակարգ՝ տեղաբաշխման օրվա ժամը 11⁰⁰-ից մինչև 13³⁰-ը: Գնորդներն իրավունք ունեն հետ կանչել կամ փոփոխել իրենց կողմից ներկայացված հայտերը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

և նոր հայտեր մուտքագրել մինչև 13³⁰-ը: Տեղաբաշխողի կողմից աճուրդի անցկացումը, որի ընթացքում տեղի է ունենում արժեթղթերով առքուվաճառքի գործարքների կնքման գործընթացը, տևում է մինչև տեղաբաշխման օրվա ժամը 15⁰⁰-ն:

- Գնման մրցակցային հայտով գործարքները կնքվում են այն գներով, որոնք նշված են գնման հայտերում՝ ըստ գների նվազման հաջորդականության: Միևնույն գին ունեցող հայտերը բավարարվում են ըստ դրանց տեղաբաշխման համակարգ մուտքագրման ժամանակային առաջնահերթության:
- Կազմակերպության պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդն իրականացվելու է դրամական միջոցների և պարտատոմսերի նախնական դեպոնացմամբ՝ «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով» սահմանված կարգով: Տեղաբաշխման ընթացքում որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման ցանկացած մասնակից գործարքներ կարող է կնքել նախապես դեպոնացված դրամական միջոցների սահմաններում, իսկ տեղաբաշխողը՝ նախապես դեպոնացված արժեթղթերի սահմաններում: Տեղաբաշխման նստաշրջանի ընթացքում գնորդները կարող են կատարել դրամական միջոցների լրացուցիչ դեպոնացումներ և ապադեպոնացումներ՝ Բորսայի «Կորպորատիվ արժեթղթերի առևտրի կանոններով» և ըստ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով» սահմանված ընթացակարգերի:
- Որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման ցանկացած մասնակցի կողմից ներկայացված մրցակցային հայտերում նշված արժեթղթերի ընդհանուր քանակի համար սահմանափակում չկա: Գնորդը կարող է տեսնել միայն իր կողմից տեղաբաշխման համակարգ ներկայացված բոլոր գնման հայտերը:
- Տեղաբաշխման աճուրդը կարող է հետաձգվել, ընդմիջվել կամ դադարեցվել, աճուրդի ընթացքում տեխնիկական ընդմիջում կարող է հայտարարվել, ինչպես նաև տեղաբաշխումը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

կարող է չեղյալ համարվել Բորսայի՝ «Առևտրի ընդհանուր կանոններ»-ով և «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ով սահմանված ընթացակարգերով և դեպքերում:

- Տեղաբաշխման ընթացքում կնքված գործարքների վերջնահաշվարկն իրականացվում է գործարքի կնքման օրվա ընթացքում:
- Տեղաբաշխման ավարտից հետո Բորսան «Տեղեկատվության բացահայտման կանոններին» համապատասխան կազմակերպում է տեղաբաշխման արդյունքների հրապարակումն իր պաշտոնական կայքում:
- Թողարկողն իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.finca.am, տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում հրապարակում է աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ներկայացնելով առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը, բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը, տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին կշռված գինը (եկամտաբերությունը) և այլն:
- Թողարկողի պարտատոմսերի դիմաց սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքները տրամադրվում են «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի հաշվի օպերատորների կողմից սահմանված կարգով և ժամկետներում:

2.4.2. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման պլանը

Պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց (այդ թվում որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողներին), անհատ ձեռնարկատերերին: Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են Բորսայի տեղաբաշխման համակարգով՝ Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 1 (մեկ) ժամվա ընթացքում Բորսայի իրավասու ստորաբաժանումը Բորսայի՝ «Առևտրի ընդհանուր կանոններ»-ին համապատասխան ձևակերպում է կնքված գործարքների գրանցման վկայականները և ուղարկում Բորսայի

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

համապատասխան անդամին: Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկանում են Բորսայի այն անդամից, որի միջոցով մասնակցել են պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդին՝ վերջինիս կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով:

2.4.3. Առաջարկի գինը

Տեղաբաշխման համակարգում գրանցվելուց հետո տեղաբաշխման մասնակիցները տեղաբաշխման նստաշրջանի բացման պահից տեղաբաշխման համակարգ են մուտքագրում պարտատոմսերի գնման հայտերը:

Պարտատոմսերի լրիվ գինը տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած, հաշվարկվում է 2.3 կետում նշված բանաձևի հիման վրա: Ներդրողները աճուրդը կազմակերպողին ներկայացվող հայտում նշում են ձեռք բերվող պարտատոմսերի պահանջվող եկամտաբերությունը/գինը և պարտատոմսերի այն ծավալը, որը ներդրողը պատրաստ է ձեռք բերել հայտում ներկայացված եկամտաբերությամբ/գնով: Հայտերի բավարարման կտրման գնի վերաբերյալ տեղեկատվությունը յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի համար կներառվի պարտատոմսերի տեղաբաշխման վերաբերյալ հրապարակվող համապատասխան տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի վերջնական պայմանների և հայտարարության մեջ:

Տեղաբաշխման աճուրդի ընթացքում պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար պոտենցիալ ներդրողները կարող են դիմել Բորսայի անդամ հանդիսացող կազմակերպություններին և մասնակցել աճուրդին՝ վերջիններիս կողմից սահմանված պայմաններով և սակագներով: Բորսայի անդամների ցանկը հասանելի է Բորսայի պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.amx.am):

Արժեթղթերի հաշիվները բացվում և սպասարկվում են ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջնորդությամբ, վերջիններիս կողմից սահմանված պայմաններով և սակագներով: Հաշվի օպերատորների ցանկը հասանելի է ՀԿԴ պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.cda.am):

Բորսայի անդամ հանդիսացող ներդրողներից տեղաբաշխման աճուրդի ընթացքում ձեռք

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

բերվող պարտատոմսերի դիմաց գանձվում են միջնորդավճարներ Բորսայի Սակագների մասին կանոններով սահմանված չափերով: Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողներն իրենց կողմից ձեռք բերվող պարտատոմսերի դիմաց գանձվող միջնորդավճարների մասին կարող են տեղեկանալ Բորսայի այն անդամից, որի միջոցով մասնակցել են պարտատոմսերի տեղաբաշխման աճուրդին:

2.4.4. Տեղաբաշխումը

Սույն Ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է մասնագիտացված կազմակերպության (անդերոայթերի) մասնակցությամբ:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի դեպքում պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (երաշխավորված կամ չերաշխավորված), պարտատոմսերի ծավալը, քանակը, պարտատոմսերի տեղաբաշխման կարգը, Թողարկողի և Տեղաբաշխողի իրավունքներն ու պարտականությունները, Տեղաբաշխողին վճարման ենթակա գումարի չափն ու կարգը, Թողարկողի և Տեղաբաշխողի պատասխանատվությունը կսահմանվեն վերջիններիս միջև կնքվող լրացուցիչ համաձայնագրերով:

Կազմակերպության կողմից թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են մասնագիտացված կազմակերպության՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից՝ համաձայն 06 մարտի 2019թ. վերջիններիս միջև կնքված Համագործակցության պայմանագրի և դրա հիման վրա հետագայում կնքվելիք լրացուցիչ համաձայնագրերի:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Պուշկինի 19, գրանցման համարը՝ 4, հեռ.՝ +(374 10) 59 23 23, ֆաքս՝ +(374 10) 54 78 94, էլ. փոստ՝ araratbank@araratbank.am, պաշտոնական ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am:

Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամանակ Կազմակերպության և Տեղաբաշխողի կողմից սահմանվում է պոտենցիալ Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռքբերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալ, որը Շուկա ստեղծողի կողմից ձեռք է բերվում անվանական

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

արժեքով:

Տեղաբաշխման աճուրդի ընթացքում պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար պոտենցիալ ներդրողները կարող են դիմել Բորսայի անդամ հանդիսացող կազմակերպություններին և մասնակցել աճուրդին՝ վերջիններիս կողմից սահմանված պայմաններով և սակագներով: Բորսայի անդամների ցանկը հասանելի է Բորսայի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.amx.am: Տեղաբաշխումից հետո երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի առքուվաճառքի գործարք կնքելու համար ներդրողները պետք է դիմեն կա՛մ ներդրումային ընկերություններին, կա՛մ բրոքերային ծառայություն մատուցող բանկերին:

Պարտատոմսերում ներդրում կատարող անձինք պետք է ունենան արժեթղթերի հաշիվներ, որոնք բացվում և սպասարկվում են Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաշվի օպերատորների միջնորդությամբ, վերջիններիս կողմից սահմանված պայմաններով և սակագներով: Հաշվի օպերատորների ցանկը հասանելի է Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ (www.cda.am):

Պարտատոմսեր ձեռք բերող անձը, նախքան ներդրում իրականացնելը, պարտավոր է նաև որևէ բանկում իր անվամբ բացել դրամային բանկային հաշիվ, և այդ հաշվի վերաբերյալ տվյալները ներկայացնել «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ին՝ պարտատոմսերում կատարված ներդրումների մարման և արժեկտրոնային եկամուտների ստացման համար:

2.5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերի առևտրի նպատակով Թողարկողը հնարավորինս սեղմ ժամկետում դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ: Հարկ է նշել, որ որոշակի հանգամանքներում կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերի առևտրի հայտը հնարավոր է չբավարարվի: Տեղաբաշխման ավարտից հետո երեք ամսվա ընթացքում կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը համարվում է չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Կազմակերպության խորհրդի որոշումն ուժի մեջ մտնելու

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

պահից 2 օրվա ընթացքում ներդրողներին վերադարձվում են պարտատոմսերը ձեռք բերելու նպատակով վճարված և մինչ որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը ներառյալ արժեկտրոնի հաշվեգրված գումարները:

Կազմակերպության՝ 05.12.2018 թվականին գրանցված ծրագրային ազդագրի շրջանակներում 2018 թվականի դեկտեմբեր և 2019 թվականի փետրվար ամսին տեղաբաշխված 3-րդ և 4-րդ թողարկման ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը գտնվում են ազատ շրջանառության մեջ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում՝ ընդգրկված լինելով պարտատոմսերի երկրորդային Bbond ցուցակում (նախատեսվում է, որ պարտատոմսերը կմնան ազատ շրջանառության մեջ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում՝ մինչև իրենց մարման օրը՝ համապատասխանաբար 2021թ դեկտեմբերի 18-ը և 2022թ. փետրվարի 25-ը):

Կազմակերպության՝ 19.04.2019 թվականին գրանցված ծրագրային ազդագրի շրջանակներում 2019 թվականի ապրիլ ամսին տեղաբաշխված 5-րդ թողարկման ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերը գտնվում են ազատ շրջանառության մեջ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում՝ ընդգրկված լինելով պարտատոմսերի երկրորդային Bbond ցուցակում (նախատեսվում է, որ պարտատոմսերը կմնան ազատ շրջանառության մեջ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում՝ մինչև իրենց մարման օրը՝ 2022թ. ապրիլի 26-ը):

Կազմակերպությունը պարտատոմսի թողարկումներն իրականացնում է՝ ցանկացած պահի դրությամբ պահպանելով ՀՀ ԿԲ «Վարկային կազմակերպությունների գործունեության կարգավորումը, վարկային կազմակերպությունների գործունեության տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 14-ի 6-րդ կետի պահանջները:

Թողարկողը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառույթներ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Թողարկողի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ: Շուկա ստեղծողի պարտավորության հիմնական պայմանները սահմանվում են վերջինիս և Թողարկողի միջև կնքվելիք ծառայությունների մատուցման պայմանագրով և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի «Շուկա ստեղծողի կանոններ»-ով: Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետում տեղեկացնել իր պարտատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Սույն Բաժնում ներկայացված տեղեկատվության հավաքագրման և մշակման համար որպես խորհրդատու հանդես է եկել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն: Ներկայացված տեղեկատվությունն անկախ աուդիտորի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել, ինչպես նաև ներկայացված տեղեկատվության համար աղբյուր չեն հանդիսացել երրորդ անձինք:

Կազմակերպությանը և Կազմակերպության կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերին վարկանշող կազմակերպությունների կողմից որևէ վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3.1. Անկախ աուդիտորները

Կազմակերպության 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 և 2018 թվականների ֆինանսական հաշվետվությունների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացրել է «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպությունը, որի հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Ամիրյան 4/7, հեռ.՝ (+374 10) 52-65-20, ֆաքս՝ (+374 10) 52-75-2, ինտերնետային կայք՝ www.deloitte.am: «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանում 2012թ հոկտեմբերին: «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է Դելոյթ ԱՊՀ Հոլդինգս Լիմիթեդի («Դելոյթ ԱՊՀ») փոխկապակցված կազմակերպությունը, որը DTTL անդամ ընկերությունն է:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում ֆինանսական հաշվետվությունների էական անճշտություններից զերծ լինելու և ֆինանսական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին համապատասխանելու մասին: «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ եզրակացությունները Կազմակերպության կողմից պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ ներկայացված են կից Հավելված 2-ում: Վերջին 5 տարիների ընթացքում Թողարկողի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2. Ռիսկային գործոններ

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ վարկային կազմակերպությունների, պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ:

Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ռիսկային գործոններից յուրաքանչյուրը կարող է նշանակալից կամ էական բացասական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության գործառնությունների, ֆինանսական իրավիճակի կամ արդյունքների վրա:

Ելնելով նշվածից՝ Թողարկողը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու որոշում կայացնելու համար: Մասնավորապես կարելի է առանձնացնել հետևյալ հիմնական ռիսկերը.

- **Վարկային ռիսկ:** Կազմակերպության գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված գործընկերոջ վարկունակության, վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու կամ մասնակի կատարելու հետ, որոնք Կազմակերպությանը կարող են կորուստներ պատճառել:

Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով Թողարկողը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, վարկավորելիս որպես ապահովվածություն նախապատվություն է տալիս

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

վարկառուի վարկունակությանը և վճարունակությանը, ինչի շնորհիվ ժամկետանց վարկերի տեսակարար կշիռը պորտֆելում բավականին փոքր է:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

	30.06.2019 (աուդիտ չանցած)	2018	2017
Ոչ ժամկետանց	22,219,945	23,122,481	24,440,588
Ժամկետանց՝			
- 1-ից 30 օր ժամկետանց	277,376	364,438	146,301
- 31-ից 60 օր ժամկետանց	144,117	148,364	104,722
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	106,572	115,479	61,517
- 91 և ավել օր ժամկետանց	435,458	2,223,347	176,583
Ընդամենը ժամկետանց վարկեր	963,523	2,851,628	489,123
Ընդամենը համախառն վարկեր	23,183,468	25,974,109	24,929,711
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(895,968)	(1,797,202)	(434,420)
Ընդամենը զուտ վարկեր	22,287,500	24,176,907	24,495,291
Խնդրահարույց վարկեր/Վարկային պորտֆել	4,32%	10.98%	1.96%

Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրովարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, վարկային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի միկրոֆինանսավորման կազմակերպությունների ռիսկերի կառավարման մեջ: Զգալի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Կազմակերպությունը կիրառում է տարբեր մեթոդներ վարկային ռիսկերը որոշելու և արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիթորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարկային կոմիտեների և Կազմակերպության Տնօրենների խորհրդի կողմից: Առօրյա ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է վարկային ռիսկերի բաժնի, հետգործառնական և ներքին վերահսկողության բաժինների կողմից:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Վարկային պրոտֆելի որակի կառավարման նպատակով սահմանված է նաև որոշում կայացնող մարմինների սահմանաչափերի հստակ համակարգ, վարկերի և վարկունակության նվազագույն պահանջների վերանայման և թեստավորման սկզբունքներ: Համաձայն 30.06.2019թ. իրականացված սթրես թեստերի, վատագույն սցենարի դեպքում վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության գործակցի վրա տասներկու ամսվա ընթացքում չի գերազանցի 1.13 տոկոսային կետը: Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է անհատական ռիսկերից, ինչպես նաև ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից:

Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունը սահմանված է ներքին քաղաքականություններում և ընթացակարգերում, որտեղ հստակ սահմանված են բոլոր առնչվող պահանջները համապատասխան վերահսկողական մեխանիզմների հետ մեկտեղ, ներառյալ վարկի տրամադրումը, չվճարված վարկերի մոնիտորինգը, ժամկետանց վարկերի հետ աշխատելու գործընթացը և այլն:

Վարկային կոմիտեն վերլուծող մարմին է, որը պատասխանատու է վարկային հայտերում ամփոփված տեղեկատվությունը վերլուծելու և վարկային ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար: Վարկային կոմիտեն Կազմակերպության ներսում անկախ մարմին է, որը լիազորված է կայացնելու վերջնական որոշում վարկային հայտը ֆինանսավորելու կամ մերժելու վերաբերյալ:

Կազմակերպությունը բաշխում է վարկային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանափակելով մեկ վարկառուի գծով կամ վարկառուների խմբի գծով: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերն ըստ վարկառուի և ըստ վարկատեսակի հաստատում է Տնօրենների խորհուրդը և Կազմակերպության Գործադիր մարմինը: Փաստացի ռիսկերի համապատասխանությունը սահմանաչափերին հսկվում է օրական կտրվածքով՝ Կազմակերպության կողմից սահմանված վարկային սահմանաչափերի և վարկունակության ուղեցույցների չխախտվելու համար:

Ըստ նպատակահարմարության, և վարկերի մեծ մասի դեպքերում, Կազմակերպությունն ընդունում է գրավ կամ անձնական երաշխավորություն: Վարկերի զգալի մասն անհատական են,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

որտեղ որպես ապահովության միջոց հանդես են գալիս երաշխավորությունները: Այսպիսի ռիսկերը մոնիթորինգի են ենթարկվում շարունակական հիմունքով և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայումների:

Կազմակերպությունը սկզբունքորեն կիրառում է ռիսկերի կառավարման միևնույն քաղաքականությունը հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար:

Կազմակերպությունում մշակվել է վարկառուի գնահատման կենտրոնացված մոտեցում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրական գործունեությունը գնահատելու և դրանց վարկավորման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով: Այդ մոտեցումը ենթադրում է ստանդարտ վարկատեսակների հաստատում գլխամասային գրասենյակի կողմից՝ ելնելով վարկառուների արդյունավետության հիմնական ցուցանիշներից՝ վարկային պատմությունից, ֆինանսական վիճակից, վարկառուների հետ հարաբերություններից, կառավարման որակից, նպատակային օգտագործումից, գրավից և այլն:

- **Իրացվելիության ռիսկ:** Իրացվելիության ռիսկը կապված է Կազմակերպության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ՝ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ոչ ամբողջական համապատասխանությունը բնական է ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնասներ կրելու ռիսկը:

Կազմակերպության իրացվելիությունը գտնվում է տնօրինության ուշադրության կենտրոնում, մասնավորապես՝ Կազմակերպությունում գործում է Ակտիվների և պարտավորությունների

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԿԱՅԻՆ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատուների	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

կառավարման հանձնաժողով, որը վերահսկում է Կազմակերպության իրացվելիության ռիսկերը ժամկետայնության վերլուծության միջոցով: Միաժամանակ իրացվելիության ռիսկի կառավարման շրջանակում իրականացվում են խիստ սթրես թեստերի մշակում և կիրառում, իրացվելիության սահմանաչափերի և գործակիցների պահպանում, վաղ զգուշացման ցուցիչների վերահսկողություն, մշակվել է արտակարգ իրավիճակների ֆինանսավորման պլան: Ընթացիկ իրացվելիության աջակցման և դրամական հոսքերի օպտիմալացման նպատակով ընթացիկ իրացվելիությունը կառավարվում է գանձապետի կողմից, ով վարում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների պորտֆելը:

Կազմակերպության դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն երկարաժամկետ և միջնաժամկետ ժամկետային փոխառություններ, ինչպես նաև դրամական միջոցների կարճաժամկետ ներգրավումներ ՀՀ բանկերից և իրավաբանական անձանցից:

Կազմակերպությունը հնարավորինս ձգտում է համադրել իրացվելիության ռիսկի նվազեցման և իրացվելիության արդյունավետ կառավարման սկզբունքները՝ ՀՀ բանկերից ներգրավելով վարկային գծեր: 30.06.2019թ. դրությամբ Կազմակերպությունը ՀՀ առևտրային բանկերից ունի երեք վարկային գիծ՝ ընդհանուր 3.7 մլն ԱՄՆ դոլար ծավալով, մինչև մեկ տարի մարման ժամկետով:

Միաժամանակ Կազմակերպությունը ներկայումս բանակցություններ է վարում Symbiotics և responsAbility ներդրումային ֆոնդերի և տեղական բանկերի հետ ֆինանսավորման ներգրավման նպատակով: Նշված միջոցառումներն էականորեն նվազեցնելու են Կազմակերպության իրացվելիության ռիսկը:

- **Տոկոսադրույքի ռիսկ:** Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում, որն էլ իր հերթին կարող է ազդել Կազմակերպության զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

սակայն կարող են նաև այն նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Կազմակերպությունը կառավարում է իրական արժեքով տոկոսադրույքի ռիսկը՝ պարբերաբար գնահատելով պոտենցիալ կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից: Կազմակերպության ղեկավարությունն իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ ֆինանսական գործունեության մոնիթորինգ, գնահատում է Կազմակերպության իրական արժեքով տոկոսադրույքի փոփոխությունների զգայունությունը և դրա ազդեցությունը Կազմակերպության շահութաբերության վրա:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման սկզբունքներից ելնելով սահմանափակվում են տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ ճեղքվածքի մեծությունը, արժեթղթերի պորտֆելի մեծությունը, կենտրոնացվածությունը և ժամկետայնությունը: Արդյունքում, Ըստ 30.06.2019թ.-ին իրականացված հաշվարկների՝ 100 բազիսային կետով տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխության դեպքում փոփոխությունից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում գոյացած հանրագումարային վնասը չի գերազանցի Կազմակերպության ընդհանուր կապիտալի 3.22%-ը:

Իրացվելիության և տոկոսադրույքի ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում: Ստորև ներկայացվածը հիմնված է Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմին տրամադրված ներքին տեղեկատվության վրա:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

2018 թ. դեկտեմբերի 31

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-7 տարի	Ընդամենը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5.00%	583,661	-	-	-	583,661
Հաճախորդներին տրված վարկեր	35.84%	2,396,352	1,561,780	7,633,203	12,585,572	24,176,907
Ներդրումային արժեթղթեր	6.43%	1,215,838	-	-	-	1,215,838
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		4,195,851	1,561,780	7,633,203	12,585,572	25,976,406
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		352,513	-	-	-	352,513
Սյլ ֆինանսական ակտիվներ		23,588	-	-	-	23,588
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		376,101	-	-	-	376,101
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		4,571,952	1,561,780	7,633,203	12,585,572	26,352,507
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	7.17%	2,327,657	716,563	2,680,631	3,687,681	9,412,532
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.67%	-	1,987,409	1,539,953	1,400,285	4,927,646
Պարտավորություններ հետզման պայմանագրերի գծով	3.04%	914,220	-	-	-	914,220
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,241,877	2,703,971	4,220,584	5,087,966	15,254,398
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	10.45%	3,396,181	-	-	-	3,396,181
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,396,181	-	-	-	3,396,181
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Սյլ ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		6,747,337	2,703,971	4,227,784	5,087,966	18,767,058
<i>Տոկոսադրույքի զգայունության տարբերություն</i>		(2,442,207)	(1,142,191)	3,412,619	7,497,606	
Տոկոսադրույքի զգայունության կուտակային տարբերություն		(2,442,207)	(3,584,398)	(171,779)	7,325,827	
<i>Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ</i>						
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր		348	-	-	-	-
Իրացվելիության տարբերություն		(2,175,385)	(1,142,191)	3,405,419	7,497,606	
Իրացվելիության կուտակային տարբերություն		(2,175,037)	(3,317,228)	88,191	7,585,797	

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Փոխառու միջոցներ	7.17%	2,331,095	736,900	3,091,741	3,969,248	10,128,985	9,412,532
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.67%	-	2,007,966	1,742,625	1,695,208	5,445,799	4,927,647
Պարտավորություններ հետզման պայմանագրերի գծով	3.04%	914,220	-	-	-	914,220	914,220
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,245,315	2,744,866	4,834,366	5,664,456	16,489,004	15,254,399
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Փոխառու միջոցներ	10.45%	3,952,509	-	-	-	3,952,509	3,396,181
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,952,509	-	-	-	3,952,509	3,396,181
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479	116,479
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479	116,137
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		7,307,103	2,744,866	4,841,566	5,664,456	20,557,991	18,766,717

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատումների	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից:

Կազմակերպությունը կիրառում է արտարժույթային ռիսկի կառավարման հետևյալ սկզբունքները.

☞ Կազմակերպությունը ձգտում է միանգամից փակել արտարժույթային դիրքերը և զերծ մնալ սպեկուլյատիվ գործառնություններից:

☞ Կազմակերպությունն արտարժույթային շուկաներում չի բացում սպեկուլյատիվ դիրքեր: Ածանցյալ գործիքները կարող են օգտագործվել միայն հեջավորման նպատակով՝ փակելու դիրքը:

☞ Կազմակերպությունը ձգտում է համապատասխանեցնել ակտիվների և պարտավորությունների արժույթներն ինչպես գումարներով, այնպես էլ ժամկետներով՝ պաշտպանված լինելու համար փոխարժեքային տատանումներից:

☞ Կազմակերպությունը վերահսկում է արտարժույթային դիրքն օրական կտրվածքով:

Կազմակերպության Գանձապետարանը ու Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովը վերահսկում են արտարժույթի ռիսկը՝ կառավարելով արժույթային բաց դիրքն ԱՄՆ դոլարի արժեզրկման և այլ մակրոտնտեսական ցուցանիշների գնահատումների հիման վրա, ինչը Կազմակերպությանը հնարավորություն է տալիս նվազագույնի հասցնել վնասներն ազգային արժույթի նկատմամբ փոխարժեքի զգալի տատանումներից: Գանձապետն իրականացնում է Կազմակերպության արժույթային բաց դիրքի ամենօրյա մոնիթորինգ: Ընդհանուր առմամբ Կազմակերպությունը ունակ է կլանել << դրամի էական արժեզրկման ռիսկը առանց հիմնական տնտեսական նորմատիվները վտանգելու և իրացվելիության լուրջ խնդիրների:

- Գործընկերոջ ռիսկ: Գործընկերոջ ռիսկի սահմանաչափն իրենից ներկայացնում է մեկ ֆինանսական հաստատության գծով ռիսկի առավելագույն չափը, որը Կազմակերպությունը կարող

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

է կրել: Կազմակերպությունը գործընկերոջ ռիսկը կառավարում է համաձայն Խորհրդի կողմից հաստատված «Գործընկերոջ ռիսկի կառավարման, Ներդրումային քաղաքականության և Դուստր կազմակերպության ընդհանուր քաղաքականության» ձեռնարկի սկզբունքների համաձայն: Կազմակերպությունը ձգտում է նվազեցնել գործընկերոջ ռիսկը՝

- ↪ Սահմանափակելով գործընկերների ցանկը կառավարելի քանակով:
- ↪ Կիրառելով գործընկերների հաստատման հիմնավոր գործընթաց մինչև ցանկացած նոր գործընկերոջ հետ որևէ գործառնության կնքումը: Հաստատման գործընթացը ներառում է բազմակողմանի գնահատում՝ ապահովելու գործընկերոջ հաստատման գործընթացի համապատասխանությունը Դուստր կազմակերպության ընդհանուր քաղաքականության ձեռնարկին:
- ↪ Սահմանափակելով Կազմակերպության ռիսկը մեկ գործընկերոջ կամ գործընկերների խմբի նկատմամբ:

Սահմանաչափերի ցանկացած փոփոխություն պետք է հաստատվի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի կողմից:

- **Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր**, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել Կազմակերպության գործունեության վրա: Բոլոր տեսակի իրադարձությունները, որոնք կհանգեցնեն Կազմակերպության վարկառուների կողմից պայմանագրային պարտավորությունների չկատարմանը, հաճախորդների կողմից Կազմակերպության հուսալիության հանդեպ կասկածանքի կամ բացասական վերաբերմունքի, կարող են էապես ազդել Կազմակերպության գործունեության վրա: Դա կարտահայտվի Կազմակերպության կողմից լրացուցիչ ծախսերի կատարմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարությամբ: Կազմակերպությունում ռիսկերի արդյունավետ կառավարման և նվազեցման նպատակով պարբերաբար իրականացվում են տնտեսության վիճակի հնարավոր բացասական փոփոխությունների ազդեցության տարբեր սցենարային իրավիճակների վերլուծություններ: Նման վերլուծությունները և սցենարները քննարկվում են

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ԱՊԿԿ-ի ընթացքում, որն իրականացվում է ամիսը մեկ կամ երկու անգամ: Նման հաճախականությունը հնարավորություն է տալիս արագ արձագանքել շուկայում սպասվող կամ տեղի ունեցող փոփոխություններին և մշակել գործունեության պլան փոփոխված իրավիճակին համապատասխան:

- **Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը**, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Կազմակերպության գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Վարկային կազմակերպության գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Վարկային կազմակերպության գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և վարկային կազմակերպությունների ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Կազմակերպության գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա: Կազմակերպությունը գործում է ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկում:

- **Մրցակցային ռիսկ**, որն առաջանում է ՀՀ ֆինանսական, մասնավորապես վարկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում: ՀՀ-ում վարկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է, շուկայում գործում են նաև արտերկրի վարկային կազմակերպությունների դուստր կառույցները, որոնք ունեն հզոր ֆինանսական կարողություններ և անկայուն իրավիճակներում ֆինանսական ներարկումներ ստանալու մեծ հնարավորություններ, առաջավոր և փորձարկված տեխնոլոգիաներ, որի շնորհիվ նրանք ունեն պոտենցիալ առավելություններ ստանալու հավակնություն: Կազմակերպությունը, իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու առումով, հետևողականորեն առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, իրականացնում է իր կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

համակարգված բարեփոխումներ, ներդնում է վարկավորման ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է մատուցվող սպասարկումների որակը և մատչելիությունը:

- **Կադրերի հոսունության ռիսկ**, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման ռեպքում Կազմակերպության վնասներ կրելու հավանականությունը: Բարձրորակ մասնագետների առկայությունը Կազմակերպության աշխատակազմում շատ կարևոր է մրցունակ լինելու և պլանավորված աշխատանքների արդյունավետ իրականացման համար: Նման մասնագետների նկատմամբ մեծ պահանջարկի պատճառով՝ առաջանում է նաև կադրերի հոսունության ռիսկ, որի ազդեցությունը չեզոքացնելու նպատակով Կազմակերպության ղեկավարությունը նպատակային և հետևողական միջոցառումներ է իրականացնում աշխատողների որակավորման բարձրացման, նյութական խրախուսման և սոցիալական ապահովման խնդիրների բարելավման ուղղությամբ: Մասնավորապես, աշխատողների որակավորման բարձրացման նպատակով Կազմակերպությունը ստեղծել է ներքին աշխատակիցների օգտագործման համար նախատեսված առցանց դասընթացների հարթակ, իսկ ՖԻՆՔԱ Զարգացման Ակադեմիայի միջոցով կազմակերպում են միջին օղակի ղեկավարների վերապատրաստման համար դասընթացներ:

- **Գործառնական ռիսկ**: Գործառնական ռիսկն այն հնարավոր կորուստների ռիսկն է, որը կառաջանա համակարգերի թերություններից, մարդկային սխալից, կեղծիքից կամ արտաքին միջավայրի իրադարձություններից: Երբ վերահսկողությանը չի հաջողվում կատարել իր գործառնությունները, գործառնական ռիսկերը կարող են վնասել Կազմակերպության հեղինակությանը, ունենալ իրավական կամ կանոնակարգող հետևանքներ, կամ հանգեցնել ֆինանսական կորուստների: Կազմակերպությունը չի կարող ակնկալել, որ կբացառի բոլոր գործառնական ռիսկերը, սակայն ջանքեր է ձեռնարկում կառավարելու դրանք, ինչպես վերահսկողական հայեցակարգի, այնպես էլ հնարավոր ռիսկերի մոնիթորինգի և դրանց հակազդման միջոցով: Վերահսկողությունը ներառում է պարտականությունների արդյունավետ

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

տարանջատում, մուտքի հասանելիության, լիազորման և համադրման ընթացակարգեր, աշխատակազմի կրթության և գնահատման գործընթացներ:

Կազմակերպությունում գործառնական ռիսկը կառավարվում է այդ գործառույթի համար նախատեսված ստորաբաժանման՝ «Ներքին վերահսկողության» բաժնի կողմից: Գործառնական ռիսկերի կառավարման համար մշակված են և պարբերաբար վերանայվում են բազում հսկողական մեխանիզմներ, ինչպիսիք են՝ ռիսկային դեպքերի վերաբերյալ ազդակներ հաղորդող հատուկ մշակված 17 հաշվետվությունները գործընթացների մշակման, գրանցման և հաստատման գործառույթների բաժանումը տարբեր աշխատակիցների միջև, ամենամսյա այցելությունները մասնաճյուղեր և տվյալ տարածաշրջանի հաճախորդներին:

Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը, մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխությունները և դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները՝ Կազմակերպությունը պատրաստ է իրականացնել այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով ապահովել ծրագրավորված ակտիվապասիվային և եկամտային ցուցանիշների կատարումը:

3.3. Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին

3.3.1. Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

<i>հայերեն՝</i>	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ փակ բաժնետիրական ընկերություն
<i>ռուսերեն՝</i>	«ФИНКА» УНИВЕРСАЛЬНАЯ КРЕДИТНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ Закрытое Акционерное Общество.
<i>անգլերեն՝</i>	“FINCA” UNIVERSAL CREDIT ORGANIZATON Closed Joint-Stock Company.

Թողարկողի կրճար ֆիրմային անվանումն է՝

<i>հայերեն՝</i>	«ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
<i>ռուսերեն՝</i>	«ФИНКА» УКО ЗАО
<i>անգլերեն՝</i>	“FINCA” UCO CJSC

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Թողարկողի պեղական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փ. 2ա, գրանցման համարը՝ 13:

Թողարկողի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փ. 2ա:

Կապի միջոցները՝

հեռ.՝ (+374 12) 55 55 55

էլ. փոստ՝ info@finca.am,

ինտերնետային կայք՝ www.finca.am:

Թողարկողի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Կազմակերպությունը հիմնադրվել է ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում 2006թ. մարտի 28-ին որպես ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն: ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2006 թվականի մարտի 28-ի թիվ 128Ա որոշմամբ Կազմակերպությունը գրանցվել է և ստացել թիվ 13 գրանցման վկայական: Կազմակերպությունը ստեղծվել է «ՖԻՆՔԱ Ինթերնեյշնլ Ինք.» ամերիկյան ոչ առևտրային կազմակերպության կողմից ՀՀ միկրոֆինանսական շուկայի ձևավորման նախնական փուլում՝ նպատակ ունենալով ֆինանսական ծառայություններ մատուցել ֆինանսական հաստատություններից սահմանափակ վարկավորման հնարավորություն և ամենացածր եկամուտ ունեցող ձեռնարկատերերին:

Կազմակերպության ստեղծումը նպատակ էր հետապնդում տրամադրել միկրոֆինանսական ծառայությունների լայն տեսականի՝ նպատակ ունենալով կրճատել աղքատությունը, բարձրացնել զբաղվածության մակարդակը, խթանել ձեռներեցությունն ու Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սոցիալական համախմբումը, ինչպես նաև ստանալ շահույթ, որը հիմնականում պետք է ուղղվի այդ նպատակների իրագործմանը:

Կազմակերպությունն ունի 38 մասնաճյուղ և վարկավորում է իրականացնում ՀՀ բոլոր մարզերում:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Թողարկողի մասնաճյուղերը և ներկայացուցչությունները

30.06.2019թ. դրությամբ Կազմակերպությունն ունի 38 մասնաճյուղ, որոնց ցանկը և գործունեության հասցեները ներկայացվում են ստորև բերվող աղյուսակում.

	Մասնաճյուղի անվանում	Հասցե
1.	Ագաթանգեղոս մասնաճյուղ	ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փ. 2 ա
2.	Կոմիտաս մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կոմիտասի պող. 59 շենք, 5
3.	Մալաթիա մասնաճյուղ	ք. Երևան, Րաֆֆու փ. 29/3
4.	Աշտարակ մասնաճյուղ	ք. Աշտարակ, Սիսակյան փ. 14/48բ
5.	Ապարան մասնաճյուղ	ք. Ապարան, Մ. Բաղդամյան փ. 24
6.	Թալին մասնաճյուղ	ք. Թալին, Շահումյան փ. 1, հյուրանոց
7.	Արարատ մասնաճյուղ	ք. Արարատ, Աղբյուր Սերոբ փ. 10, 10/1-1
8.	Արտաշատ մասնաճյուղ	ք. Արտաշատ, Շահումյան փ. 33
9.	Մասիս մասնաճյուղ	ք. Մասիս, Հանրապետության փ. 5/1
10.	Վեդի մասնաճյուղ	ք. Վեդի, Արարատյան փ. 54/6
11.	Արմավիր մասնաճյուղ	ք. Արմավիր, Երևանյան փ. 33/2 ,33/3
12.	Էջմիածին մասնաճյուղ	ք. Էջմիածին, Խորենացու փ. 8
13.	Մյասնիկյան մասնաճյուղ	գ. Մյասնիկյան, Մյասնիկյան փ., թիվ 42
14.	Գավառ մասնաճյուղ	ք. Գավառ, Կենտրոնական փ. 4
15.	Ճամբարակ մասնաճյուղ	ք. Ճամբարակ, Սեպտեմբերի 21 փ., 2
16.	Մարտունի մասնաճյուղ	ք. Մարտունի, Մյասնիկյան փ. 8
17.	Վարդենիս մասնաճյուղ	ք. Վարդենիս, Հ. Անդրեասյան փ. 6/5
18.	Ալավերդի մասնաճյուղ	ք. Ալավերդի, Թումանյան փ. 51/2
19.	Սպիտակ մասնաճյուղ	ք. Սպիտակ, Ս. Ավետիսյան փ. 2
20.	Սյրեփանավան մասնաճյուղ	ք. Սյրեփանավան, Սուրբ-Նշանի փ. 12բ

FINCA®

Թողարկող

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից
թողարկվող կորպորատիվ
արժեկտրոնային պարտատոմսերի**ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ**

Տեղաբաշխող

21.	Վանաձոր 1 մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծ պող. 22գ
22.	Տաշիր մասնաճյուղ	ք. Տաշիր, Երևանյան փ. 199
23.	Աբովյան մասնաճյուղ	ք. Աբովյան, Հանրապետության փ 22/14
24.	Եղվարդ մասնաճյուղ	ք. Եղվարդ, Չարենցի փ., թիվ 23/2
25.	Հրազդան մասնաճյուղ	ք. Հրազդան, Կենտրոն թաղամաս, Օգոստոսի-23-ի փ., թիվ 22
26.	Աշոցք մասնաճյուղ	Աշոցք համայնք, Ռուդակովի փ. 3
27.	Արթիկ մասնաճյուղ	ք. Արթիկ, Անկախության փ. 29/1
28.	Գյումրի մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Խրիմյան Հայրիկ փ. 46ա
29.	Մարալիկ մասնաճյուղ	ք. Մարալիկ, Հ. Շահինյան փ. 16
30.	Շիրակ մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Պարույր Սևակի փ. 8/4
31.	Գորիս մասնաճյուղ	ք. Գորիս, Մաշտոցի փ. 5
32.	Կապան մասնաճյուղ	ք. Կապան, Շահումյան փ.2/1,62 առևտրի սրահ
33.	Մեղրի մասնաճյուղ	ք. Մեղրի, Փարամազ փ. 4/6
34.	Եղեգնաձոր մասնաճյուղ	ք. Եղեգնաձոր, Անդրանիկի փ. 10/1
35.	Բերդ մասնաճյուղ	ք. Բերդ, Նահապետի փ. թիվ 8
36.	Դիլիջան մասնաճյուղ	ք. Դիլիջան, Մյասնիկյանի փ. 30Ե
37.	Իջևան մասնաճյուղ	ք. Իջևան, Վալանսի փ. 6/2
38.	Նոյեմբերյան մասնաճյուղ	ք. Նոյեմբերյան, Բարեկամության փ. 2

Կազմակերպությունը << տարածքում և տարածքից դուրս գրանցված ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.2. Ներդրումները

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և դրանից հետո մինչև 21.08.2019թ. կազմակերպության կողմից էական ներդրումներ չեն կատարվել:

Կազմակերպության կառավարման մարմինները չեն ստանձնել որևէ պարտավորություն ապագայում էական ներդրումներ իրականացնելու վերաբերյալ:

3.4. Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1. Հիմնական գործունեությունը

Թողարկողն իրականացնում է «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով, այլ իրավական ակտերով և իր Կանոնադրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնություններ: Կազմակերպությունը կարող է իրավաբանական անձանցից, իր մասնակիցներից, անհատ ձեռնարկատերերից, Հայաստանի Հանրապետությունից և համայնքներից, այլ պետություններից, միջազգային կազմակերպություններից ներգրավել փոխառություններ և կնքել նմանատիպ գործարքներ:

Կազմակերպության գործունեության հիմնական ուղղվածությունը վարկերի տրամադրումն է, որոնք էլ ձգտում է հասանելի դարձնել տնտեսության տարբեր հատվածների, ինչպես նաև հասարակության լայն շրջանակների համար: Կազմակերպությունը, որպես հիմնական գործունեություն ձեռնարկատիրական, գյուղատնտեսական և սպառողական վարկեր է տրամադրում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց:

Ավելին, որպես պատասխանատու վարկատու, Կազմակերպությունը դեռ 2018թ սկզբից նախաձեռնել էր «Հաճախորդների պաշտպանության սերտիֆիկատ»-ի (SMART Certificate) ստացումը, և որպես սերտիֆիկացում իրականացնող կազմակերպություն ընտրել էր MicroFinanza Raiting LLC (այսուհետ՝ MFR) իտալական ծագմամբ կազմակերպությունը: MFR ներկայացուցիչը 2018թ ընթացքում այցելել է Հայաստան: Այցերի նպատակն էր անցկացնել անկախ ուսումնասիրություն և գնահատում: Արդյունքում 2018թ դեկտեմբերին Կազմակերպությանը շնորհվել է Smart հավաստագիր առ այն, որ ընկերությունը լիովին համապատասխանում է հաճախորդների պաշտպանությանն ուղղված բարձր պահանջներին, որոնք սահմանվել են

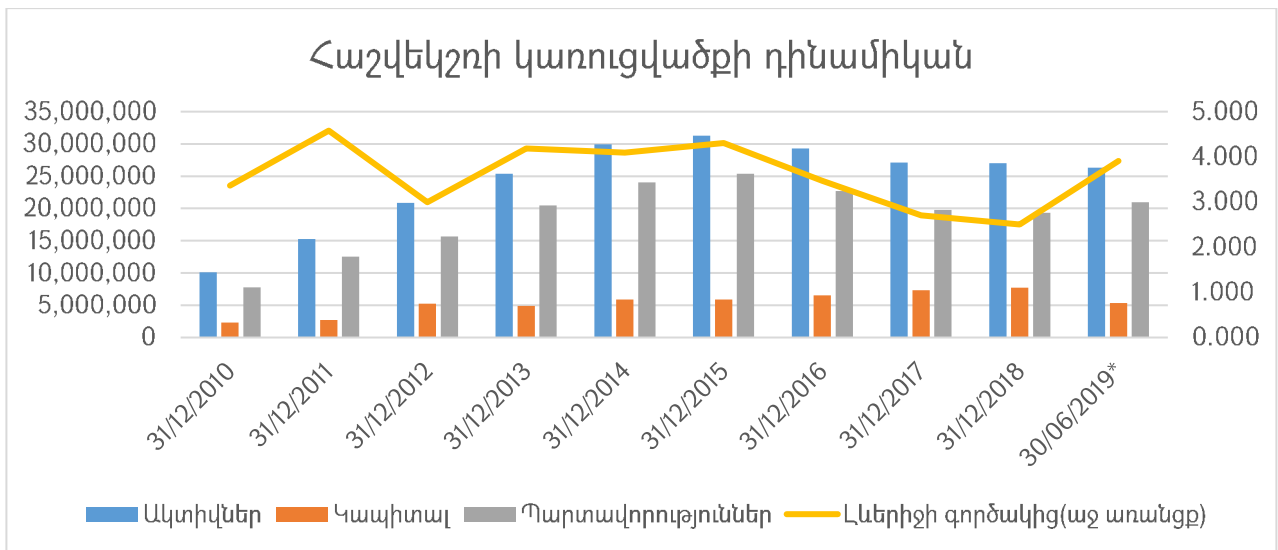
 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ-ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

միկրոֆինանսավորման ոլորտում հաճախորդների պաշտպանությունը սատարող Smart Campaign միջազգային նախաձեռնության կողմից: ՖԻՆ-ՔԱ-ն առաջին և առայժմ միակ հայաստանյան կազմակերպությունն է, որ արժանացել է նման բարձր գնահատականի հաճախորդների հանդեպ պատասխանատու և հոգատար վերաբերմունքի համար:

2013 թվականի հոկտեմբերից Կազմակերպությունը հաճախորդներին մատուցում է տարադրամի փոխանակման ծառայություն, ինչը Կազմակերպության հաճախորդներին և համայնքների բնակիչներին առավել հարմարավետ և բազմատեսակ սպասարկման հնարավորություն է տալիս:

Ֆինանսական գործառնությունները Կազմակերպության կողմից իրականացվում են ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով՝ կանխիկ և անկանխիկ եղանակներով:

Կազմակերպության հաշվեկշռի կառուցվածքի դինամիկան ներկայացվում է ստորև.

* 2019թ. տվյալները վերցված են արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից

Կազմակերպության կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ծավալների աճի դինամիկան ներկայացվում է ստորև.

FINCA®

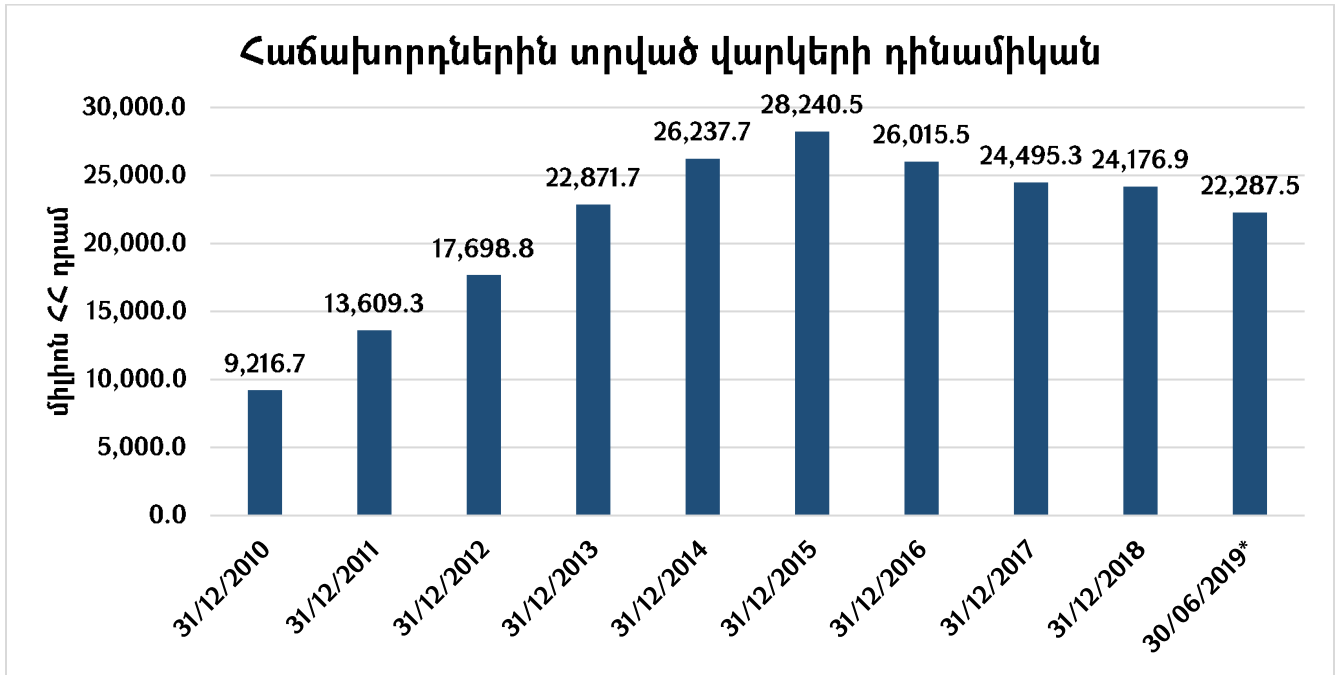
Թողարկող

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

ՖԻՆԱՆՍԱՅԻՆ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից
թողարկվող կորպորատիվ
արժեկտրոնային պարտատոմսերի

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ

Տեղաբաշխող

* 2019թ. տվյալները վերցված են արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից

Կազմակերպության վարկային պորտֆելն 2010թ-ից արձանագրել է կայուն դինամիկ աճ, բացառությամբ 2016-2019թթ-ի, երբ Կազմակերպությունն իր առաջ խնդիր է դրել բարելավել վարկային պորտֆելի որակը: Դրա հետ կապված ներդրվել է վարկերի կենտրոնացված հաստատման ստորաբաժանումը, 2016թ. հունվարի 1-ից դադարեցրել է խմբային վարկերի տրամադրումը և ձեռնարկած միջոցառումների արդյունքում գրանցվել է պորտֆելի որակի զգալի բարելավում: Կազմակերպությունը 2019-2020թթ. ընթացքում նոր վարկատեսակների ներդրմամբ և վարկերի տրամադրման գործընթացում նոր տեխնոլոգիաների կիրառման արդյունքում պլանավորվում է գրանցել վարկային պորտֆելի էական աճ:

Կազմակերպության կողմից հաճախորդներին տրված վարկերի ծավալներն ըստ վարկատեսակների 30.06.2019թ., 31.12.2018թ., 31.12.2017թ., 31.12.2016թ. դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հաճախորդներին տրված վարկերն ըստ վարկատեսակների

Հազ. ՀՀ դրամ

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

	30.06.2019 (աուդիտ չանցած)	31.12.2018	31.12.2017
Անհատական գյուղատնտեսական վարկեր	11,866,143	13,289,168	12,825,528
Անհատական բիզնես վարկեր	7,682,498	11,052,447	10,646,075
Սպառողական վարկեր	3,634,827	1,602,204	1,454,729
Խմբային բիզնես վարկեր	-	17,250	2,358
Խմբային գյուղատնտեսական վարկեր	-	13,040	1,021
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	23,183,468	25,974,109	24,929,711
Նվազեցված՝ արժեզրկման կորուստների պահուստը	(895,968)	(1,797,202)	(434,420)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	22,287,500	24,176,907	24,495,291

Կազմակերպությունը 2018թ. գործարկել է սպառողական վարկի նոր պրոդուկտ՝ արևային ջրատաքացուցիչներ ձեռք բերելու համար, ինչպես նաև ներդրել է վարկային հայտի ընդունման օնլայն տարբերակը՝ Online Loan Application (OLA), որը էապես մեծացրել է վարկերի տրամադրման արագությունը:

3.4.2. Հիմնական շուկաները

«Քինանսական շուկայում կազմակերպությունն առանձնանում է միկրոֆինանսական ծառայությունների լայն տեսականու մատուցմամբ՝ նպատակ հետապնդելով կրճատել աղքատությունը, բարձրացնել զբաղվածության մակարդակը, խթանել ձեռներեցությունն ու Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սոցիալական համախմբումը: Ստորև ներկայացվում է հաճախորդներին տրամադրված վարկերն ըստ տնտեսության ոլորտների.

Հաճախորդներին տրված վարկերն ըստ տնտեսության ոլորտների՝

Հազ. ՀՀ դրամ

 FINCA® Թողարկող	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 Տեղաբաշխող

	30.06.2019թ. (աուդիտ չանցած)	31.12.2018թ.	31.12.2017թ.	31.12.2016թ.
Գյուղատնտեսություն	12,206,875	13,490,225	12,942,518	14,095,231
Առևտուր	3,752,549	4,663,305	4,856,916	5,811,488
Արդյունաբերություն	1,022,417	1,287,313	1,323,358	1,527,933
Տրանսպորտ	735,536	879,480	938,834	1,161,260
Շինարարություն	155,066	383,656	486,706	681,099
Այլ	5,311,025	5,270,130	4,381,379	3,330,448
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	23,183,468	25,974,109	24,929,711	26,607,459
Նվազեցված՝ արժեզրկման կորուստների պահուստը	(895,968)	(1,797,202)	(434,420)	(591,991)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	22,287,500	24,176,907	24,495,291	26,015,468

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր վարկային ներդրումներում Թողարկողի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը 2016-2019թթ.-ին հետևյալն է.

Թողարկողի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը

Հազ. ՀՀ դրամ

	30.06.2019 (աուդիտ չանցած)	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված վարկեր ⁵	379,789,002	306,286,490	262,897,176	207,171,592
Կազմակերպության կողմից հաճախորդներին տրամադրված վարկեր	22,287,500 ⁶	24,176,907	24,495,291	26,015,468

⁵ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից հրապարակվող ամսական տվյալներ

⁶ Կազմակերպության՝ աուդիտ չանցած 2019թ. երկրորդ եռամսյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունից

 FINCA® Թողարկող	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԵՎ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
		Տեղաբաշխող

Թողարկողի մասնաբաժինը (%)	5.9%	7.9%	9.3%	12.6%
----------------------------------	-------------	-------------	-------------	--------------

Թողարկողի մրցակցային դիրքն այլ ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունների համեմատությամբ 31.12.2018 թվականի դրությամբ հետևյալն է⁷.

Թողարկողի դիրքը	Ակտիվներ	Վարկային ներդրումներ	Պարտավորություններ	Ընդհանուր կապիտալ	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ շահույթ
1						
2					4,905,960	
3		22,761,801				
4	26,010,839		19,404,082	6,606,757		
5						1,016,176

Աղյուսակից ակնհայտ երևում է, որ Թողարկողը հիմնական ֆինանսական ցուցանիշներով վարկային կազմակերպությունների մեջ ամուր տեղ է զբաղեցնում առաջին հնգյակում, մասնավորապես՝ կանոնադրական կապիտալով 2-րդն է, ակտիվներով, պարտավորություններով և ընդհանուր կապիտալով 4-րդը, Վարկային ներդրումներով 3-րդը, իսկ Զուտ շահույթի ցուցանիշով՝ 5-րդը:

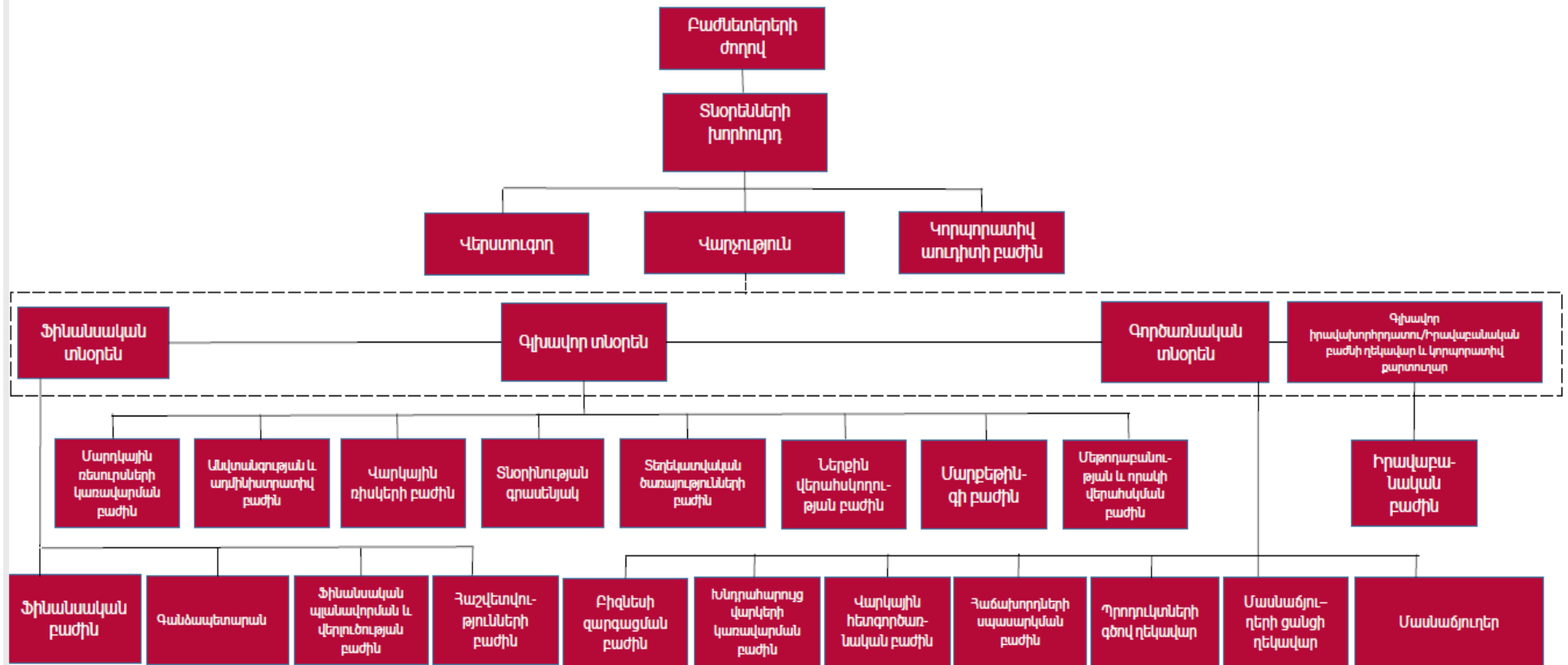
3.5. Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը

Թողարկողի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

⁷ Մրցակցային դիրքի որոշման համար դիտարկվել են ՀՀ-ում գործող ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները (աուդիտ չանցած), որոնք 26.02.2019թ դրությամբ հրապարակված են եղել վերջիններիս պաշտոնական ինտերնետային կայքերում:

Հավելված Ա
«ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ տնօրենների խորհրդի
12.03.2019թ. N 09/2019 որոշման

"ՖԻՆԲԱ" ՈՒՎԿ ՓԲԸ Վարչակազմակերպական կառուցվածքը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
	Թողարկող	Տեղաբաշխող

3.6. Հիմնական միջոցները

Կազմակերպությունն իր բնականոն գործունեության ապահովման նպատակով ձեռք է բերել հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ, որոնց արժեքի հանրագումարը չի գերազանցում Կազմակերպության ընդհանուր ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 10%-ը:

Կազմակերպության ոչ նյութական ակտիվների կազմը և կառուցվածքը 30.06.2019թ դրությամբ (աուդիտ չանցած).

հազ. ՀՀ դրամ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	157,808	338,387	497,195
Կուտակված մաշվածություն	(30,523)	(208,176)	(238,699)
Զուտ Հաշվեկշռային արժեք	127,285	130,211	257,496

Կազմակերպության կողմից իր հիմնական միջոցների օգտագործումը սահմանափակող հանգամանքներ առկա չեն:

2019թ հունիսի 30-ի դրությամբ Կազմակերպության հիմնական միջոցներն ունեցել են հետևյալ կազմը և կառուցվածքը.

Կազմակերպության հիմնական միջոցների կազմը և կառուցվածքը 30.06.2019թ դրությամբ (աուդիտ չանցած)

հազ. ՀՀ դրամ

	Ֆինանսական վարձակալություն	Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	Գրասենյակային գույք	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	976,174	327,751	466,647	328,359	77,745	213,183	2,389,859
Կուտակված մաշվածություն	(129,680)	(236,088)	(308,676)	(293,570)	(77,507)	(197,993)	(1,243,514)

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Չուտ Հաշվեկշռային արժեք	846,494	91,663	157,971	34,789	238	15,190	1,146,345
--	----------------	---------------	----------------	---------------	------------	---------------	------------------

Կազմակերպությունը մոտ ապագայում էական մեծություն կազմող հիմնական միջոցների ձեռքբերում չի պլանավորում:

3.7. Զարգացման վերջին միտումները

3.7.1 Արտաքին գործունեների վերլուծությունը

Կազմակերպությունը սեփական և հաճախորդների կարիքները բավարարելու համար դրամական միջոցներ է ներգրավում թե ներքին, թե արտաքին շուկաներից, ուստի Կազմակերպության գործունեության վրա իրենց ուրույն ազդեցությունն են թողնում և՛ հայրենական, և՛ միջազգային տնտեսությունում տեղի ունեցող իրադարձությունները: Այսպես, Կազմակերպության գործունեության վրա էական ազդեցություն են թողել՝

- Զարգացած երկրներում տնտեսության որոշակի կայունությունները և դրական սպասումները,
- միջազգային շուկաներում տոկոսադրույքների աճը,
- 2018թ.-ին ՀՀ տնտեսության հարաբերական աշխուժացումը, գյուղատնտեսության, առևտրի և ծառայությունների ճյուղերի աճը,
- Փոխատվական կապիտալի շուկայում բարձր մրցակցության պահպանումը:

Կազմակերպությունն անընդհատ իրականացրել է ակտիվների և պարտավորությունների փոխհամաձայնեցված կառավարում, որպեսզի կարողանա չեզոքացնել վերը նշված երևույթների բացասական ազդեցությունը և հնարավորինս օգտվել ընձեռնված հնարավորություններից:

Տնտեսության ներքին և արտաքին հատվածներում ընթացող զարգացումներով պայմանավորված՝ Կազմակերպության կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները պարբերաբար վերանայվում են՝ նպաստելով վերջիններիս մրցունակության բարձրացմանը և մատչելիության ապահովմանը:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

3.7.2 Կազմակերպության հիմնական խնդիրները

Նախորդ պլանային ժամանակաշրջանում Կազմակերպությունը միտված է եղել առաջատար և մրցունակ տեղ գրավել ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունների շարքում՝ նպատակ ունենալով՝

- պահպանել առաջատարի դիրքերը ձեռնարկատիրական, գյուղատնտեսական և սպառողական վարկավորման շուկայում,
- բարձրացնել վարկային պորտֆելի որակը և ապահովել ակտիվների և պարտավորությունների բավարար դիվերսիֆիկացում (ըստ տնտեսության ոլորտների, գործիքների և հաճախորդների),
- Կազմակերպության վերցրած հիմնական ռիսկերը պահել թույլատրելի մակարդակի վրա (չաշխատող ակտիվների տեսակարար կշիռն ընդհանուր ակտիվներում մշտապես պահել ուշադրության կենտրոնում, արտարժույթային դիրքը հնարավորինս փակ պահել, նվազագույնի հասցնել գործառնական ռիսկերը և այլն),
- ավելի երկարաժամկետ հատվածում մեծացնել ոչ տոկոսային եկամուտների տեսակարար կշիռը,
- ֆինանսական արդյունքների (եկամուտների) դիվերսիֆիկացում,
- աշխատակիցների վերապատրաստում և մոտիվացիայի բարձրացում:

Կազմակերպության գործունեության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկություններ իմանալու համար ներդրողը կարող է ծանոթանալ Կազմակերպության տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություններին, որոնք տեղադրված են Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքի www.finca.am «Հաշվետվություններ» բաժնում:

3.8. Շահույթի կանխատեսումը

Մոտակա տարիների գործունեության և շահույթի կանխատեսումներում Կազմակերպությունը հիմնվել է հետևյալ հիմնարար սկզբունքների վրա.

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

- ✓ Կազմակերպության գործունեությունը նպատակամղել շահույթի, բաժնետիրական կապիտալի և ակտիվների եկամտաբերության աճին,
- ✓ Կազմակերպության ռեսուրսները տեղաբաշխել բարձր եկամտաբերություն ունեցող ակտիվներում (վարկեր հաճախորդներին)՝ ընդունելի մակարդակի վրա պահելով Կազմակերպության ռիսկերը, պահպանելով վարկային կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվները,
- ✓ ապահովել Կազմակերպության դինամիկ զարգացման համար անհրաժեշտ մասնաճյուղերի ստեղծում, տեխնիկատեխնոլոգիական, տեղեկատվական համակարգերի արդիականացում,
- ✓ ապահովել Կազմակերպության զարգացմանը համահունչ անձնակազմի վարձատրության, ուսուցման և վերապատրաստման ծախսեր,
- ✓ Կազմակերպության գործունեության ապահովման ծախսեր:

Կազմակերպությունը կանխատեսել է 2019 թվականի գործունեության արդյունքում ստանալ 971,462 հազ. ՀՀ դրամի զուտ շահույթ, իսկ մինչև 2022 թվականը զուտ շահույթի ցուցանիշը հասցնել 1,373,818 հազ. ՀՀ դրամի:

Առաջիկա տարիների համար Կազմակերպության զուտ շահույթի կանխատեսված ցուցանիշներ.

	2019	2020թ	2021թ	Հազ. ՀՀ դրամ 2022թ
Զուտ շահույթ	971,462	1,142,978	1,261,085	1,373,818

Կազմակերպության կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Կազմակերպության գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- ✓ Կազմակերպության ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- ✓ Կազմակերպության ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

- ✓ Կազմակերպության տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական բազայի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,
- ✓ Կազմակերպության անձնակազմի վարձատրության, ուսուցման և վերապատրաստման ծախսեր,
- ✓ Կազմակերպության գործունեության ապահովման ծախսեր,
- ✓ Նոր ծառայությունների ներդրման ծախսեր:

Կազմակերպության կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն հնարավորություն չունեն ազդելու Կազմակերպության գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- ✓ ներգրավվող միջոցների և վարկերի առաջարկի ու պահանջարկի և դրանից բխող տոկոսադրույքների փոփոխության վարքագիծ,
- ✓ արժեզրկման ու փոխարժեքի վարքագիծ,
- ✓ անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Կազմակերպության բնականոն գործունեությունը):

3.9. Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

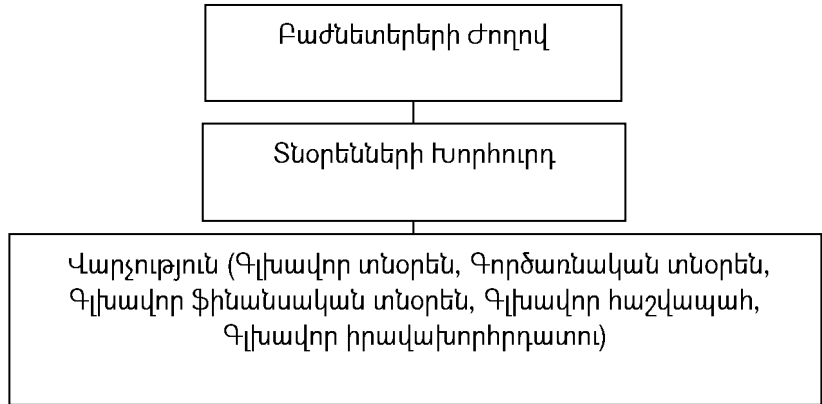
3.9.1. Կառավարման մարմինների կառուցվածքը, իրավասություններն ու պարտականությունները

Կազմակերպության կանոնադրությամբ և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված են Կազմակերպության կառավարման հետևյալ մարմինները.

- ✓ Բաժնետերերի ժողով,
- ✓ Տնօրենների խորհուրդ,
- ✓ Վարչություն,
- ✓ Գլխավոր տնօրեն:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԱՐԺԵԿՏԻ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է ստորև.

Կազմակերպության Կանոնադրությամբ Կազմակերպության կառավարման մարմիններին վերապահված են հետևյալ իրավասությունները.

Բաժնետերերի ժողովը (Ժողով)

Ժողովը Կազմակերպության կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ժողովի բացառիկ իրավասություններն են՝

- ա) Կազմակերպության Կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,
- բ) Կազմակերպության վերակազմակերպման մասին որոշումներ կայացնելը,
- գ) Կազմակերպության լուծարման մասին որոշումներ կայացնելը, լուծարման հանձնաժողով նշանակելը, լուծարման պլանի, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,
- դ) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
- ե) Թողարկված բաժնետոմսերի առավելագույն քանակի որոշումը,
- զ) Հայտարարված բաժնետոմսերի քանակի, անվանական արժեքի, տեսակների, և այդ բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերապահված իրավունքների որոշումը,
- է) Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը մեծացնելու կամ լրացուցիչ բաժնետոմսեր թողարկելու միջոցով Կազմակերպության Կանոնադրական կապիտալի ավելացումը,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	 ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ը) Կազմակերպության բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացման, ընդհանուր քանակի կրճատման նպատակով Կազմակերպության կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերման, ինչպես նաև Կազմակերպության կողմից ձեռքբերված կամ հետ գնված բաժնետոմսերի մարման ճանապարհով Կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը,

թ) Կազմակերպության Վերստուգողի ընտրությունը և նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,

ժ) Կազմակերպության Գլխավոր տնօրենի և Վարչության անդամների վարձատրության չափի և պայմանների որոշումը,

ժա) Արտաքին աուդիտորի հաստատումը,

ժբ) Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշիռների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը, Կազմակերպության մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների գործունեության տարեկան արդյունքների հաստատումը,

ժգ) Բաժնետերերի ժողովի անցկացման կարգի որոշումը,

ժդ) Տնօրենների խորհրդի ներկայացմամբ՝ առաջին եռամսյակի, կիսամյակի, ֆինանսական տարվա առաջին ինը ամիսների արդյունքների հիման վրա շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման կայացումը, ինչպես նաև դրանց գումարի, վճարման ձևի և ամսաթվի որոշումը,

ժե) Օրենքով սահմանված կարգով խոշոր գործարքների կնքման թույլատրումը,

ժզ) Օրենքով սահմանված դեպքերում Կազմակերպության թողարկված բաժնետոմսերի ձեռքբերման թույլատրումը,

ժէ) Տնօրենների խորհրդի ներկայացմամբ՝ բաժնետոմսերի համախմբման կամ բաժանման մասին որոշումը,

ժը) Կազմակերպության Վարչության կազմի հաստատումը,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Ժթ) Հայաստանի օրենսդրությամբ ժողովին վերապահված այլ իրավասությունների իրականացումը:

Տնօրենների խորհուրդը (խորհուրդ)

Կազմակերպության Խորհուրդն իրականացնում է Կազմակերպության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք վերապահված են ժողովի բացառիկ իրավասությանը, կամ Կազմակերպության Կանոնադրության համաձայն կամ Տնօրենների խորհրդի որոշմամբ պատվիրակված են Վարչությանը կամ Վարչության նախագահին:

Խորհրդի բացառիկ իրավասություններն են՝

- ա) Որոշել Կազմակերպության գործունեության հիմնական ոլորտները,
- բ) Վերահսկել Կազմակերպության ղեկավար մարմինների գործունեությունը,
- գ) Հաստատել Կազմակերպության վարչակազմակերպական կառուցվածքը,
- դ) Գումարել տարեկան և արտահերթ ժողովներ, բացառությամբ Օրենքով նախատեսված դեպքերի,
- ե) Հաստատել ժողովների օրակարգը,
- զ) Հաստատել ժողովներին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու ամսաթիվը, ինչպես նաև լուծել բոլոր այն հարցերը, որոնք կապված են ժողովների նախապատրաստման ու գումարման հետ և վերապահված են Խորհրդի իրավասությանն Օրենքի դրույթներին համապատասխան,
- է) Օրենքի համաձայն առաջարկություններ ներկայացնել ժողովների քննարկմանը,
- ը) Օրենքով սահմանված կարգով որոշել գույքի շուկայական արժեքը,
- թ) Կազմակերպության Վերստուգողի վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգի և պայմանների վերաբերյալ առաջարկություններ նախապատրաստել ժողովի համար,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ժ) Սահմանել Վարկային կազմակերպության Արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափը,

ժա) Միջանկյալ և տարեկան շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ ժողովին ներկայացվելիք առաջարկություններ նախապատրաստել,

ժբ) Օգտագործել Կազմակերպության պահուստային և այլ հիմնադրամները,

ժգ) Հաստատել կառավարման մարմինների գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթեր և այլ ներքին կանոնակարգեր,

ժդ) Հաստատել Կազմակերպության ամենամյա ծախսերի նախահաշիվը և գործարար ծրագիրը,

ժե) Որոշումներ կայացնել Կազմակերպության տեղաբաշխված բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր ձեռք բերելու վերաբերյալ,

ժզ) Որոշումներ կայացնել Կազմակերպության պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման, այդ թվում՝ հրապարակային տեղաբաշխման մասին

ժէ) Նշանակել Վարկային կազմակերպության Գլխավոր տնօրենի և Վարչության այլ անդամների, վաղաժամկետ դադարեցնել նրանց իրավասությունները,

ժը) Որոշում կայացնել դուստր ընկերությունների ստեղծման, դրանց կանոնադրական կապիտալում Կազմակերպության մասնակցության չափի մասին, եթե այդ մասնակցությունն իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում, որը ենթակա է հաստատման Բաժնետերերի ժողովի կողմից՝ Օրենքով սահմանված կարգով,

ժթ) Որոշում կայացնել Վարկային կազմակերպության մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների ստեղծման մասին և հաստատել դրանց ներքին կանոնակարգերը,

ժի) Որոշում կայացնել այլ իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում մասնակցելու մասին, եթե այդ մասնակցությունն իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում, որը ենթակա է հաստատման Բաժնետերերի ժողովի կողմից՝ Օրենքով սահմանված կարգով,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆ ԱՆՈՒՄՆԵՐԻ ՓԲԸ-Ի Կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ի) Որոշում կայացնել հոլդինգային ընկերություններում, ֆինանսական և արդյունաբերական խմբերում, միավորումներում և առևտրային կազմակերպությունների այլ միություններում մասնակցության մասին,

իա) Հաստատել ցանկացած պայմանագիր, ներառյալ՝ առանց սահմանափակման, Վարկային կազմակերպության գույքի օտարման պայմանագրեր, վարկային պայմանագիր, ծախսերի նախահաշվով չնախատեսված՝ գումարի փոխանցում, չեկ, մուրհակ, վարկ, երաշխիք կամ հավաստագիր, կամ այլ ֆինանսական գործիք կամ գործառնություն, որը գերազանցում է 50,000 ԱՄՆ դոլարի համարժեքը տեղական արժույթով: Ընդ որում, 50,000 ԱՄՆ դոլարի սահմանափակման մեջ չեն մտնում Վարկային կազմակերպության բանկային հաշվից ծախսերի նախահաշվով նախատեսված գործունեության կապակցությամբ կատարվող փոխանցումները, ինչպես նաև Վարկային կազմակերպության կողմից որպես հիմնական գործունեություն հաճախորդներին տրվող վարկերը և ՀՀ բանկերում դրված ավանդները, ինչպես նաև կարճաժամկետ (վեց ամիսը չգերազանցող) դրամական հոսքերի փոխադարձ ապահովմամբ կատարվող գործարքների (back to back transactions (ներառյալ սվոփ)), ռեպո, դրամական միջոցների գրավով ապահովված վարկեր գործառնությունների, բանկերից ստացվող վարկերի և դեպոզիտների, ֆինանսական կազմակերպություն չհամարվող Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող իրավաբանական անձանցից ստացվող փոխառությունների, արտարժույթի առքուվաճառքի և կանխիկացման գործարքները,

իբ) Օրենքով նախատեսված դեպքերում թույլատրել խոշոր գործարքների կնքումը,

իգ) Սահմանել և ըստ անհրաժեշտության փոփոխել վարկային քաղաքականության ուղղությունը և ներքին վերահսկողության կանոնները, այդ թվում՝ կազմակերպության ներքին աուդիտի և ֆինանսական վերահսկողության ընթացակարգերը,

իդ) Լուծել այլ հարցեր, որոնք Խորհուրդն էական է համարում Վարկային կազմակերպության զարգացման համար, կամ որոնք նախատեսված են Օրենքով և կազմակերպության կանոնադրությամբ:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Վերը ներկայացված հարցերը պատկանում են Կազմակերպության խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չեն կարող պատվիրակվել Վարչությանը՝ բացառությամբ Օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Կազմակերպության Վարչությունը

Կազմակերպության ընթացիկ գործունեությունը ղեկավարվում է Կազմակերպության Գլխավոր տնօրենի կողմից՝ Վարչության հետ միասին: Կազմակերպության Գլխավոր տնօրենը և Վարչությունը հաշվետու են Տնօրենների խորհրդին և Բաժնետերերի ժողովին:

Վարչությունը Կազմակերպության կոլեգիալ գործադիր մարմին է: Կազմակերպության կանոնադրության, միակ բաժնետիրոջ որոշմամբ և ՀՀ օրենսդրության համաձայն Գլխավոր տնօրենը, Ֆինանսական տնօրենը, Գործառնական տնօրենը, Գլխավոր հաշվապահը և իրավաբանական բաժնի ղեկավարը հանդիսանում են Վարչության անդամներ: Վարչության կազմը կարող է ժամանակ առ ժամանակ փոփոխվել Տնօրենների խորհրդի որոշմամբ: Գլխավոր տնօրենը հանդիսանում է Վարչության նախագահը և պատասխանատու է Վարչության գործունեության համար:

Վարչությունն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները.

ա) Նախապատրաստում և Տնօրենների խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կազմակերպության վարչակազմակերպական կառուցվածքը,

բ) Նախապատրաստում և Տնօրենների խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կազմակերպության ծախսերի ամենամյա նախահաշիվը և գործարար ծրագիրը,

գ) Իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ գործունեությունը և բոլոր գործառնությունները, ներառյալ պայմանագրերի բանակցումը և կնքումը, որը սույն Կանոնադրությամբ պահանջվող դեպքերում ենթակա է հաստատման Բաժնետերերի ժողովի կամ Տնօրենների խորհրդի կողմից,

դ) Որոշումներ է կայացնում աշխատակազմի ընտրության, նշանակման և վերապատրաստման մասին, մշակում, հաստատում և անհրաժեշտության դեպքում Տնօրենների

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կազմակերպության աշխատակիցների աշխատավարձի կառուցվածքը, խթանները և նյութական պարգևների ծրագրերը,

ե) Կազմակերպության ներքին կանոնակարգերը և մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների կանոնակարգերը ներկայացնում է Տնօրենների խորհրդի հաստատմանը,

զ) Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Կազմակերպության ծառայությունների նոր տեսակները և նոր գործառնությունների ու գործունեության իրականացման կարգը՝ սույն Կանոնադրությամբ նախատեսված շրջանակներում, ի նպաստ Կազմակերպության նպատակների իրագործման,

է) Սահմանում է Կազմակերպության կողմից վարկերի և փոխառությունների տրամադրման կարգն ու պայմանները, վարկային կազմակերպության կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, ինչպես նաև վարկավորման ընթացակարգին վերաբերվող ներքին իրավական ակտերը, բացառությամբ Վարկային կազմակերպության առաքելության, Վարկային բաժնի կառուցվածքի, հաճախորդների ընտրության չափանիշների, վարկային ծառայողների, թիմի ղեկավարների և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների խրախուսական համակարգի, վարկերի վերակառուցման (վարկային գործող պայմանագրի պայմանների փոփոխության) կարգի, վարկային կազմակերպության կողմից մատուցվող ծառայությունների ընդհանուր բնութագրման, ներքին վերահսկողության հետ հարաբերությունների ընթացակարգերի, որոնք սահմանելու իրավասությունը հանդիսանում է Կազմակերպության Տնօրենների խորհրդի իրավասությունը:

ը) Ամենամյա հաշվետվություններ է պատրաստում Կազմակերպության գործարար գործունեության կարևորագույն ուղղությունների վերաբերյալ և դրանք ներկայացնում Տնօրենների խորհրդին,

թ) Որոշումներ է կայացնում Կազմակերպության գործունեության այլ կարևոր հարցերի վերաբերյալ:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Վարչությունը կարող է իրականացնել Հայաստանի օրենսդրությամբ և Վարչության կանոնակարգով նախատեսված այլ գործառույթներ:

Կազմակերպության Գլխավոր տնօրենը

Գլխավոր տնօրենը Վարչության ղեկավարն է: Գլխավոր տնօրենը գործում է Կազմակերպության անունից առանց լիազորագրի, մասնավորապես.

- ա) Տնօրինում է Կազմակերպության գույքը,
- բ) Կազմակերպության անունից Կանոնադրության դրույթների համաձայն կնքում է գործարքներ և պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային պայմանագրեր,
- գ) Ներկայացնում է Կազմակերպությունը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և պետական գերատեսչությունների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում և արտերկրում կազմակերպությունների, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ հարաբերություններում,
- դ) Տալիս է Կազմակերպության անունից գործելու լիազորագրեր,
- ե) Արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ աշխատակիցներին և աշխատակազմի անդամներին և վերահսկում է դրանց կատարումը,
- զ) Աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին,
- է) Աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է Վարչության կողմից հաստատված խրախուսման և շահադրդման միջոցներ, ինչպես նաև կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ կիրառում Կազմակերպության աշխատակիցների նկատմամբ,
- ը) Ապահովում է, որպեսզի Կազմակերպության ծախսերը չգերազանցեն հաստատված բյուջեն,
- թ) Իրականացնում է Հայաստանի օրենսդրությամբ և Վարչության կանոնակարգով նախատեսված այլ լիազորություններ:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱՆԻ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

3.10. Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները և գործունեությունը

Տնօրենների խորհուրդ՝

1. Խորհրդի նախագահ՝ Վաթա Մայսուրադե

Բնակության վայր	Վրաստան, Թբիլիսի, Ջուրգովանի Դիպլոմատիկ գյուղ, Թրիփլեքս # 1, Տուն # 3
Իրավասությունները	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի նախագահին իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Կազմակերպության կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:
Պարտականությունները	
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Կազմակերպության գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

2. Խորհրդի անդամ՝ Դեյն Սթիվեն ՄաքԳվայեր

Բնակության վայրը	126 Ուայթ Էշ Դրայվ Իսթ, Էշվիլ, Հյուսիսային Կարոլինա 28803-5503, ԱՄՆ
Իրավասությունները	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Կազմակերպության
Պարտականությունները	

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

	կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Կազմակերպության գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

3. Խորհրդի անդամ՝ Արարատ Գյուլումյան

Բնակության վայր	Կանադա, Մոնթրեալ H2H 1W9, Քլարք փ. 4074
Իրավասությունները	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Կազմակերպության կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:
Պարտականությունները	
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Վերահսկողի օգնական, «ԿՈՐԴԻԱՆՏ» ներդրումների կառավարմամբ զբաղվող կազմակերպություն

4. Խորհրդի անդամ՝ Մուրադ Մուրադյան

Բնակության վայր	ք.Երևան 0010, Վարդանանց 18/1, բն 18
Իրավասությունները	

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Պարտականությունները	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Կազմակերպության կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	«Հարմոնիա» տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և կրթության զարգացման հիմնադրամի տնօրեն, ԷյԷսԴի Սիստեմս» ՍՊԸ հիմնադիր, «Վիտրո» ՍՊԸ տնօրեն (ընկերությունը փաստացի գործունեություն չի ծավալում), «Հայաստանի գիտահետազոտական և կրթական կոմպյուտերային ցանցերի ասոցիացիա ԱՐԵՆԱ հիմնադրամ»-ի տնօրեն (ընկերությունը փաստացի գործունեություն չի ծավալում):

Վարչությունը՝

1. Վարչության նախագահ - գլխավոր տնօրեն՝ Հրաչյա Թոխմախյան

Բնակության վայրը	ք. Երևան, Դավթաշեն 1 թաղամաս, 10 շ., բն. 25
Իրավասությունները	Իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ կառավարումը: Պատասխանատու է
Պարտականությունները	հաճախորդներին բարձրորակ ֆինանսական ծառայություններով ապահովման, կորպորատիվ, ֆինանսական, ռիսկերի կառավարման լավագույն փորձի կիրառման, անձնակազմի զարգացման, Կազմակերպության Կանոնադրության,

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՈՒՎՎ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

	ընթացակարգերի և ծրագրերի ներդրման և իրականացման համար:
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Կազմակերպության գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

2. Վարչության անդամ – գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝ Անուշ Պետրոսյան

Բնակության վայրը	ք. Երևան, 28, Յաղոբյան փողոց
Իրավասությունները	Իրականացնում է Կազմակերպության ֆինանսական կառավարումը:
Պարտականությունները	Պատասխանատու է Կազմակերպության արդյունավետ ֆինանսական գործունեության, հաշվապահական հաշվառման, ֆինանսական վերլուծությունների և պլանավորման, համապատասխան ընթացակարգերի և կանոնակարգերի ստեղծման և այլ գործառույթների իրականացման համար:
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Կազմակերպության գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

3. Վարչության անդամ – Իրավաբանական բաժնի ղեկավար՝ Հարություն Չաղբյան

Բնակության վայրը	Ք. Երևան, Ավան, Ծարավ-Աղբյուր 55/202., բն. 76
Իրավասությունները	Պատասխանատու է կազմակերպությանը, այդ թվում՝ կազմակերպության Վարչությանը և Տնօրենների խորհրդին համապարփակ իրավաբանական և ռազմավարական խորհրդատվության տրամադրման, ինչպես նաև կազմակերպության ընդհանուր իրավական ռիսկի կառավարման համար:
Պարտականությունները	Իրավաբանական բաժնի ղեկավարը կազմակերպության Վարչության անդամ է, ուստիև մասնակցում է տվյալ մարմնի կողմից

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆ.ՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

	իրականացվող բոլոր քննարկումներին և որոշումներին: Իրավաբանական բաժնի ղեկավարը երկակի դեր ունի՝ բաղկացած հետևյալից՝ (I) որպես Իրավաբանական բաժնի ղեկավար և Վարչության անդամ՝ նա կրում է հիմնական պատասխանատվություն Կազմակերպության իրավաբանական բաժնի գործառույթների համար և (II) որպես կորպորատիվ քարտուղար՝ նա կրում է պատասխանատվություն Կազմակերպության կորպորատիվ կառավարման համար:
Կազմակերպությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	Կազմակերպության գործունեությունից դուրս այլ գործունեություն չի ծավալում:

21.08.2019թ. դրությամբ Կազմակերպության ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը կենտրոնացված չէ որևէ մասնաճյուղում:

Կազմակերպության և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև 21.08.2019թ. դրությամբ շահերի բախում չկա:

3.11. Կառավարման մարմինների գործունեությունը

Կազմակերպությունում գործում է Տնօրենների Խորհրդի, Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողով, որի նպատակն է կարգավորել և վերահսկել Կազմակերպության ֆինանսական ռիսկերը, ներառյալ իրացվելիության (ֆինանսավորման) ռիսկը, տոկոսադրույքների ռիսկը և արտարժույթի ռիսկը: Հանձնաժողովի ուշադրության կենտրոնում են նաև վարկային ռիսկը, վարկավորման ռիսկը և գործառնական ռիսկն այնքանով, որքանով դրանք ազդում են ֆինանսական ռիսկերի գնահատման և դրան առնչվող գործողությունների վրա: Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովը գնահատում է նաև և խորհուրդներ է տրամադրում կապիտալի կառուցվածքին վերաբերող որոշումների շուրջ և ռիսկի կառավարման գործողությունների շրջանակում վերահսկում է կապիտալի բավարարությունը:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի նիստերը

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

կազմակերպվում են առնվազն ամիսը մեկ անգամ: Կազմակերպության Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի կազմը ներկայացված է ստորև.

Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Հանձնաժողովի գործունեությունից դուրս հանձնաժողովի անդամի ծավալած գործունեությունը
Ֆլորին Լիլա	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի անդամ	Մասնակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի նիստերին, գնահատում ռիսկերը, հանդես գալիս համապատասխան առաջարկություններով:	ՖԻՆՔԱ Իմփեքթ Ֆայնենսի փոխնախագահ, Եվրասիա տարածաշրջանի ղեկավար
Անդրե Կռավչենկո	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի անդամ	Մասնակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի նիստերին, գնահատում ռիսկերը, հանդես գալիս համապատասխան առաջարկություններով:	ՖԻՆՔԱ Իմփեքթ Ֆայնենսի Կապիտալ շուկաների խմբի գլխավոր ներդրումային մասնագետ
Գևորգ Տեր- Հովհաննիսյան	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի անդամ	Մասնակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի նիստերին, գնահատում ռիսկերը, հանդես գալիս համապատասխան առաջարկություններով:	ՖԻՆՔԱ Իմփեքթ Ֆայնենսի Գանձապետական ծառայությունների տնօրեն
Հրաչյա Թոխմախյան	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման	Կազմակերպում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի աշխատանքները, գումարում է հանձնաժողովի նիստերն ու	Կազմակերպության Գլխավոր տնօրեն

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՈՒՎՎ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

	հանձնաժողովի նախագահ	նախագահում է դրանք, կազմակերպում է նիստերի արձանագրության վարումը:	
Անուշ Պետրոսյան	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի անդամ	Մասնակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի նիստերին, գնահատում ռիսկերը, հանդես գալիս համապատասխան առաջարկություններով:	Կազմակերպության Գլխավոր Ֆինանսական տնօրեն

Թողարկողի գլխավոր հաշվապահը

Կազմակերպության գլխավոր հաշվապահն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով գլխավոր հաշվապահի համար սահմանված իրավունքները և պարտականությունները և ի պաշտոնե հանդիսանում է Վարչության անդամ:

Կազմակերպության գլխավոր հաշվապահը պատասխանատվություն է կրում Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Կազմակերպության բաժնետերերին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Կազմակերպության մասին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկությունների հավաստիության համար՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Կազմակերպության գլխավոր հաշվապահն է Արտակ Միքայելյանը:

Կազմակերպությունում ներդրված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները համապատասխանում են, «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքով, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով, Կազմակերպության Կանոնադրության, Դուստր կազմակերպության ընդհանուր քաղաքականության ձեռնարկի կորպորատիվ կառավարման չափանիշներին և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	
Թողարկող		Տեղաբաշխող

3.12. Հսկող անձինք

Կազմակերպության հսկող անձ է հանդիսանում «ՖԻՆԲԱ Մայքրոֆայնենս Կոոպերատիվ Յու. Էյ» ընկերությունը (հասցե՝ Դե Էնտրե 99, 1101 Էյչ-Ի Ամստերդամ, Նիդերլանդներ), որպես Կազմակերպության միակ բաժնետեր:

3.13. Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.13.1. Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Կազմակերպության 2016-2018 թվականների տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները՝ անկախ աուդիտորական եզրակացություններով և 2019 թվականի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները (աուդիտի չենթարկված) ներառված են Ազդագրին կից հավելվածներում:

Ցանկության դեպքում ներդրողները Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են ստանալ նաև Կազմակերպության գլխավոր գրասենյակից և մասնաճյուղերից, ինչպես նաև ծանոթանալ Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային տնային էջում՝ www.finca.am:

3.13.2. Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

2019թ. հունիսի 30-ից մինչև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն (21/08/2019թ.) ընկած ժամանակահատվածում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.13.2. Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամսվա ընթացքում Կազմակերպությունը ներգրավված չէ ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա էական ազդեցություն ունեցող դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական վարույթներում:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

3.14. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.14.1. Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը

ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ հիմնադրման պահին՝ 2006 թվականի մարտի 28-ի դրությամբ, Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը կազմել է 155 մլն ՀՀ դրամ, որը բաժանված է եղել 15,500 ոչ փաստաթղթային սովորական բաժնետոմսերի, ընդ որում, մեկ բաժնեմասի անվանական արժեքը կազմել է 10,000 ՀՀ դրամ: Գործունեության ընթացքում Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը համալրվել է մի քանի անգամ՝ 2006 թվականի օգոստոսի 28-ին 744,720,000 ՀՀ դրամով, 2009 թվականի օգոստոսի 14-ին 465 մլն ՀՀ դրամով, 2012 թվականի հուլիսի 19-ին 3,126,990,000 ՀՀ դրամով, որից 850 մլն ՀՀ դրամը նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթի հաշվին և 2014 թվականի հունիսի 11-ին 414,250,000 ՀՀ դրամով՝ կազմելով 4,905,960,000 ՀՀ դրամ: Ներկայումս Կազմակերպության փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 4,905,960,000 (չորս միլիարդ ինը հարյուր հինգ միլիոն ինը հարյուր վաթսուն հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է ոչ փաստաթղթային տեսքով թողարկված 490,596 (չորս հարյուր իննսուն հազար հինգ հարյուր իննսունվեց) սովորական բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 10,000 (տաս հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են, լրիվ վճարված և պատկանում են Կազմակերպության միակ բաժնետիրոջը՝ «ՖԻՆՔԱ Մայքրոֆայնենս Կոոպերատիվ ՅՈւ. Էյ» կազմակերպությանը:

3.14.2. Կազմակերպության կանոնադրության վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կազմակերպության հիմնական նպատակը⁷ հանդիսանում է, բացառությամբ Հայաստանի օրենսդրությամբ նախատեսված սահմանափակումների, միկրոֆինանսական ծառայությունների ողջ տեսականու տրամադրումը՝ նպատակ հետապնդելով կրճատել աղքատությունը, բարձրացնել զբաղվածության մակարդակը և խթանել ձեռներեցությունն ու Հայաստանի Հանրապետության

⁷ «ՖԻՆՔԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ կանոնադրություն, կետ 2.1

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

բնակչության սոցիալական համախմբումը, ինչպես նաև ստանալ շահույթ Կազմակերպության գործունեությունից, որը հիմնականում պետք է ուղղվի այդ նպատակների իրագործմանը:

Վերը ներկայացված նպատակներն իրագործելու նպատակով Կազմակերպությունն իրավասու է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից տրված արտոնագրի հիման վրա զբաղվել գործունեության հետևյալ տեսակներով⁸.

ա) օրենքով թույլատրված սահմաններում ներգրավել փոխառություններ և/կամ կնքել նմանատիպ գործարքներ,

բ) տրամադրել վարկեր, այդ թվում՝ ձեռնարկատիրական և սպառողական վարկեր, ինչպես նաև իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում (ֆակտորինգ),

գ) տրամադրել երաշխիքներ,

դ) թողարկել, գնել (զեղչել), վաճառել արժեթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր և այլ գործիքներ, այդ կապակցությամբ կատարել նման այլ գործառնություններ,

ե) մատուցել ֆինանսական գործակալի (ներկայացուցչի) ծառայություններ, կառավարել այլ անձանց ներդրումները, իրականացնել հավատարմագրային (լիազորագրային) կառավարում, պետական պարտատոմսերի շուկայում իրականացնել մասնագիտացված գործունեություն (դիլերային, բրոքերային, գործակալական, ենթապահառուական),

զ) մատուցել ֆինանսական խորհրդատվություն,

է) գնել և վաճառել արտարժույթ, այդ թվում՝ կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ կանխիկ և անկանխիկ ձևերով,

ը) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ),

թ) ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, ոսկերչական իրեր, արժեթղթեր, փաստաթղթեր և այլ արժեքներ,

ժ) ստեղծել և սպասարկել հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգ, իրականացնել պարտքի հետ ստացման գործունեություն, և

⁸ «ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Կանոնադրություն, կետ 2.2

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

ժա) Կենտրոնական բանկի համաձայնությամբ իրականացնել վարկային կազմակերպություններին բնորոշ միջազգային պրակտիկայում ընդունված գործառնություններ, որը կնպաստի Կազմակերպության կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակների իրագործմանը:

3.15. Էական պայմանագրերը

Կազմակերպությունում առկա չեն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 1 տարվա ընթացքում Կազմակերպության կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Կազմակերպության վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

3.16. Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Ներկայացվող Ազդագրում պարտատոմսերի թողարկման կազմակերպման վերաբերյալ որպես խորհրդատու հանդես է գալիս՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն: Այլ անձանց մասնագիտական կարծիք կամ երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն ներկայացվող Ազդագրում չի օգտագործվել:

3.17. Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում Կազմակերպության կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, տարեկան անկախ աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը ինչպես էլեկտրոնային, այնպես էլ թղթային ձևով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Կազմակերպության պաշտոնական կայքում՝ www.finca.am հասցեով, իսկ թղթային տարբերակով ստանալու համար ներդրողները կարող են դիմել Կազմակերպության գլխամասային գրասենյակ:

 FINCA®	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ՖԻՆՔԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Թողարկող		Տեղաբաշխող

Հավելվածներ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (Չև 4)

«30» հունիս 2019թ.

"ՖԻՆ-ՔԱ" ՈՒՎԿ ՓԲԸ ք.Երևան Ազարանգեղոսի 2ա
(վարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը
1. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	635,630	760,025
<i>Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>	1,253,022	1,885,924
Ստացված տոկոսներ	950,431	2,347,835
Վճարված տոկոսներ	(137,241)	(690,434)
Կորուստների վերականգնում	578,944	662,870
Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ	499,263	1,106,456
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(344,252)	(677,294)
Վճարված հարկեր	(294,122)	(863,508)
<i>Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից</i>	<i>(617,392)</i>	<i>(1,125,899)</i>
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում	(605,149)	(285,661)
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում	-	0
Հետզման պայմանագրերով պարտավորությունների ան	290,429	(390,301)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(302,672)	0
2. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(20,994)	(449,937)
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների ավելացում	(1,342)	
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(19,652)	(5,677)
3. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	(679,875)	
Վճարված շահարաժիհներ		45,611
Բանկերից ստացված վարկերի ավելացում/(նվազում)	94,176	493,778
Ստացված այլ փոխառությունների նվազում	200,000	(448,167)
Վարկային կազմակերպությունների կողմից բողարկված արժեթղթերի ավելացում	(974,051)	0
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	6,811	(5,509)
Դրամական միջոցների զուտ հոսք	(58,428)	662,962
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	936,412	600,597
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	877,984	1,263,559

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15/07/2019

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ծ/պ

Ս. Մ. Մ. Ս.

Հ. Թոխմախյան
 Ա. Ասատրյան

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎԱԴԱՌՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Վարկային կազմակերպության անվանումը «ՓԻՆԲԷՆ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

Սննդաթիվը 01-04-19

30-06-19

Նորմատիվներ*	Փաստացի մեծությունը	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի բոլորատրեկի մեծությունը	(Խազ. դրամ)
1	2	3	4
Վարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը	4,905,960	150,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	7,289,491	1,000,000	Խախտում առկա չէ
L ₁ Ընդհանուր կապիտալի և դիսկոկ կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	25.6%	10.0%	Խախտում առկա չէ
L ₂ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի արժանեացումը չափը	1.1%	25.0%	Խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15/07/2019

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ծ/պ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)
«30» հունիսի 2019թ.
"ՖԻՆԸԱ" ՈՒՎԿ ՓԲԸ ք.Երևան Ազգայնագիտության 2ա
(վարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Խառնուկա ցուցանիշներ	Մասնագրավում	Քիմիական ցուցանիշներ	Մյուս ցուցանիշներ	Խառնուկա ցուցանիշներ
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան (I աղյուսակ)					
<i>Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում առ 01 հունվարի 2018թ.</i>	4,905,960	186,195	75,204	1,740,174	6,907,533
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր ազդեցությունը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	(8,412)	(8,412)
Վերահաշվարկված մնացորդը	4,905,960	186,195	75,204	1,731,762	6,899,121
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	(1,234,448)	(1,234,448)
Հայտարարված շահարժիքներ	-	-	-	(1,234,448)	(1,234,448)
Համապարփակ եկամուտ	-	64,971	(60,632)	767,345	771,684
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ	-	-	-	832,316	832,316
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	(60,632)	-	(60,632)
Ներքին շարժեր - մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին	-	64,971	-	(64,971)	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում առ 30 հունիսի 2019թ.	4,905,960	251,166	14,572	1,264,659	6,436,357
Հաշվետու ժամանակաշրջան (II աղյուսակ)					
<i>Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ.</i>	4,905,960	251,166	1,112	1,448,519	6,606,757
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր ազդեցությունը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	(31,259)	(31,259)
Վերահաշվարկված մնացորդը	4,905,960	251,166	1,112	1,417,260	6,575,498
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	46,599	-	(1,462,002)	(1,415,403)
Հայտարարված շահարժիքներ	-	46,599	-	(1,462,002)	(1,415,403)
Համապարփակ եկամուտ	-	-	36,287	164,495	200,782
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ	-	-	-	164,495	164,495
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	36,287	-	36,287
Ներքին շարժեր - մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում առ 30 հունիսի 2019թ.	4,905,960	297,765	37,399	119,753	5,360,877

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15/07/2019

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ
(Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

(Ստորագրություն)

Հ.Թոխմախյան

Ա.Ասատրյան

«ՖԻՆԲԱՆ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից տրամադրվող վարկերը եւ վարկավորման պայմանները

Տրամադրվող վարկերը	Բիզնես վարկեր, գյուղատնտեսական վարկեր, սպառողական վարկեր,
Տրամադրման ժամկետ	1 – 84 ամիս
Վարկի մարման պայմաններ	Վարկի մայր գումարի, տոկոսագումարի և վարկի սպասարկման վճարի(տառիչայության դեպքում) հանրագումարի վճարումները յուրաքանչյուր ամիս հավասարաչափ, իսկ արտոնյալ ամիսների դեպքում՝ տոկոսագումարի և վարկի սպասարկման վճարի(տառիչայության դեպքում) հանրագումարի վճարումները յուրաքանչյուր ամիս հավասարաչափ, Գ ու դանտեսական վարկերի համար հնարավոր են անսկան գրոյ ակն վճարու սներով սկսման գրաֆիկները: Բիզնես և Գյուղատնտեսական վարկերի դեպքում հնարավոր է մարման ճկուն գրաֆիկ:
Տոկոսադրույքներ	0% - 21% տարիկան
Վարկի գումար	20.000 – 10.000.000 ՀՀ դրամ 300 – 150.000 ԱՄՆ դոլար
Վարկի սպասարկման վճար	ՀՀ դրամով բիզնես, գյուղատնտեսական և սպառողական վարկեր 0 - 1,7%՝ վճարվում է անսկան, հաշվարկվում է տրամադրված գումարից ԱՄՆ դոլարով բիզնես և գյուղատնտեսական վարկեր 0 - 0,25 %
Վարկի տրամադրման և կանխօրհանման վճարներ	ՀՀ դրամով բիզնես, գյուղատնտեսական և սպառողական վարկեր - Վարկի տրամադրման վճար՝ 0 - 3,5%: 2.500.000 ՀՀ դրամը գերազանցող գույք վարկերի տրամադրման դեպքում՝ 3% առավելագույնը 200.000 ՀՀ դրամ: 2.500.000 ՀՀ դրամը գերազանցող բիզնես վարկերի տրամադրման դեպքում՝ 3,5% առավելագույնը 250.000 ՀՀ դրամ: 117՝ դոլարով բիզնես, գյուղատնտեսական վարկեր - Վարկի տրամադրման վճար՝ 1,50% - 4,5% նվազագույնը 12.000, առավելագույնը 450.000 ՀՀ դրամ՝ 5.001-20.000 ԱՄՆ դոլարով գույքի տրամադրման դեպքում՝ 3% առավելագույնը 200.000 ՀՀ դրամ: 5.001-20.000 ԱՄՆ դոլարով բիզնես վարկերի տրամադրման դեպքում՝ 3% առավելագույնը 200.000 ՀՀ դրամ: 20.000 ԱՄՆ դոլարը գերազանցող բիզնես վարկերի տրամադրման դեպքում՝ 1,5%առավելագույնը 450.000 ՀՀ դրամ:

Վարկային կազմակերպության աշխատողների միջին եռամսյակային բնագրանակը կազմում է 515 մարդ

Տրամադրվող վարկերի պայմանների մանրամասններին և հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջ փաթեթին կարող եք ծանոթանալ նաև կազմակերպության www.fincab.am կայքից:

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ
(գլխավոր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

ՄԱՍՏ

[Ստորագրություն]

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«30» հունիս 2019թ.

«ՖԻՆԸԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ ք.Երևան Ազարանգեղոսի 2ա
 (վարկային կազմակերպության անվանումը և ստեղծվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	2,271,876	2,564,752
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(788,274)	(750,386)
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,483,602	1,814,366
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,077,125	1,135,850
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(13,285)	(5,767)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ շահույթ/վնաս	19,568	20,619
Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)	61,083	46,810
Այլ գործառնական եկամուտներ	231,839	187,866
Գործառնական եկամուտներ	2,859,932	3,199,744
Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ	(933,718)	(133,226)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,444,825)	(1,914,983)
Այլ գործառնական ծախսեր	(275,770)	(111,140)
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը	205,619	1,040,395
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(41,124)	(208,079)
Ժամանակաշրջանի շահույթ	164,495	832,316
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	36,287	(60,632)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	36,287	(60,632)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	200,782	771,684

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15/07/2019

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ
 (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

Հ.Թ.ԻՄԱԿԻՅԱՆ

Ա.Ասատրյան

**Ֆինանսական վիճակի մասին
«30» հունիս 2019թ.**

"ՖԻՆՔԱ" ՈՒՎԿ ՓԲԸ ք.երևան Ազաթանգեղոսի 2ա
(վարկային կազմակերպության անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	<i>(հազար դրամ)</i>	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա վերջ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	972,859	505,154
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	0	431,258
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	21,999,497	22,435,421
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	1,228,061	1,220,587
Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	59,231	23,288
Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	91,663	104,594
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	1,312,178	530,718
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	117,780	115,017
Ստացվելիք տոկոսներ	305,992	344,920
Այլ ակտիվներ	218,948	299,882
Ընդամենը՝ ակտիվներ	26,306,209	26,010,839
Պարտավորություններ		
Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր	9,412,082	7,967,032
Դրամական շուկայից ստացված այլ փոխառություններ	4,278,119	4,926,793
Հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ	900,776	707,851
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	189,090	360,918
Վարկային կազմակերպության կողմից բողոքված արժեթղթեր	3,352,381	4,836,005
Պահուստներ	29,950	6,676
Վճարվելիք տոկոսներ	167,659	218,480
Այլ պարտավորություններ	2,615,275	380,327
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	20,945,332	19,404,082
Կապիտալ		
Կանոնադրական կապիտալ	4,905,960	4,905,960
Պահուստներ		
Գլխավոր պահուստ	297,765	251,166
Վերագնահատման պահուստներ	37,399	1,112
Կուտակված շահույթ	119,753	1,448,519
Ընդամենը՝ կապիտալ	5,360,877	6,606,757
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ	26,306,209	26,010,839

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15/07/2019

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահի ժ/պ

ՏԻՄՈՒՄ

[Ստորագրություն]

Հ.Թոխմախյան

Ա.Ասատրյան

«Ֆինբա»

**Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

**«ՖԻՆԸԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

Բովանդակություն

էջ

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2018Թ. ՂԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ և ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....	1
ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	2
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.....	7
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար.....	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար.....	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար.....	10

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Կազմակերպությունը	11
2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական հիմնադրույթներ	12
3. Նոր և վերանայված ֆինա ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն.....	37
4. Կարևոր հաշվապահական դատողությունների և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները	40
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	43
6. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	43
7. Հաճախորդներին տրված վարկեր	44
8. Ներդրումային արժեթղթեր	51
9. Հիմնական միջոցներ	52
10. Ոչ կյուրթական ակտիվներ	53
11. Այլ ակտիվներ	53
12. Պարտավորություններ հետզնման պայմանագրով	54
13. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր.....	54
14. Փոխառու միջոցներ.....	54
15. Այլ պարտավորություններ	55
16. Բաժնետիրական կապիտալ.....	55
17. Չուտ տոկոսային եկամուտ.....	56
18. Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից.....	56
19. Անձնակազմի գծով ծախսեր.....	56
20. Այլ գործառնական ծախսեր.....	56
21. Շահութահարկ	57
22. Պայմանական պարտավորություններ	58
23. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	59
24. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը	60
25. Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում.....	63
26. Կապիտալի ռիսկի կառավարում.....	63
27. Ռիսկերի կառավարում	64
28. Հետագա իրադարձություններ	82

**«ՖԻՆԸԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ղեկավարության հայտարարությունը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման
պատասխանատվության վերաբերյալ**

Ղեկավարությունը պատասխանատու է «ՖԻՆԸԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և սեփական կապիտալում փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանդային պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանդային մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- Լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները պատկերացում կազմեն ընկերության Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի և կատարողականի վրա որոշակի գործարքների, այլ իրադարձությունների և պայմանների ունեցած ազդեցության մասին:
- Կազմակերպության գործունեության անընդհատությունն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- Կազմակերպությունում ներքին վերահսկողության արդյունավետ և ողջամիտ համակարգ մշակելու, իրականացնելու և պահպանելու համար,
- Համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն Կազմակերպության գործառնությունները արտացոլելու և ներկայացնելու և ցանկացած ժամանակ Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը ողջամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու համար, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռեն Ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- Կազմակերպության ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման համար, և
- Խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են իրապարակման համար 2019 թ. հուլիսի 1-ին:

Ստորագրված է Կազմակերպության ղեկավարության անունից՝

Հրաչյա Թոխմախյան
Գործադիր տնօրեն

Արտակ Միքայելյան
Գլխավոր հաշվապահ

Հուլիս 1, 2019 թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Հուլիս 1, 2019 թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված՝ *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրի (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք)*, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՍԻ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար և համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Առանցքային աուդիտորական հարց

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն՝ առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

Ինչու է հարցը սահմանվել աուդիտի առումով առանցքային

Հաճախորդներին տրված վարկերի ակնկալվող կորուստների գնահատում և չափում

Մենք ուշադրություն ենք հրավիրել այս հարցին, քանի որ վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատումը և ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) չափումը ներառում է դատողություններ, գնահատման անորոշություններ, որոնք կարող են նշանակալի լինել: Ինչպես նաև, ՖՅՄՍ 9 ստանդարտին անցումը կապված է նոր ստանդարտի բարդ պահանջների և նոր տեխնիկաների կիրառման հետ, որոնք պահանջում են փոփոխել գնահատման և չափման առկա մոդելները և ստեղծել ԱՎԿ գնահատման նոր մոդելներ:

Մասնավորապես, մենք առանձնացրել ենք հետևյալը՝

- ԱՎԿ գնահատման մեջ կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և նշանակալի տվյալները և այս հաշվարկների մոդելների ամբողջականությունը;
- Վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի ժամանակին բացահայտումը՝ հիմք ընդունելով քանակական և որակական գործոնները;

Տես սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ծան. 7 և 27:

Ինչպես է հարցը հաշվի առնվել աուդիտի ընթացքում

Մենք ստուգել ենք հավաքական հիմունքներով գնահատված վարկերի գծով ԱՎԿ-ի՝ ղեկավարության կողմից իրականացվող գնահատման, չափման և որակի վերահսկման գործընթացների նկատմամբ համապատասխան վերահսկողությունների կառուցվածքը և իրականացումը, ներառյալ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի ժամանակին բացահայտմանն ուղղված վերահսկողությունները:

Մենք ստուգել ենք հավաքական հիմունքով գնահատված վարկերի մոդելներում և համապատասխան ռիսկերի վարկանիշային համակարգերում կիրառվող ենթադրությունները, ինչպես նաև մուտքային տվյալները և վերլուծել ենք այս մոդելների ամբողջականությունը: Մեր աշխատանքներում ներառվել են հետևյալ գործընթացները՝

- Մենք վերլուծել ենք արժեզրկման մեթոդաբանությունը և դիտարկել ենք վարկային ռիսկի աճի և ԱՎԿ-ի չափման վրա հավանական ազդեցությունը այն տվյալների մասով, որոնք չեն արտացոլվել ղեկավարության կողմից կիրառվող մոդելներում;
- Մենք վերլուծել ենք հիմնական ենթադրությունները՝ հիմնվելով տվյալ ոլորտի մասին մեր գիտելիքների, Կազմակերպության իրական փորձի և համապատասխան հասանելի կանխատեսումների վրա;
- Մենք ստուգել ենք ԱՎԿ հաշվարկների մաս կազմող մոդելների ամբողջականությունը, իրականացրել ենք, հնարավորության դեպքում, ընտրանքային վերահաշվարկներ և համեմատել արդյունքները:

ԱՎԿ հաշվարկում Կազմակերպության կողմից կիրառվող կանխատեսումներին առնչվող ենթադրությունների մասով մենք ունեցել ենք քննարկումներ ղեկավարության հետ և համեմատել ենք այդ ենթադրությունները կիրառելի հանրային հասանելի տեղեկատվության հետ:

Մենք գնահատել ենք ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում բացահայտումների ճշտությունը և ամբողջականությունը հավաստիացնելու համար դրանց համապատասխանությունը ՖՅՄՍ պահանջներին:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բայց չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Այլ տեղեկատվությունը ակնկալվում է հասանելի լինել աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրում կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր տեղեկատվության միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ: Երբ ծանոթանալով տարեկան հաշվետվության տեղեկատվությանը, և մեր կատարած աշխատանքը հիմք հանդիսանա եզրակացնելու, որ տարեկան հաշվետվությունը պարունակում է էական խեղաթյուրումներ, մենք պարտավոր ենք տեղեկացնել այդ փաստի մասին կառավարման օղակներում գտնվող անձանց:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ-ներին համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման, ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպությունը ֆինանսական ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ՄՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին, կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրման ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզնից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը՝ դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են մեր եզրակացությունում ներկայացված աուդիտի առանցքային հարցեր:

Սիրուհի Յակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Հունիսի 1, 2019 թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Արփինե Հատնոյան
Աուդիտոր տնօրեն

«Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ

**«ՖԻՆԸԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	936,174	600,641
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	6	348	1,480
Հաճախորդներին տրված վարկեր	7	24,176,907	24,495,291
Ներդրումային արժեթղթեր	8	1,215,838	1,304,526
Հիմնական միջոցներ	9	346,668	276,967
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	288,644	288,589
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	21	-	7,128
Այլ ակտիվներ	11	67,546	121,666
Ընդամենը ակտիվներ		27,032,125	27,096,288
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	6	-	15,948
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրի գծով	12	914,220	1,233,391
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	13	4,927,646	3,521,148
Փոխառու միջոցներ	14	12,808,713	14,296,628
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություններ		9,170	268,797
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	21	161,771	-
Այլ պարտավորություններ	15	492,260	443,097
Ընդամենը պարտավորություններ		19,313,780	19,779,010
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	16	4,905,960	4,905,960
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ		-	68,688
Չբաշխված շահույթ	16	2,812,385	2,342,630
Ընդամենը սեփական կապիտալ		7,718,345	7,317,278
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		27,032,125	27,096,288

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար 2019 թ. հուլիսի 1-ին Սուրենների խորհրդի անուկից՝

Հրաչյա Թոխմախյան
Գործադիր տնօրեն

Արտակ Միքայելյան
Գլխավոր հաշվապահ

Հուլիսի 1, 2019 թ.
Երևան

Հուլիսի 1, 2019 թ.
Երևան

**«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
հաշվետվություն 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	2018թ.	2017թ.
Տոկոսային եկամուտ	17	7,144,896	7,605,547
Տոկոսային ծախս	17	(1,488,998)	(1,698,049)
Չուտ տոկոսային եկամուտ մինչև տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստների գծով ծախսը		5,655,898	5,907,498
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս		(1,075,539)	(650,001)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		4,580,359	5,257,496
Չուտ (վնաս)/օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից		(2,731)	7,317
Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	18	120,660	102,470
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր		(23,433)	(40,518)
Այլ ակտիվների արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս		(159)	-
Այլ եկամուտ		566,166	409,411
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ		660,503	478,680
Գործառնական եկամուտ		5,240,862	5,736,176
Անձնակազմի գծով ծախսեր	19	(2,129,385)	(2,080,600)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	9,10	(188,698)	(187,784)
Այլ գործառնական ծախսեր	20	(1,721,917)	(1,840,145)
Գործառնական ծախսեր		(4,040,000)	(4,108,529)
Շահույթ՝ նախքան շահութահարկով հարկումը		1,200,862	1,627,647
Շահութահարկի գծով ծախս	21	(268,873)	(328,228)
Տարվա զուտ շահույթ		931,989	1,299,419
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Չետազայում շահույթում կամ վնասում վերադասակարգման ենթակա հոդվածներ			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ շարժը՝ շահութահարկով հարկումից հետո (2017: 6,516 հազ. ՀՀ դրամ)		-	26,064
Չաշվետու տարվա այլ համապարփակ վնաս, շահութահարկով հարկումից հետո		-	26,064
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		931,989	1,325,483

**«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը 2017 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		4,905,960	42,624	1,605,697	6,554,281
Տարվա շահույթ		-	-	1,299,419	1,299,419
Տարվա այլ համապարփակ օգուտ, շահութահարկից հետո		-	26,064	-	26,064
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		-	26,064	1,299,419	1,325,483
Շահաբաժիններ		-	-	(562,486)	(562,486)
Մնացորդը 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	68,688	2,342,630	7,317,278
Մնացորդը 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	68,688	2,342,630	7,317,278
ՖՀՄ 9-ի ներդրման ազդեցությունը	2	-	(68,688)	772,214	703,526
Մնացորդը 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, վերահաշվարկված		4,905,960	-	3,114,844	8,020,804
Տարվա շահույթ		-	-	931,989	931,989
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ, շահութահարկից հետո		-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		-	-	931,989	931,989
Շահաբաժիններ		-	-	(1,234,448)	(1,234,448)
Մնացորդը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	-	2,812,385	7,718,345

11-82 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(*հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ*)

	Ծան.	2018թ.	2017թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Շահույթ՝ մինչև շահութահարկը		1,200,862	1,627,647
ճշգրտումներ՝			
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստ		1,075,539	650,001
Այլ ակտիվների արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս		159	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից վնաս		3,891	1,599
Չուտ փոփոխություններ հաշվեգրված տոկոսագումարներում		(136,972)	(347,230)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		188,698	187,783
Արտարժույթային գործառնականություններից զուտ վնաս		9,795	4,133
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները		2,341,972	2,123,933
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Ածանցյալ Ֆինանսական գործիքների աճ		(14,815)	(43,870)
Հաճախորդներին տրված վարկերի նվազում		331,280	1,205,491
Այլ ակտիվների նվազում/(աճ)		50,456	(23,203)
Հետզնման պայմանագրերով պարտավորությունների աճ/(նվազում)		(322,531)	36,627
Այլ պարտավորությունների աճ		51,575	3,088
Դրամական միջոցների ներհոսք գործառնական գործունեությունից՝ մինչև շահութահարկի պարտավորությունների գծով վճարումները		2,437,937	3,302,066
Վճարված շահութահարկ		(535,483)	(41,293)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		1,902,454	3,260,773
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(203,389)	(97,895)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(61,373)	(61,385)
Ներդրումային գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		(264,762)	(159,280)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Փոխառու միջոցներից մուտքեր		33,749,391	34,091,942
Փոխառու միջոցների մարումներ		(35,220,439)	(40,744,777)
Մուտքեր պարտատոմսերի թողարկումից		1,400,000	3,447,800
Վճարված շահաբաժիններ		(1,234,448)	(562,486)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		(1,305,496)	(3,767,521)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		332,196	(666,028)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբի դրությամբ	5	600,641	1,267,703
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունն արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(3,575)	(1,034)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	5	936,412	600,641
Հավելյալ տեղեկություններ՝			
Ստացված տոկոսագումարներ		6,811,551	7,713,661
Վճարված տոկոսագումարներ		(1,370,702)	(1,588,602)

11-82 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԸԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿՎԱԿԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒՄԻ ՆԵՐՍԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

1. Կագմակերպությունը

«ՖԻՆԸԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ (այսուհետ՝ Կագմակերպություն) հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի 100% բաժնետոմսերը պատկանում են FINCA Microfinance Coöperatief U.A-ին: Կագմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից և այն գործունեություն է իրականացնում 2006թ. մարտի 28-ին տրված N13 արտոնագրի համաձայն:

Կագմակերպությունը զբաղվում է միկրոֆինանսավորմամբ և տրամադրում է անհատական բիզնես վարկեր, ինչպես նաև սպառողական և գյուղատնտեսական միկրո վարկեր: Վարկերը տրամադրվում են ինչպես տեղական արժույթով, այնպես էլ արտարժույթով:

Կագմակերպության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փող., 2ա:

2018թ.ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կագմակերպությունը ՀՀ-ում ունի 38 մասնաճյուղ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 38 մասնաճյուղ):

«ՖԻՆԸԱ» ՈՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅԱՆ հիմնադիրը FINCA International Inc.՝ հարկերից ազատված, շահույթ չհետապնդող կագմակերպությունն է, որը հիմնադրվել է գործում է Նյու Յորքի նահանգային օրենքների համաձայն: FINCA International Inc.-ը 2011թ.-ին FINCA Microfinance Coöperatief U.A-ին (սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերակցություն (կոոպերատիվ), որի պաշտոնական գրասենյակը գտնվում է Նիդեռլանդների Ամստերդամ քաղաքում), փոխանցել է Կագմակերպության 100% բաժնետոմսերը (թվով 136,472 բաժնետոմս)՝ որպես Ընկերակցության անդամակցության վճար:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերակցության անդամներն են՝

1. FINCA Microfinance Holding Organization LLC սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը՝ գրանցված ԱՄՆ-ի Դելավեր նահանգում, գրանցման հասցեն՝ ԱՄՆ, Դելավեր 19808, Վիլմինգտոն, բն. 400, Սենթրրիվիլ խճուղի 2711: FINCA Microfinance Holding Organization LLC-ն ունի 99 քվե՝ որպես Ընկերակցության A դասի անդամ և 1 քվե որպես Ընկերակցության Բ դասի անդամ:
2. FINCA International LLC՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը՝ գրանցված ԱՄՆ-ի Մերիլենդ նահանգում, գրանցման հասցեն՝ ԱՄՆ, Մերիլենդ 21202, Բալթիմոր, 11 Իսթ Չեյս փողոց: FINCA International LLC-ն ունի 1 քվե՝ որպես Ընկերակցության Բ դասի անդամ:

2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ FINCA Microfinance Holding Company LLC-ի բաժնետերերն են հանդիսացել՝

	2018 թ. դեկտեմբերի 31	2017 թ. դեկտեմբերի 31
First level shareholders/ holders of the issued share capital:		
FINCA International LLC	62.93%	62.93%
International Finance Corporation (Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա)	14.27%	14.27%
KfW	8.87%	8.87%
Nederlandse Financierings Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V.	7.25%	7.25%
Credit Suisse Microfinance Fund Management Organization	2.96%	2.96%
ASN-NOVIB FONDS	1.66%	1.66%
Triodos Custody B.V.	1.03%	1.03%
Triodos SICAV II	1.03%	1.03%
Ընդամենը	100.00%	100.00%

FINCA International Inc շահույթ չհետապնդող կորպորատիվ ընկերություն է, որը գործում է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների օրենքների համաձայն, և որպես այդպիսին, դրա անդամները Կագմակերպությունում սեփականության իրավունք չունեն և չունեն տնտեսական իրավունքներ:

«ՖԻՆԸԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿԻՍԵՐՈՒՄԻՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ FINCA International, Inc.-ի անդամները հետևյալն են. Ռուսերտ Սթրոնգ, Ջոն Յեթչը, Ռոբերտ Յեթչը և Ռիչարդ Ուիլյամսը: FINCA International Inc.-ի ֆինանսական հաշվետվությունները հասանելի են հանրության համար: FINCA International Inc.-ն ցածր եկամուտներ ունեցող անձանց տրամադրում է հաջողության հասնելու գործիքներ՝ նրանց առաջարկելով պատասխանատու ֆինանսական ծառայություններ, ինչպիսիք են փոքր վարկերը կամ խնայողական հաշիվները, հեռավոր համայնքների բնակիչների հետ տեխնոլոգիաների՝ բջջային հեռախոսների և պլանշետների միջոցով կապի հաստատում, ինչպես նաև մատչելի դարձնելով կյանքի որակը բարելավող ապրանքները: «ՖԻՆԸԱ»-ն իր գործունեությունը համայնքներում ծավալում է դուստր ընկերությունների միջոցով:

Դուստր ընկերությունները, սովորաբար, առանձին իրավաբանական անձինք են, որոնք «ՖԻՆԸԱ»-ի հետ կնքել են համապատասխան համաձայնագրեր: Փոքր վարկերը հնարավորություն են տալիս ներդրումներ կատարել անհատական կամ համայնքային շահութաբեր միկրո ձեռնարկություններում: Մասնակիցները բարելավում են իրենց վստահությունը սեփական հնարավորությունների նկատմամբ, արժանապատվության զգացումը և ստեղծում խնայողությունների ֆոնդ, որը պատկանում է համայնքին՝ որպես շարունակական ներդրումների մշտական աղբյուր:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական հիմնադրույթներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն. սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) համաձայն:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են այն ենթադրության հիման վրա, որ Կազմակերպությունը գործում է անընդհատության հիմունքով և կշարունակի գործունեությունը մոտ ապագայում:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ԱՄՆ դոլարով (այսուհետ՝ հազար դոլար), եթե այլ բան նշված չէ:

Պատրաստման հիմքերը: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների,

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխարժեք՝ օրվա վերջի դրությամբ		
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	483.75	484.1

Նույն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, ներկայացման և հաշվարկի մեթոդները կիրառվել են ինչպես 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում, այնպես էլ 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ, , բացառությամբ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հետևյալ նոր և բարեփոխված Ստանդարտների մեկնաբանությունների ընդունման ազդեցության՝

- ՀՀՄՍ 9 *Ֆինանսական գործիքներ*
- ՀՀՄՍ 15 *Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ (և առնչվող Պարզաբանումները)*
- ՀՀՄՍ 22 *Արտարժույթով գործարքները և կանխավճարներ*

Ընթացիկ տարում գործող նոր և վերանայված ՀՀՄՍ-ներ

ՀՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի սկզբնական կիրառման ազդեցությունը. Ընթացիկ տարում Կազմակերպությունն ընդունել է ՀՀՄՍ 9. *Ֆինանսական գործիքներ* ստանդարտը, որը հրապարակվել է 2018 թ. հուլիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդի (ՀՀՄՍԽ/IASB) կողմից և կարող է կիրառվել 2018 թ. հունվարի 1-ից: Այս ստանդարտի ընդունման արդյունքում փոփոխության է ենթարկվել հաշվապահական

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

հաշվառման քաղաքականությունը և ճշգրտվել են ֆինանսական հաշվետվություններում նախկինում ճանաչված գումարները: Կազմակերպությունը նախընտրել է չիրականացնել համեմատական տվյալների վերահաշվարկ, ինչպես թույլատրվում է ՖՀՄՍ 9-ի անցումային դրույթներով:

ՖՀՄՍ 9-ի անցման ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների յուրաքանչյուր ճշգրտում ճանաչվել է ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթում և այլ պահուստներում: Հետևաբար, 2017 թվականի համար ներկայացված տեղեկատվությունը չի արտացոլում ՖՀՄՍ 9-ի պահանջները, և, հետևաբար, չի կարող համեմատվել ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին համապատասխան 2018 թվականի համար ներկայացված տեղեկատվության հետ: Ինչպես նաև, Կազմակերպությունն ընդունել է ՖՀՄՍ 7 *Ֆինանսական գործիքներ – Բացահայտումներ* ստանդարտի փոփոխությունները, որոնք կիրառվել են 2018 թ. բացահայտումների մասով: Նախորդ տարվա բացահայտումները կրկնվում են համեմատական ժամանակաշրջանի ծանոթագրությունների բացահայտումներում:

ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման արդյունքում փոխվել է Կազմակերպության քաղաքականությունը ֆինանսական ակտիվների և պարտականությունների ճանաչման, դասակարգման և չափման, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման մասով:

Այս ստանդարտների սզբնական կիրառման ազդեցությունը հիմնականում վերաբերվում է հետևյալին՝

- Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգում և չափում;
- Ֆինանսական ակտիվների գծով ճանաչված արժեզրկման կորուստների աճ/նվազում;
- ՖՀՄՍ 9-ին առնչվող հավելյալ բացահայտումներ;
- Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և նախկինում դուրս գրված գործիքների հակադարձում;
- Հեջավորման ընդհանուր հաշվառում:

ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ. ՖՀՄՍ 9-ը պահանջներ է սահմանել ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական տարրերի առթուվածաճառքի մասին որոշ պայմանագրերի ճանաչման և չափման մասով: Այս ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 *Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում* ստանդարտը: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջները զգալիորեն տարբերվում են ՀՀՄՍ 39-ից: Նոր ստանդարտը մեծապես փոխում է ֆինանսական ակտիվների հաշվառման և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվառման որոշ դրույթներ:

Կազմակերպությունն ընդունել է ՖՀՄՍ 7 *Ֆինանսական գործիքներ – Բացահայտումներ* ստանդարտի փոփոխությունները, որոնք կիրառվել են 2018 թ. բացահայտումների մասով, սակայն չեն կիրառվել համեմատական տեղեկատվության մասով:

ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման արդյունքում Կազմակերպության հաշվառման քաղաքականության հիմնական փոփոխությունները ամփոփված են ստորև: Այս ստանդարտի ընդունմամբ ընդհանուր ազդեցությունը ներկայացված է ծան. 8 և ծան. 27-ում:.

Ճանաչում և սկզբնական չափում. Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ: Ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով, գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող բաղադրիչի համար, գործարքի արժեքը, որը ուղղակիորեն վերագրելի է ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Դասակարգում և հետագա չափում. ՖՀՄՍ 9-ն ունի ֆինանսական ակտիվների դասակարգման երեք հիմնական կատեգորիաներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող: ՖՀՄՍ 9-ի դասակարգումն ընդհանուր առմամբ հիմնված է այն բիզնես մոդելի վրա, որի շրջանակներում կառավարվում է ֆինանսական ակտիվը և այդ ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերը: Ստանդարտը չեղարկում է նախկին ՀՀՄՍ 39-ի հետևյալ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

կատեգորիաները՝ «մինչև մարման ժամկետը պահվող», «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր», «վաճառքի համար մատչելի»: Կազմակերպության՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական ակտիվների դասակարգման մեթոդները մանրամասն ներկայացված են ծան. 2՝ Անցման ազդեցությունը:

ՖՀՄՍ 9-ը մեծամասամբ պահպանում է ՀՀՄՍ 39-ի՝ ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը ներկայացվող պահանջները:

Ֆինանսական ակտիվներ. Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է հետևյալ պայմանները և չի հանդիսանում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝

- Ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը; և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերի առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, եթե բավարարում է հետևյալ պայմանները և չի հանդիսանում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝

- Ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը և վաճառել ֆինանսական ակտիվները; և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերի առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Կազմակերպությունը կարող է ներդրումների իրական արժեքում հետագա փոփոխությունները մշտական հիմունքներով ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այս որոշումը կայացվել է գործիք-առ-գործիք հիմունքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն դասակարգվել որպես ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերոնշյալ հատվածում, չափվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով: Սա իր մեջ ներառում է բոլոր ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվը, որը այլ կերպ համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման պահանջներին, Կազմակերպությունը կարող է մշտական հիմունքներով դասակարգել այդպիսի ֆինանսական ակտիվը որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա վերացնում կամ զգալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կարող էր առաջանալ հակառակ դեպքում:

Վերադասակարգում. Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում իրենց սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, որից հետո Կազմակերպությունը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար: Եթե փոփոխվում է բիզնես մոդելը, որի շրջանակում Կամակերպությունը ֆինանսական ակտիվներ է պահում, ապա այդ փոփոխված ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են: Նոր կատեգորիային վերաբերող դասակարգման և չափման պահանջները կիրառվում են հեռանկարային հիմունքներով՝ բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրվանից, ինչը հանգեցնում է Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգմանը: Ընթացիկ ֆինանսական տարվա և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բիզնես մոդելում, որի շրջանակում Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվներ է պահում, փոփոխություններ չեն կատարվել և, հետևաբար, դասակարգում չի կատարվել: Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացվում են ստորև՝ *Ֆինանսական ակտիվների փոփոխության և ապաճանաչման* վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման բաղաբանության մեջ:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում. ՖՀՄՍ 9 փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ի «առաջացած կորուստ» մոդելը «ակնկալվող վարկային կորուստ» մոդելով: Արժեզրկման նոր մոդելը կիրառվում է որոշ վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի, բայց ոչ բաժնային ներդրումների մասով: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, վարկային կորուստները ճանաչվում են ավելի շուտ, քան ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն:

Կազմակերպությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվների ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գծով մասհանումները, որոնք չեն չափվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով:

Գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված (ԳԻՍԱ - POCI) ֆինանսական ակտիվներից բացի, ԱՎԿ-ները պետք է չափվեն կորուստների գծով մասհանման հաշվառման միջոցով՝ ստորև նշվածների համարժեք գումարի չափով՝

- Ակնկալվող վարկային կորուստներ (ԱՎԿ) 12 ամսվա ընթացքում, որոնք արդյունք են ֆինանսական գործիքի դեֆոլտային իրադարձությունների, և որոնք կարող են տեղի ունենալ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում (ինչպես նշված է փուլ 1-ում), կամ
- Ակնկալվող վարկային կորուստներ (ԱՎԿ) վարկի գործողության ողջ ընթացքում, այսինքն՝ ԱՎԿ, որն արդյունք է ֆինանսական գործիքի գործողության ընթացքում հնարավոր դեֆոլտային իրադարձությունների (ինչպես նշված է փուլ 2-ում և 3-ում):

Լիարժեք ԱՎԿ-ի դեպքում ֆինանսական գործիքի համար պահանջվում է կորուստների գծով մասհանումներ, եթե այդ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն ավելացել է սկզբնական ճանաչումից հետո: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների համար ԱՎԿ-ները չափվում են 12-ամսյա ԱՎԿ-ի չափով:

Այլ դեբիտորական պարտքերի համար կորուստների գծով մասհանումները չափվում են լիարժեք ԱՎԿ-ին համարժեք գումարի չափով:

ԱՎԿ-ները, վարկային կորուստների ներկա արժեքի՝ հավանականության վրա հիմնված հաշվարկներն են: Դրանք չափվում են Կազմակերպության պայմանագրային հիմունքներով վճարման ենթակա դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության ներկա արժեքի հիման վրա, որը Կազմակերպությունը ակնկալում է ստանալ տարբեր տևողության սցենարների համեմատության արդյունքում՝ զեղչված ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույքի չափով:

Կազմակերպությունը միևնույն տևողության ռիսկի հատկանիշներ ունեցող վարկային պորտֆելների դեպքում ԱՎԿ-ն չափում է հավաքական հիմունքով:

ԱՎԿ-ի չափման մասին մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է ծան. 27-ում, ներառյալ հավաքական հիմունքով գնահատման դեպքում գործիքների խմբավորման մեթոդների մասին:

Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են ըստ հետևյալ չափման կատեգորիաների՝

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ Փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ֆինանսական ակտիվներ	Բիզնես մոդել	SPPI	Հափման կատեգորիա
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Պահված պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով	Դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Ամորտիզացված արժեք
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	Այլ բիզնես մոդել	Դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Հահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով (պարտադիր)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	Պահված պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով	Դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Ամորտիզացված արժեք
Ներդրումային արժեթղթեր	Պահված պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով	Դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ	Ամորտիզացված արժեք

Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ. Ֆինանսական ակտիվը վարկային տեսանկյունից արժեզրկվում է այն ժամանակ, երբ տեղի են ունենում ֆինանսական ակտիվի համար ակնկալվող հետագա դրամական հոսքերի վրա շրջադարձային ազդեցություն ունեցող մեկ կամ ավելի իրադարձություններ: Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվները համարվում են փուլ 3-ի ակտիվներ: Վարկային տեսանկյունից արժեզրկման փաստը ներառում է հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտարկելի տվյալները՝

- Փոխառուի կամ գործընկերոջ զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- Պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը,
- Փոխառուի պարտատերը, փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված տնտեսական կամ պայմանագրային պատճառներից ելնելով, նրան տրամադրել է այնպիսի զիջում, որն այլ պայմաններում չէր տրամադրի,
- Ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը, կամ
- Փոխառուի կողմից սևանկության կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպման գործընթացի հնարավոր նախաձեռնում:

Երբեմն անհնար է առանձնացնել մեկ որոշակի իրադարձություն, քանի որ մի քանի իրադարձությունների միասնական ազդեցությունն է հանգեցնում ֆինանսական ակտիվների վարկային տեսանկյունից արժեզրկմանը: Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյո՞ք պարտքային գործիքները, որոնք հանդիսանում են ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, համարվում են արժեզրկված յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Վարկը համարվում է արժեզրկված այն ժամանակ, երբ վարկառուի ֆինանսական դրության վատթարացման արդյունքում նրան զիջումներ են տրամադրվում, եթե չկան փաստեր այն մասին, որ զիջումների արդյունքում զգալիորեն նվազել են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի չստացման հավանականության ռիսկերը և բացակայում են արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց համար դիտարկվում, սակայն չեն

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

տրամադրվում գիշումներ, համարվում են վարկային տեսանկյունից արժեզրկված, երբ առկա են դիտարկելի ապացույցներ վարկային տեսանկյունից արժեզրկման վերաբերյալ, ներառյալ դեֆոլտի սահմանման պահանջներին համապատասխանությունը: Դեֆոլտի սահմանումը (տես ստորև) ներառում է վճարունակության անհավանական լինելու հայտանիշերը, ինչպես նաև գումարների 90 օր կամ ավել ժամկետանց լինելու հավանականությունը:

Ղևված կամ ի սկզբանե վարկային տեսանկյունից արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվներ. POCI ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ այլ մոտեցում է ցուցաբերվում, քանի որ դրանք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Այսպիսի ակտիվների համար Կազմակերպությունը ճանաչում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր լիարժեք ԱՎԿ-ում բոլոր փոփոխությունները որպես կորուստների գծով մասհանում, իսկ ցանկացած փոփոխություն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այսպիսի ակտիվների համար բարենպաստ փոփոխությունն առաջացնում է արժեզրկման գծով օգուտ: 2017 և 2018 թթ. ընթացքում Կազմակերպությունը չի գնել կամ ստեղծել վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ:

ԱՎԿ գծով մասհանման ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում. ԱՎԿ գծով մասհանումները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ՝

- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում;
- Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների դեպքում կորուստների գծով ոչ մի պահուստ չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ հաշվեկշռային արժեքը չափվում է իրական արժեքով:
- Վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում որպես պահուստ, և
- Այն դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է և օգտագործված, և չօգտագործված բաղադրիչ, և Կազմակերպությունը չի կարողանում որոշել վարկային գծի բաղադրիչի մասով ԱՎԿ-ն օգտագործված բաղադրիչից առանձին, ապա Կամակերպությունը ներկայացնում է կորուստների գծով համախառն արժեքով պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախառն արժեքը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն արժեքից կորուստների գծով մասհանման ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է որպես պահուստ:

Ֆինանսական ակտիվների փոփոխություն և ապաճանաչում. ֆինանսական ակտիվների փոփոխությունները տեղի են ունենում այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը կառավարող պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ այլ կերպ փոփոխվում են ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման և ժամկետայնության միջև: Փոփոխությունն ազդում է պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի գումարի և/կամ ժամկետների վրա անմիջապես կամ ապագայում:

Կազմակերպությունը վերանայում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկային պայմանագրի պայմանները, որպեսզի ապահովի ստացման ենթակա գումարների առավելագույն հավաքագրումը և նվազագույնի հասցնի դեֆոլտի ռիսկերը: Վարկի պայմանները վերանայվում են այն դեպքում, երբ չնայած վարկառուն հնարավոր ամեն ինչ արել է սկզբնական պայմանագրային վճարման պայմանները կատարելու համար, սակայն առկա է վճարումների չկատարման մեծ ռիսկ կամ դա արդեն տեղի է ունեցել, և ակնկալվում է, որ վարկառուն կկարողանա կատարել իր արդեն վերանայված պարտավորությունները: Վերանայված պայմանները հիմնականում ներառում են վարկի մարման ժամկետների երկարաձգում, վարկի դրամական միջոցների հոսքերի ժամկետների փոփոխություն (մայր գումարի և տոկոսների մարում), վճարման ենթակա գումարների կրճատում (մայր գումարի և տոկոսային գումարների համաներում) և պայմանագրային դրույթների փոփոխություններ:

Ֆինանսական ակտիվի փոփոխման դեպքում Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք այս փոփոխության արդյունքում առաջանում է ապաճանաչում: Կազմակերպության բաղադրականության համաձայն, փոփոխությունը հանգեցնում է ապաճանաչման, երբ այդ փոփոխության արդյունքում էապես տարբերվող այլ պայմանագրային պայմաններ են ստեղծվում:

«ՖԻՆԶ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Որոշելու համար, թե արդյո՞ք փոփոխված պայմանները էապես տարբերվում են սկզբնական պայմանագրային պայմաններից, Կազմակերպությունը հաշվի է առնում հետևյալը՝

- Կատարվում է քանակական գնահատում, որպեսզի համեմատվեն սկզբնական պայմաններով՝ մնացած պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքը և վերահաշվարկում է նոր արդյունավետ տոկոսադրույքը այդ ակտիվի համար: Վերանայման ամսաթիվ է համարվում արժեզրկման հաշվարկի նպատակով սկզբնական ճանաչման ամսաթիվը, այդ թվում վարկային ռիսկի նշանակալի աճի առկայությունը որոշելու նպատակով: Եթե պայմանները էապես չեն տարբերվում, ապա վերանայում կամ փոփոխությունները ապաճանաչման չեն հանգեցնում, և Կազմակերպությունը վերահաշվարկում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հիմք ընդունելով ֆինանսական ակտիվի վերանայված դրամական հոսքերը, և ճանաչում է փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը շահույթում կամ վնասում: Նոր համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է՝ զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (վարկային տեսանկյունից ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար):

Եթե պայմանները էապես տարբերվում են, ապա Կազմակերպությունը ապաճանաչում է սկզբնական ֆինանսական ակտիվները և ճանաչում է «նոր» ակտիվը իրական արժեքով և վերահաշվարկում է նոր արդյունավետ տոկոսադրույքը այդ ակտիվի համար: Վերանայման ամսաթիվ է համարվում արժեզրկման հաշվարկի նպատակով սկզբնական ճանաչման ամսաթիվը, այդ թվում վարկային ռիսկի նշանակալի աճի առկայությունը որոշելու նպատակով: Եթե պայմանները էապես չեն տարբերվում, ապա վերանայում կամ փոփոխությունները ապաճանաչման չեն հանգեցնում, և Կազմակերպությունը վերահաշվարկում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հիմք ընդունելով ֆինանսական ակտիվի վերանայված դրամական հոսքերը, և ճանաչում է փոփոխությունից առաջացած օգուտը կամ վնասը շահույթում կամ վնասում: Նոր համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է՝ զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (վարկային տեսանկյունից ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար):

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (ներառյալ՝ էապես տարբեր պայմանագրային պայմանների փոփոխման արդյունքում ուժը կորցնելը) կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ ռիսկերն ու օգուտները: Եթե Կազմակերպությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Կազմակերպությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը:

Դեֆոլտի սահմանումը. ԱՎԿ-ի սահմանման համար կարևոր է սահմանել դեֆոլտը: Վերջինիս սահմանումը օգտագործվում է ԱՎԿ-ի չափը և կորուստների գծով մասհանումները 12-ամսյա կամ ամբողջական ԱՎԿ-ի վրա հիմնված լինելը որոշելու համար, քանի որ դեֆոլտը դեֆոլտի հավանականության (PD - ԴՀ) բաղադրիչ է, որն ազդում է ԱՎԿ-ի գնահատման, ինչպես նաև վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտնաբերման վրա:

Կազմակերպությունը ստորև նշված հանգամանքների դեպքում արձանագրում է դեֆոլտ, երբ՝

- Վարկառուն ունի ավելի քան 90 օր ժամկետանց ցանկացած նյութական վարկային պարտավորություն Կազմակերպության նկատմամբ, կամ
- Չավանական է, որ վարկառուն ամբողջությամբ չի վճարի իր վարկային պարտավորությունները:

Դեֆոլտի սահմանումը համապատասխանեցվում է տարբեր տեսակի ակտիվների տարբեր առանձնահատկություններն արտացոլելու նպատակով:

Վարկառուի՝ իր վարկային պարտավորությունների չկատարման հավանականության գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը հաշվի է առնում որակական և քանակական ցուցանիշները: Քանակական տեղեկատվությունը ներառում է նույն վարկառուի այլ պարտավորությունների չկատարման կամ վճարի ուշացման մասին տվյալներ, որոնք այս

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

վերլուծության կարևոր մասն են հանդիսանում: Դեֆոլտը գնահատելիս Կազմակերպությունը հաշվի է առնում տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներ, որոնք ստացվել են ներքին ուղիներով կամ արտաքին աղբյուրներից:

Ստորև աղյուսակը տալիս է ՖՅՄՍ 9-ի համաձայն արժեզրկման պահանջների ամփոփ նկարագիրը (գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներից բացի)՝

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
(Սկզբնական ճանաչում)	(Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր)	(Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ)
12-ամսյա ակնկալվող վարկային կորուստներ	Ամբողջական ակնկալվող վարկային կորուստներ	Ամբողջական ակնկալվող վարկային կորուստներ

Փուլ 3-ում գտնվող վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվները անցնում են 6-ամսյա փորձաշրջան փուլ 2 տեղափոխվելուց առաջ Պայմանագրի վարկային նյութական ապրտավորությունները կատարելուց հետո:

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ. Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը հաշվի է առնում որակական և քանակական տեղեկությունները, որոնք ողջամիտ և հիմնավորված են, ներառյալ փորձը և կանխատեսումները՝ առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի, հիմնվելով Կազմակերպության փորձի և վարկերի փորձագիտական գնահատման վրա, այդ թվում՝ կանխատեսումների:

Այս գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատելով՝

- Վարկի ամբողջ գործողության ընթացքում հաշվառվող մնացած ԴՀ-ն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և
- Վարկի ամբողջ գործողության ընթացքում հաշվառվող մնացած ԴՀ-ն այն ժամանակահատվածի համար, երբ այն գնահատվել է՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ առկա փաստերը և հանգամանքները (անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտելով կանխավճարի ակնկալիքների փոփոխությունների մասով)

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճը որոշելիս Կազմակերպությունը օգտագործում է հետևյալ երեք հայտանիշները՝

- Քանակական թեստ՝ հիմնված ԴՀ-ի շարժի վրա;
- «Վերանայման» կարգավիճակը; և
- 30 օր ժամկետանց լինելու հանգամանքը:

«Վերանայում» առաջանում է վարկային պայմանագրի վերակառուցման ժամանակ, այսինքն՝ տոկոսագումարի և մայր գումարի վճարման ժամկետների երկարաձգում վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում, որը տարբերվում է վարկի տրամադրման ժամանակ եղած վիճակից, և վարկառուն դիմել է Կազմակերպությանը վարկի վճարման ժամանակացույցի փոփոխման համար: Վարկային պայմանագրի վերանայվում է միայն այն ժամանակ, երբ Կազմակերպության համապատասխան ստորաբաժանումը համոզված է, որ վարկառուն կկարողանա վճարումները կատարել նոր ժամանակացույցին համապատասխան:

Բազմաթիվ տնտեսական սցենարների հիման վրա Կազմակերպությունը որոշում է ԴՀ-ն սկզբնական ճանաչման ժամանակ և հետագա հաշվետու ամսաթվերին: Տարբեր տնտեսական սցենարներ առաջացնում են տարբեր ԴՀ-ներ: Այս տարբեր սցենարների կշիռը ձևավորում է դեֆոլտի միջին կշռված հավանականության հիմք, որն օգտագործվում է վարկային ռիսկի նշանակալի աճը որոշելիս: Կանխատեսումները ներառում են Հայաստանի տնտեսության ապագա հեռանկարների վերաբերյալ տեղեկություններ, ստացված տնտեսական փորձագետների զեկույցներից, ֆինանսական վերլուծաբաններից, պետական մարմիններից և այլ նմանատիպ կազմակերպություններից, ինչպես նաև փաստացի և կանխատեսական տնտեսական տեղեկությունների ներքին և արտաքին տարբեր աղբյուրներից:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Դուրսգրում. Ֆինանսական ակտիվները դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Կազմակերպությունը չունի ֆինանսական ակտիվի վերականգնման (ամբողջական կամ մասնակի) ողջամիտ ակնկալիքներ: Այս դեպքում Կազմակերպությունը որոշում է, որ վարկառու չունի համապատասխան ակտիվներ կամ եկամտի բավարար աղբյուրներ դուրս գրման ենթակա գումարների մարման նպատակով բավարար դրամական միջոցներ ստեղծելու համար: Դուրսգրումը ներառում է ապաճանաչման իրադարձություն: Կազմակերպությունը կարող է դուրս գրված ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ հարկադիր միջոցներ կիրառել: Կազմակերպության գործադրած հարկադիր միջոցների արդյունքում հավաքագրված գումարները արժեզրկման գծով օգուտ կառաջացնեն:

Նախքան 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ը Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն ցանկացած վարկ դուրս է գրվում միայն 180 օր և ավել ժամկետանց պայմաններում: 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության դուրսգրման քաղաքականությունը որոշվում է վերականգնման կորերի վերլուծության հիման վրա, որն առաջանում է ՖՅՄՍ 9-ի backtesting-ի և մոդելի ստուգման արդյունքում որոշելու համար այն կետը, որի դեպքում ողջամտորեն կարելի ակնկալել պորտֆելի 10% (տաս տոկոս)-ից պակաս մնացորդային գումարի հավաքագրումը, որը գտնվում է դեֆոլտում առավելագույնը մինչև 24 ամիս Փուլ 3-ի վարկերի համար:

Վերականգնման կորի վերլուծության մեջ անհրաժեշտ է դիտարկել երեք պայման Նախքան ստորև նշված քայլերի մեկնաբանության անորոշության արդյունքում մասնագիտական դատողություններին վերադառնալը՝

- 1) Կորի ձևը – անկախ այն բանից, արդյոք կորի արագացման գործառնությունը սահմանվում է որպես ժամանակի ամենաբարձր կամ «վերջնական» վերականգնման դրույթաչափը որպես մոնոտոն («աստճանական») կամ արագ («կտրուկ»);
- 2) Վերականգնման վերջնական դրույթաչափի սադոկը - 0%-ից մինչև 100%, անկախ այն բանից, արդյոք մեծ է, թե փոքր վերականգնման դրույթաչափը, և
- 3) Վերոնշյալ 10%-ի չափանիշի ամբողջական կամ հարաբերական կիրառման ընդունումը – արդյոք վերոնշյալ 1-ին և 2-րդ պայմանների դիտարկումից հետո մոնոտոն և լայնամասշտաբ լինելու վկայությունը պահանջում է 10%-ից պակաս վերականգնման վերջնական դրույթաչափի դուրսգրման չափանիշի կիրառում (ամբողջական կիրառում) կամ արագ և փոքրամասշտաբ լինելու վկայությունը պահանջում է 0.9-ով բազմապատկած վերջնական դրույթաչափի չափանիշի կիրառումը:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և վարկային պարտավորություններ. Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրն այնպիսի պայմանագիր է, որի արդյունքում այդ պայմանագիրը տրամադրողը պարտավորվում է կատարել որոշակի վճարումներ, պայմանագիրը ստացողին փոխհատուցելով այն կորուստները, որը վերջինս կրում է որոշակի պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի համաձայն սահմանված ամսաթվին վճարումներ չկատարելու արդյունքում: Վարկային պարտավորությունները նախապես պայմանավորված պայմաններով վարկ տրամադրելու հաստատուն պարտավորություններ են:

Վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից բխող պարտավորությունները ներառվում են արժեզրկման գծով մասհանումում:

Թողարկված վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում, որոնք չափվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով, բոլոր օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են կամ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ «այլ ֆինանսական պարտավորություններ»:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը (i) պահվում է վաճառքի համար կամ (ii) դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի հանդիսանում կամ նախատեսվում օգտագործվել որպես հեջավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, որը կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե`

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այնպես կառաջանար, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը թույլ է տալիս ողջ համակցված պայմանագիրը (համախմբված) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները սահմանվում են իրական արժեքով` ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են շահույթում կամ վնասում ճանաչվող վերագնահատման արդյունքում` այն չափով, որքանով նրանք նախորոշված հեջային գործիքների մաս չեն կազմում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ֆինանսական պարտավորության համար վճարված ցանկացած տոկոս և շահույթի կամ վնասի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում դասակարգվում որպես «զուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ» տողում:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները (ներառյալ փոխառությունները) սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով` հանած գործարքի ծախսերը: Դրանք այնուհետև չափվում են ամորտիզացված արժեքով` օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի և տոկոսային ծախսի համապատասխան ժամանակաշրջանում տեղաբաշխման մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն ավելի մանրամասն ներկայացված է ստորև «զուտ տոկոսային եկամուտ» բաժնում:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը. Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Կազմակերպության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված ու վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Երբ Կազմակերպությունը միևնույն փոխատուի ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, ապա նմանատիպ փոխանակումը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, Կազմակերպությունը հաշվի է առնում գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանների կամ դրա մի մասի նշանակալի փոփոխությունը որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանագրային պայմանները զգալիորեն տարբերվում են այն դեպքում, երբ նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը (ներառյալ վճարված գումարները, հանած յուրաքանչյուր վճար, ստացված և զեղչված` օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը) առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե փոփոխությունն էական չէ, ապա (1) նախքան փոփոխությունը` պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի, և (2) փոփոխությունից հետո դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև առկա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում` որպես փոփոխության արդյունքում օգուտ կամ վնաս` այլ օգուտների և վնասների կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Կազմակերպությունը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով, որոնցից մի քանիսը դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, մինչդեռ մյուսները պահվում են տոկոսադրույքի ռիսկին, վարկային ռիսկին և արտարժույթի դրույթաչափի ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարելու նպատակով: Պահվող ածանցյալ գործիքները ներառում են արտարժույթի փոխանակման պայմանագրեր, տոկոսադրույքի սվոփեր և վարկային արժեզրկման սվոփեր: Ածանցյալ գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման ամսաթվով, և հետագայում վերաչափվում իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ: Դրանից բխող օգուտը/վնասն անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները համարվում են ակտիվներ, եթե դրանց իրական արժեքը դրական է, և համարվում են պարտավորություններ, եթե դրանց իրական արժեքը բացասական է:

Ածանցյալ գործիքը ներկայացվում է որպես ոչ ընթացիկ ակտիվ կամ ոչ ընթացիկ պարտավորություն, եթե գործիքի մնացորդային ժամկետը գերազանցում է 12 ամիսը և չի ակնկալվում, որ կիրականացվի կամ կկարգավորվի 12 ամսվա ընթացքում: Այլ ածանցյալ գործիքներ ներկայացվում են որպես ընթացիկ ակտիվներ կամ ընթացիկ պարտավորություններ: **Չուտ տոկոսային եկամուտ.** Բոլոր ֆինանսական գործիքների մասով, բացառությամբ վաճառքի համար պահվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող գործիքներից, տոկոսային եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են «զուտ տոկոսային եկամուտում» որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս» շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների տոկոսը ներառվում է ժամանակաշրջանի ընթացքում իրական արժեքի շարժի մեջ, «Չուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող առևտրային ակտիվներից և այլ ֆինանսական ակտիվներից և առևտրային պարտավորություններից» և «Չուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներից» հոդվածներում:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն գեղջում է ֆինանսական գործիքների ապագա գնահատված դրամական հոսքերը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ, ըստ անհրաժեշտության, ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների զուտ հաշվեկշռային արժեքին: Ապագա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է բոլոր ապագա վճարման կամ ստացման ենթակա գումարները և միջնորդավճարները պայմանագրային կողմերի միջև, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որոշակի պայմաններով վարկային պայմանագրին, գործարքի հետ կապված ծախսերին և այլ պարզեցվածարժեքներին կամ գեղջերին: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների մասով գործարքի արժեքը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Տոկոսային եկամուտը/տոկոսային ծախսը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ոչ-վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվներ, նախքան ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գծով մասհանման մասով ճշգրտումները) կամ ֆինանսական պարտավորությունների ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկերի գծով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների դեպքում տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը վարկերի գծով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ (համախառն հաշվեկշռային արժեքը, հանած ԱՎԿ գծով մասհանումը): Գնված կամ ի սկզբանե արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների դեպքում արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվից ստացվելիք ապագա դրամական հոսքերը որոշելիս արտացոլում է ակնկալվող վարկային կորուստները:

Վճարներ և կոմիսիոն եկամուտ/ծախս. վճարները և կոմիսիոն ծախսերն ու եկամուտներն արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժան մաս հանդիսացող վճարներից բացի ներառում են նաև այլ վճարներ (տես վերոնշյալ բաժինը): Կազմակերպության շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այս մասում ընդգրկված վճարները, ի թիվս այլ վճարների, ներառում են

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

վարկային համաձայնագրի սպասարկման վճարներ, վարկային պարտավորությունների գծով չօգտագործման վճարներ, երբ քիչ հավանական է, որ այդ վճարները կառաջացնեն հատուկ վարկային պարտավորություններ և վարկային սինդիկատին վճարներ:

Ծառայությունների գծով վճարները և կոմիսիոն ծախսերը հաշվարկվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակ:

Որոշելու համար, արդյոք պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությունների ճանաչումը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կստեղծի կամ կմեծացնի հաշվապահան հաշվառման անհամապատասխանությունը շահույթում կամ վնասում, Կազմակերպությունը գնահատում է, արդյոք ակնկալվում է պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությունների ազդեցության հաշվեգրում շահույթում կամ վնասում՝ ապամանավորված շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի փոփոխությամբ: Այս որոշումը կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Անցման ազդեցությունը. Ստորև աղյուսակը ցույց է տալիս ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների համադրումը ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն իրենց նախկին չափման կատեգորիայից ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն չափման նոր կատեգորիայի անցման դեպքում 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՀՀՄՍ 9 ստանդարտի ընդունման արդյունքում:

	ՀՀՄՍ 39 հաշվեկշռային արժեք 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Վերադասա- կարգում	Վերաչա- փում	ՀՀՄՍ 9 հաշվեկշռային արժեք 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեք				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 և վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9	600,641	-	(79)	600,562
Հաճախորդների տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39	24,495,291			
Դուրսագրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեք			2,330,285	
Դուրսագրված վարկերի ԱՎԿ			(1,359,929)	
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				25,465,647
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39	-			
Ավելացում՝ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից (ՀՀՄՍ 39)		1,304,526		
Վերաչափում՝ իրական արժեքից ամորտիզացված արժեքի			(90,869)	
Ավելացում՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքից (ՀՀՄՍ 39)			-	
Վերաչափում՝ իրական արժեքից ամորտիզացված արժեքի			-	
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				1,213,657
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող	25,095,932	1,304,526	879,408	27,279,866
Ընդամենը ՀՀՄՍ 9 ազդեցությունը նախքան հարկումը			879,408	
Ընդամենը ՀՀՄՍ 9 ազդեցությունը հարկումից հետո			703,526	

**«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	ՀՀՄՍ 39 հաշվեկշռային արժեք 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Վերադասա- կարգում	Վերաչա- փում	ՀՀՄՍ 9 հաշվեկշռայ ին արժեք 2018 թ. հունվարի 1- ի դրությամբ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեք				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 Ավելացում՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքից (ՀՀՄՍ 39)	-	1,480		
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				1,480
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ (ՀՀՄՍ 39)				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 Նվազեցում՝ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (ՀՀՄՍ 9)	1,480	(1,480)		
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեք չափվող	1,480	-	-	1,480

	ՀՀՄՍ 39 հաշվեկշռային արժեք 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Վերադասա- կարգում	Վերաչա- փում	ՀՀՄՍ 9 հաշվեկշռ ային արժեք 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Այլ համապարփան ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեք Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 Նվազեցում՝ ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով չափվող (ՀՀՄՍ 9)	1,304,526	(1,304,526)		
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ այլ համապարփան ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող	1,304,526	(1,304,526)	-	-

Ստորև արյուեսակը ցույց է տալիս ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների համադրումը ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն իրենց նախկին չափման կատեգորիայից ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն չափման նոր կատեգորիայի անցման դեպքում 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՀՀՄՍ 9 ստանդարտի ընդունման արդյունքում:

	ՀՀՄՍ 39 հաշվեկշռային արժեք 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Վերադասա- կարգում	Վերաչա- փում	ՀՀՄՍ 9 հաշվեկշռ ային արժեք 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեք				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 Ավելացում՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններից (ՀՀՄՍ 39)	-	15,948		
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				15,948

**«ՖԻՆԶ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 39)				
Սկզբնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39	15,948			
Նվազեցում՝ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (ՀՀՄՍ 9)		(15,948)		
Վերջնական մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 9				-
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	15,948	-	-	15,948

ՀՀՄՍ 39-ից ՀՀՄՍ 9-ին անցման դեպքում արժեքկման գծով մասհանման մնացորդի համադրություն։ Ստորև աղյուսակը ցույց է տալիս նախկին ժամանակաշրջանների՝ ՀՀՄՍ 39-ի առաջացած կորուստների մոդելի համաձայն չափվող արժեքկման վերջնական պահուստի և ՀՀՄՍ 9-ի ակնկալվող վարկային կորուստի մոդելի համաձայն չափվող նոր արժեքկման պահուստի համադրությունը 2018 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝

	Վարկային կորուստի գծով մասհանում ըստ ՀՀՄՍ 39/ Պահուստ ըստ ՀՀՄՍ 37	Վերադասակարգում	Վերաչափում	Վարկային կորուստի գծով մասհանում ըստ ՀՀՄՍ 9
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	(79)	(79)
Հաճախորդների տրված վարկեր	(434,420)	-	(1,359,929)	(1,794,349)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ (ՀՀՄՍ 39)	-	-	-	-
Բանկերի տրված վարկեր և փոխառություններ Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	-	-	(5,008)	(5,008)
Ընդամենը	(434,420)	-	(1,365,016)	(1,799,436)

ՀՀՄՍ 15 Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ։ Նոր ստանդարտի հիմնական սկզբունքը կայանում է նրանում, որ կազմակերպությունը պետք է ճանաչի հասույթը այն ժամանակ, երբ ապրանքները կամ ծառայությունները փոխանցվում են հաճախորդին՝ գործարքի արժեքով։ Առաջարկվող ապրանքների կամ ծառայությունների տարատեսակ յուրաքանչյուր փաթեթ պետք է առանձին ճանաչվի, և պայմանագրային գնի համար կիրառվող զեղչերը կամ այլ տեսակի իջեցումները պետք է բաշխվեն առանձին տարրերի միջև։ Եթե հատուցումները ինչ-ինչ պատճառներով տարբեր են, ապա նվազագույն գումարները պետք է ճանաչվեն, եթե առկա չեն հակադարձման նշանակալի ռիսկեր։ Հաճախորդների հետ պայմանագրերի ապահովման գծով ծախսերը պետք է կապիտալացվեն և ամորտիզացվեն այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, երբ այդ պայմանագրային օգուտները սպառվել են։

ՀՀՄՍ 15-ի ընդունումը որևէ լուրջ ազդեցություն չի ունեցել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված բացահայտումների կամ գումարների վրա։

ՀՀՄՍ 22 Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարներ։ ՀՀՄՍ 22-ը սահմանում է, թե ինչպես պետք է որոշել «գործարքի ամսաթիվը»՝ փոխարժեքը որոշելու նպատակով, որը կօգտագործվի ակտիվի, ծախսի կամ եկամտի սկզբնական ճանաչման ժամանակ, երբ այդ միավորի համար վճարումը նախապես վճարվել է կամ ստացվել է արտարժույթով և հանգեցրել ոչ դրամային ակտիվի կամ պարտավորության ճանաչմանը (օրինակ, չփոխհատուցված ավանդ կամ հետաձգված եկամուտ)։

Մեկնաբանությամբ պարզաբանվում է, որ գործարքի ամսաթիվն այն ամսաթիվն է, երբ անձը կատարում է կանխավճարի ստացման կամ վճարման արդյունքում առաջացած ոչ դրամային ակտիվի կամ ոչ դրամային պարտավորության սկզբնական ճանաչումը։ Եթե կանխավճարները կատարվել կամ ստացվել են բազմաթիվ անգամներ, մեկնաբանությամբ պահանջվում է սահմանել յուրաքանչյուր կանխավճարի ստացման կամ վճարման ամսաթիվը։

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանությունները, ներկայացումն և հաշվարկման մեթոդները, որոնք կիրառվել են միայն 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ

Ֆինանսական գործիքներ. Կազմակերպությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր կերպով գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարումը շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ. ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, գ) տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, դ) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման բնույթից ու նպատակից և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն զեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարգևավճարներ կամ զեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա գուտ հաշվեկշռային արժեքին:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ.

ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար կամ նախատեսված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվ: Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Կազմակերպության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը նախատեսված չէ կամ չի օգտագործվում որպես հեջավորման գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվներից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այնպես կառաջանար, կամ՝

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

- ֆինանսական ակտիվը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Կազմակերպության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն, և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՀՀՄՍ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներկայացվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասները, որոնք առաջանում են եկամուտներում կամ ծախսերում ճանաչվող վերաչափման արդյունքում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչվող գուտ օգուտը կամ վնասները ներառում են ֆինանսական ակտիվի գծով վաստակած բոլոր շահաբաժինները և տոկոսները և ներառվում են համապատասխանաբար «այլ օգուտներ և վնասներ» և «տոկոսային եկամուտ» տողում, շահույթի, վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ. մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնց գծով Կազմակերպությունն ունի մինչև մարման ժամկետը պահելու հաստատուն մտադրություն և կարողություն: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը:

Եթե Կազմակերպությունը որոշեր վաճառել կամ վերադասակարգել մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների զգալի մասը նախքան դրանց մարման ժամկետը (բացառությամբ հատուկ հանգամանքների առկայության), ողջ դասը կորակագրվեր և պետք է դասակարգվեր որպես վաճառքի համար մատչելի: Ավելին, Կազմակերպությանը կարգելվեր ընթացիկ տարում և դրան հաջորդող երկու տարիների ընթացքում դասակարգել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվ:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր. առևտրային դեբիտորական պարտքերը, վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք ունեն ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներ, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում (ներառյալ բանկերից ստացվելիք միջոցներ, հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ ֆինանսական ակտիվներ) դասակարգվում են որպես «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, բացառությամբ կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում տոկոսի ճանաչումը էական ազդեցություն չէր ունենա:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ. վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ են, որոնք նախատեսվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ չեն դասակարգվում որպես (ա) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, (բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ (գ) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ,

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում. ֆինանսական ակտիվները, բացի շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջին գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշների հայտնաբերման նպատակով: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե առկա է օբյեկտիվ վկայություն այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքեր կարող են ազդեցություն ունենալ ներդրման գծով գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Որպես վաճառքի համար մատչելի (AFS) դասակարգված՝ ցուցակված կամ չցուցակված կապիտալի ներդրումներում արժեթղթի իրական արժեքի զգալի կամ տևական անկումը իր ինքնարժեքից համարվում է արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն: Բոլոր այլ ֆինանսական

«ՖԻՆԶ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

ակտիվների գծով արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն կարող են համարվել հետևյալ հայտանիշները՝

- թողարկողի կամ գործընկերոջ զգալի ֆինանսական դժվարությունները, կամ
- պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը, կամ
- տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը
- փոխառուի կողմից սնանկության կամ ֆինանսական վերակազմավորման գործընթացի նախաձեռնումը, կամ
- ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը:

Ֆինանսական ակտիվների որոշ կատեգորիաների համար, ինչպիսիք են վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, ակտիվները, որոնք ըստ գնահատականների առանձին արժեզրկված չեն, ի լրումն գնահատվում են նաև խմբային արժեզրկման տեսանկյունից: Վարկային պորտֆելի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն կարող է համարվել Կազմակերպության նախկին փորձը վճարումների հավաքագրման գծով, հետաձգված վճարումների թվի աճը պորտֆելում ինչպես նաև ազգային կամ տեղական մակարդակում դիտարկելի փոփոխությունները, որոնք կարող են հանգեցնել պարտքի անհավաքագրելիության:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախսի գումարը իրենից ներկայացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը՝ զեղչված շուկայում համանման ֆինանսական ակտիվի եկամտաբերության դրույթաչափով: Նման արժեզրկումից կորուստը ենթակա չէ հակադարձման հաջորդ ժամանակաշրջաններում:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախսի գումարը իրենից ներկայացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը՝ զեղչված շուկայում համանման ֆինանսական ակտիվի եկամտաբերության դրույթաչափով: Նման արժեզրկումից կորուստը ենթակա չէ հակադարձման հաջորդ ժամանակաշրջաններում:

Ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով անմիջականորեն բոլոր ակտիվների գծով, բացառությամբ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է պահուստային հաշվի միջոցով: Երբ ակտիվը կամ դեբիտորական պարտքը համարվում է անհուսալի, այն դուրս է գրվում պահուստային հաշվի միջոցով: Հետագայում դուրս գրված գումարների վերականգնումը կատարվում է դրանք պահուստային հաշվին կրեդիտագրելու միջոցով: Պահուստային հաշվի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են եկամուտներում կամ կորուստներում:

Երբ վաճառքի համար պահվող AFS ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված կուտակված օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթ կամ վնաս:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար, այն դեպքում, եթե հաջորդող ժամանակաշրջանում արժեզրկումից կորուստի գումարը նվազում է, և նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն վերագրվել արժեզրկման ճանաչումից հետո տեղի ունեցող դեպքերի, նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով այնքանով, որքանով արժեզրկման ամսաթվի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում ամորտիզացված արժեքն այն դեպքում, եթե այդ արժեզրկումը ճանաչված չլիներ:

Վերանայված պայմաններով վարկեր. վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներով, ներառյալ՝ շուկայի փոփոխվող պայմանները, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոններ, որոնք չեն առնչվում հաճախորդի ներկա կամ հնարավոր վարկային դրության վատթարացման հետ: Երբ վարկի՝ պայմանագրով նախատեսված վճարման պայմանները փոփոխվում են այն պատճառով, որ ղեկավարությունը էական մտավախություններ ունի վարկառուի կողմից վարկային պարտավորությունների կատարման ունակության վերաբերյալ, ապա այս վարկերը դասակարգվում են որպես վերանայված վարկեր: Մանրաձախ վարկավորման դեպքում, երբ դիտարկվում է, թե արդյոք առկա են էական մտավախություններ վարկառուի կողմից իր պայմանագրով նախատեսված վճարումների կատարման ունակության

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

վերաբերյալ, ղեկավարությունը գնահատում է հաճախորդի կողմից վճարման ուշացումների կարգավիճակը, հաշվի շարժը, մարումների պատմությունը, ընթացիկ ֆինանսական վիճակը և վճարունակության շարունակականությունը: Եթե հաճախորդը չի կատարում պայմանագրով նախատեսված վճարումները կամ ակնհայտ է, որ դրա իրականացումն անհնար է առանց վերանայման, կառաջանա Եական մտավախություն նրանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ, և վարկը կբացահայտվի որպես արժեզրկված, եթե տրամադրված զիջումը Եական չէ և առկա չէ արժեզրկման որևէ այլ հայտանիշ:

Երբ վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխությունն իրենից ներկայացնում է զիջում տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, որոնք առնչվում են վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին և իրենից ներկայացնում է զիջում, որը ղեկավարությունը այլապես չէր դիտարկի, ապա վերանայված վարկը համարվում է արժեզրկված:

Վերանայված վարկը ներկայացվում է որպես արժեզրկված և արժեզրկումից կորուստները չափվում են այն ժամանակ, երբ`

- տեղի են ունեցել պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխություններ այնպիսի զիջման արդյունքում, որը վարկատուն այլապես չէր դիտարկի,
- հավանական է, որ առանց զիջման, վարկառուն չէր կարողանա լիարժեքորեն կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները:

Վերանայված վարկը կշարունակի բացահայտվել որպես արժեզրկված, քանի դեռ առկա չէ բավարար վկայություն առ այն, որ տեղի է ունեցել ապագա դրամական հոսքերի չվճարման ռիսկի Եական նվազում, և առկա չեն արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Այն վարկերի գծով, որոնք գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից խմբային հիմունքներով, այդ վկայությունը որպես կանոն իրենից ներկայացնում է վճարման պատմության համեմատումը սկզբնական կամ վերանայված պայմանների հետ, ըստ անհրաժեշտության: Այն վարկերի գծով, որոնք գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից առանձին հիմունքներով, բոլոր առկա վկայությունները գնահատվում են յուրաքանչյուր դեպքի համար առանձին:

Վերանայված վարկերը դասակարգվում են որպես չարժեզրկված, եթե վերանայումը արդյունք է վարկառուի կողմից պայմանագրային պայմանների կատարման վերաբերյալ Եական մտավախությունների, սակայն վերանայման պայմանները հիմնված են ներկա շուկայական դրույթաչափերի վրա և նման վերանայման արդյունքում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրումն ակնկալվում է ամբողջությամբ: Չարժեզրկված վերանայված վարկերը նաև ներառում են նախկինում արժեզրկված վերանայված վարկերը, որոնց գծով ժամանակի ընթացքում դիտվել է բավարար կատարողական, կամ որոնք գնահատվել են` հիմք ընդունելով բոլոր առկա վկայություններն այն մասին, որ առկա չեն արժեզրկման մնացած այլ հայտանիշներ: Վերանայված վարկերը տարանջատված են վարկային պորտֆելի այլ մասերից` կոլեկտիվ արժեզրկման գնահատման տեսանկյունից` այդ սեգմենտներում վնասի ավելի բարձր ցուցանիշը արտացոլելու նպատակով:

Որոշելիս, թե արդյոք վերակառուցված վարկը պետք է ապաճանաչվի և նոր վարկը ճանաչվի, ղեկավարությունը դիտարկում է, թե որքանով են պայմանագրի սկզբնական պայմանների փոփոխությունները հանգեցնում վարկի այնպիսի վերանայման, որն ընդհանուր առմամբ, կհամարվեր Եականորեն տարբեր ֆինանսական գործիք: Գործոնները, որոնք ցույց են տալիս, որ վերանայված վարկը Եականորեն տարբեր գործիք է, մասնավորապես ներառում են, երաշխիքների կամ վարկի պայմանների փոփոխությունը, գրավի առարկայի գծով պակաս Եական փոփոխությունները, մարման դրույթների կամ կանխավճարի դրույթների ավելացումը:

Վարկերը, որոնք սահմանվել են որպես վերանայված, պահպանում են այս կարգավիճակը մինչև դրանց մարումը կամ ապաճանաչումը:

Վարկերի և կանխավճարների դուրսգրում. վարկերի և կանխավճարների արժեզրկումից կորուստները վերագրվում են պահուստներին, երբ համարվում են անհավաքագրելի: Վարկերը և կանխավճարները դուրս են գրվում Կազմակերպության ղեկավարության կողմից գումարների հավաքագրման ուղղությամբ իրականացված բոլոր հնարավորություններն օգտագործելուց և գրավները իրացնելուց հետո: Դուրս գրված գումարների հետագա հավաքագրումը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում է որպես

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստներին կատարած մասհանումների վերադարձ հավաքագրման ժամանակաշրջանում:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը. Կազմակերպությունն ապաճանաչում է Ֆինանսական ակտիվները, երբ Ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում Ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Կազմակերպությունը չի փոխանցում և չի պահպանում Ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել Ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը Ֆինանսական ակտիվում: Եթե Կազմակերպությունը պահպանում է Ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը պետք է շարունակի ճանաչել Ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված միջոցների գծով գրավով ապահովված պարտավորությունը:

Ֆինանսական ակտիվը ամբողջությամբ ապաճանաչելիս ստացված կամ ստացվելիք հատուցման և Ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի ու այլ համապարփակ Ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարի տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Եթե Կազմակերպության շարունակվող ներգրավվածությունը Ֆինանսական ակտիվի միայն մի մասով է (օրինակ՝ երբ Կազմակերպությունը պահպանում է փոխանցված ակտիվի մի մասը հետգնելու իրավունքը), ապա Կազմակերպությունը Ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջև, որն այն այլևս չի ճանաչում փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և դրա վրա բաշխված այլ համապարփակ Ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարների տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ Ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և այլևս չճանաչվող մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ և թողարկված բաժնային գործիքներ

Որպես պարտք կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը. պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են որպես Ֆինանսական պարտավորություններ կամ սեփական կապիտալ՝ ելնելով պայմանագրային պարտավորությունների էությունից և Ֆինանսական պարտավորության կամ բաժնային գործիքի սահմանումից:

Բաժնային գործիքներ. Բաժնային գործիքը ցանկացած այն պայմանագիրն է, որը վկայում է Կազմակերպության ակտիվում ունեցած բաժնեմասնակցության մասը՝ հանած բոլոր պարտավորությունները: Բաժնային գործիքները ճանաչվում են որպես մուտքեր՝ հանած թողարկման ուղղակի ծախսերը:

Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների հետգնումը ճանաչվում և ուղղակիորեն նվազեցվում սեփական կապիտալից: Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ դադարեցման արդյունքում առաջացած օգուտները կամ վնասները չեն ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես այլ Ֆինանսական պարտավորություններ:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում երբ Ֆինանսական պարտավորությունը (i) պահվում է

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

վաճառքի համար կամ (ii) նախատեսվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Կազմակերպության կողմից համատեղ դեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է անանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ չի օգտագործվում որպես հեջավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Կազմակերպության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված անանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսի և ՀՀՍՍ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

ՖՀՄԳ-ի ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացվում են իրական արժեքով, շահույթի կամ վնասի ճանաչված վերագնահատման արդյունքում առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գուտ շահույթը կամ վնասը ներառում է ֆինանսական պարտավորության համար վճարված տոկոսները և ներառված է «տոկոսների գծով ծախս» գծի հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի հաշվետվությունում և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված ձևով (տե՛ս 24 ծանոթագրությունը):

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները, (ներառյալ փոխառու միջոցները, ստորադաս պարտավորությունները և այլ ֆինանսական պարտավորությունները) սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, հանած գործարքի ծախսերը:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն տոկոսադրույթն է, որը ճշգրտորեն գեղջում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույթի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզաձևավորներ կամ զեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա գուտ հաշվեկշռային արժեքին:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը. Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Կազմակերպության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է եկամուտ կամ կորստում:

Արժեթղթերի հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր: Բնականոն գործունեության ընթացքում, Բանկը կնքում է ֆինանսական ակտիվների վաճառքի և հետ զնման պայմանագրեր («ռեպոներ»): Ռեպոները օգտագործվում են Կազմակերպության կողմից որպես գանձապետարանի կառավարման գործիքներ:

Ռեպո համաձայնագիրը ֆինանսական ակտիվի փոխանցումն է այլ կողմի՝ կանխիկ կամ այլ փոխհատուցման դիմաց, միաժամանակ պարտավորվելով ապագա ամսաթվի դրությամբ ետ գնել ֆինանսական ակտիվները ստացած փոխատուցման և հաշվարկված տոկոսի գումարային արժեքով: Այդ պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսավորման գործարքներ: Ռեպո պայմաններով վաճառված ֆինանսական ակտիվները շարունակում են ներկայացվել ֆինանսական հաշվետվություններում, և այդ համաձայնագրերի հիման վրա ստացված հատուցումները հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված փոխառություն՝ ստացված բանկերի ավանդային գործիքների շրջանակներում:

Կազմակերպությունը կնքում է Արժեթղթերի հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր, համաձայն որի ստանում կամ փոխանցում է գրավ՝ շուկայում ընդունված պրակտիկային համապատասխան: Հայաստանի Հանրապետությունում հետզնման գործարքների ստանդարտ պայմանների դեպքում, գրավառուն իրավունք ունի վաճառել կամ վերագրավադնել գրավի առարկան, որը գործարքի իրականացման դեպքում ենթակա է ետ վերադարձի համարժեք արժեթղթերով: Արժեթղթերի փոխանցումը երկրորդ կողմին ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն արտացոլվում է այն դեպքում, եթե փոխանցվում է նաև սեփականության իրավունքի հետ կապված ռիսկերը և օգուտները:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները, ներկայացումն և հաշվարկման մեթոդները, որոնք կիրառվել են միայն 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ:

Ֆունկցիոնալ արժույթ. ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված միավորները չափվում են այն տնտեսական միջավայրում գործող արժույթով, որում Կազմակերպությունը իրականացնում է իր գործունեությունը («Ֆունկցիոնալ արժույթ»): Կազմակերպության գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է (այսուհետ՝ դրամ): Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ՀՀ դրամն է:

Ֆունկցիոնալ արժույթով ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների փոխանցումը ներկայացման արժույթի կատարվում է հետևյալ կերպ.

- Ակտիվները և պարտավորությունները փոխանցվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի փոխարժեքով,
- Եկամուտները և ծախսերը փոխանցվում են միջին տարեկան կտրվածքով,
- Բաժնետիրական կապիտալը և կապիտալի այլ պահուստները փոխանցվում են պատմական ցուցանիշներով,
- Արդյունքում առաջացող տարբերությունները ներկայացվում են որպես համապարփակ եկամտի բաղադրիչ և ճանաչվում են ուղղակիորեն, ինչպես « Արտարժույթի փոխարժեքների փոխանցման պահուստ»:

Հաշվանցում. ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Եկամուտները և ծախսերը չեն հաշվանցվում շահույթի կամ վնասի և այլ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե դա չի պահանջվում կամ թույլատրվում որևէ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտով կամ մեկնաբանությամբ, և հստակ բացահայտված չէ Կազմակերպության հաշվապահական քաղաքականության մեջ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. իր բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով, այդ թվում՝ արտարժույթի սվոփեր և արտարժույթի փոխանակման պայմանագրեր:

Սվոփի իրենից ներկայացնում է կողմերի միջև որոշակի ժամանակահատվածում վճարումների հոսքերի փոխանակման պայմանագրային համաձայնություն՝ դրանց հիմքում ընկած որոշակի ցուցանիշի նկատմամբ, օրինակ տոկոսադրույքի, արտարժույթի փոխարժեքի կամ կապիտալի ինդեքսի նկատմամբ: Արժույթային սվոփի ընթացքում Կազմակերպությունը վճարում է որոշակի գումար մեկ արժույթով և ստանում գումար մեկ այլ արժույթով: Արժույթային սվոփերը մեծ մասամբ համախառն են վճարվում:

Նման ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող և դրանց հաշվառումն իրականացվում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Կախված գործիքի շուկայական կամ պայմանագրային արժեքից, ինչպես նաև մի շարք այլ գործոններից, իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումներով կամ գնային մոդելներով: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները համարվում են ակտիվներ, եթե դրանց իրական արժեքը դրական է և պարտավորություններ, եթե դրանց արժեքը բացասական է: Վերոնշյալ գործիքներով իրականացված գործարքներից շահույթը և վնասը գրանցվում են համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվություններում՝ որպես իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (պարտավորությունների) գործարքներից առաջացած զուտ օգուտ կամ վնաս: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ներառվում են օգուտում կամ վնասում:

Կազմակերպությունը որպես վարձակալ. գործառնական վարձակալության վճարները ծախսագրվում են գծային մեթոդով վարձակալության ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որևէ այլ պարբերական հիմունք ավելի ճշգրիտ է ներկայացնում վարձակալությունից տնտեսական օգուտների ստացման ժամանակային բաշխումը: Գործառնական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված պայմանական վարձավճարները ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, վարկավորող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարները, որոնց մարման սկզբնական ժամկետը չի գերազանցում 90 օրը և որոնք ծանրաբեռնված չեն պայմանագրային պարտավորություններով:

Հիմնական միջոցներ. հիմնական միջոցի միավորը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, եթե այդպիսիք կան:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա և նախատեսված է գրոյացնելու ակտիվների արժեքը դրանց օգտակար ծառայության վերջում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետներով՝

- Կապի և հաղորդակցության միջոցներ	— 3 տարի;
- Գրասենյակային գույք	— 5 տարի;
- Փոխադրամիջոցներ	— 5 տարի;
- Այլ հիմնական միջոցներ	— 5 տարի:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումները մաշեցվում են վարձակալության ժամկետից և օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնով, եթե առկա չէ ողջամիտ համոզվածություն այն մասին, որ Կազմակերպությունը կստանա ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում կամ կերկարաձգի վարձակալության ժամկետը:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Հիմնական միջոցների տարրը ապաճանաչվում է այն օտարելիս կամ, երբ այդ ակտիվի շարունակական օգտագործումից այլևս տնտեսական օգուտներ չեն եկադրվում: Հիմնական միջոցների վաճառքից կամ շրջանառությունից դուրս բերումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես ակտիվի վաճառքից ստացված միջոցների և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներ. ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են հիմնականում համակարգչային ծրագրերից և լիցենզիաներից: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները, որոնք առանձին են ձեռք բերվել, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Ամորտիզացիան օգտակար ծառայության ժամանակահատվածում հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով՝ օգտական ծառայության հաշվարկված ժամկետի համար: Ամորտիզացիան ճանաչվում է ուղիղ գծով՝ օգտակար ծառայության ժամկետների հաշվին: Օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը և ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում՝ գնահատումներում ցանկացած փոփոխություն հաշվառելով առաջընթաց կերպով Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել առանձին, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների ապաճանաչում. ոչ նյութական ակտիվները ապաճանաչվում են դրանք օտարելիս կամ երբ այլևս դրանց օգտագործումից կամ օտարումից չեն ակնկալվում հետագա տնտեսական օգուտներ: Ապաճանաչումից օգուտները կամ վնասները չափվում են որպես ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Նյութական և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում, բացի գույքից. յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում Կազմակերպությունը վերանայում է իր նյութական և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ որոշելու համար արդյոք կա որևէ հայտանիշ, որ այս ակտիվներում եղել են արժեզրկումից կորուստներ: Եթե առկա է որևէ նմանատիպ հայտանիշ, ապա գնահատվում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարը, որպեսզի գնահատվեն արժեզրկումից կորուստները (եթե այդպիսիք կան): Եթե առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, Կազմակերպությունը գնահատում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին այդ ակտիվը պատկանում է: Եթե հնարավոր է որոշել բաշխման ողջամիտ և հետևողական հիմունք, ապա կորպորատիվ ակտիվները ևս բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին, այլապես դրանք բաշխվում են դրամաստեղծ ակտիվների փոքրագույն խմբին, որոնց համար կարելի է որոշել խելամիտ և հետևողական հիմունք:

Անորոշ օգտակար ծառայությամբ և օգտագործման համար դեռևս ոչ մատչելի ոչ նյութական ակտիվները ստուգվում են արժեզրկման առկայության համար առնվազն տարեկան մեկ անգամ, ինչպես նաև երբ առկա է հայտանիշ, որ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել:

Փոխհատուցվող գումարն իրական արժեքից (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը բերվում են ներկա արժեքի՝ կիրառելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որոնցով ապագա գնահատված հոսքերը չեն ճշգրտվել:

Եթե ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է ավելի քիչ քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա հաշվեկշռային արժեքն իջեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստն անհապաղ ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով: Վերջինիս դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչ վերանայված փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ավելացումից հետո հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ ժամանակաշրջաններում ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումը անմիջապես ճանաչվում է եկամուտ կամ կորստում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով, ինչի դեպքում արժեզրկումից կորստի հակադարձումը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Հարկում. շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Շնթացիկ հարկ. ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում ներկայացվող շահույթից եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Կազմակերպության ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույթաչափերը:

Հետաձգված հարկ. հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար (բացի բիզնես միավորումից), որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ կապված հիմնական միջոցների և հաճախորդներին տրված վարկերի հետ: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, կապված վերը նշված ներդրումների հետ, ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը և ժամանակավոր տարբերությունը կմարի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է վերանայվի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվի այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները պետք է չափվեն հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույթները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումը պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր. ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Գործունեության հետ կապված հարկեր. Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են նաև տարբեր այլ հարկատեսակներ, որոնց գնահատվում են Կազմակերպության գործունեության հետ: Այս հարկերը ներառվում են եկամուտների և կորուստների կամ այլ համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում որպես գործառնական ծախսերի բաղադրիչ:

Պահուստներ. պահուստները ճանաչվում են, երբ Կազմակերպությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Կազմակերպությունից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ Կազմակերպության կողմից պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ. պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում սակայն բացահայտվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ցանկացած պայմանագրային արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, բայց դրանք բացահայտվում են, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Գրավ. Կազմակերպությունը որպես հաճախորդի պարտավորությունների ապահովման միջոց ընդունում է գրավ, երբ դա նպատակահարմար է համարվում: Գրավը հիմնականում լինում է հաճախորդի ակտիվների նկատմամբ կոշտ գրավի տեսքով և Կազմակերպությանը վերապահվում է պահանջի իրավունք այս ակտիվների նկատմամբ հաճախորդի առկա և ապագա պարտավորությունների դիմաց:

Պահուստներ Սեփական կապիտալում. Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սեփական կապիտալում արտացոլվող պահուստները «Արտարժույթի Փոխանակման Պահուստ»-ն է, որն օգտագործվում է ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված գործարքների ներկայացման արժույթից ներկայացվող փոխարժեքային տարբերությունների գրանցման համար:

Սեզմենտային հաշվետվություն. գործառնական սեզմենտը Կազմակերպության բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ և որոնցից այն կարող է ստանալ եկամուտներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Կազմակերպության այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններին վերաբերող եկամուտները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Գործառնական Հարցերով Հիմնական Որոշումները Կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին հատկացվելիք միջոցների վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու և դրա կատարողականը գնահատելու նպատակով, և որի համար առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն:

Կազմակերպության աշխատանքները մեծապես ինտեգրացված են և ՖՀՄՍ 8. «Գործառնական սեզմենտներ» ստանդարտի իմաստով հանդիսանում են մեկ բիզնես սեզմենտ: Ղեկավարությունը Կազմակերպության առանձին բաղադրիչների գործառնական արդյունքներն առանձին չի ուսումնասիրում: Ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետությունում, իսկ եկամուտների ու ծախսերի մեծ մասը ստացվում են Հայաստանի

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Հանրապետությունում կատարվող գործարքներից կամ դրանց առնչությամբ: Գործառնական Հարցերով Հիմնական Որոշում Կայացնողը՝ Կազմակերպության դեպքում Տնօրենների խորհուրդը, միայն ստանում և վերանայում է Կազմակերպության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկությունները:

Կազմակերպության հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառելիս՝ Կազմակերպության ղեկավարությանը անհրաժեշտ է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք այլ աղբյուրներից ակնհայտ չեն երևում: Գնահատումները և դրա հետ կապված ենթադրությունները հիմնված են նախկին փորձի և այլ համապատասխան գործոնների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ փոփոխությունը տեղի է ունենում, եթե փոփոխությունը վերաբերում է միայն այդ ժամանակաշրջանին կամ փոփոխությունը ճանաչվում է այդ և ապագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա:

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվները. ոչ ընթացիկ ակտիվները և օտարման խմբերը դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրանց հաշվեկշռային արժեքը վերականգնելու է հիմնականում վաճառքի գործարքով, այլ ոչ թե շարունակական օգտագործման միջոցով: Այս վիճակը պայմանավորված է միայն այն դեպքում, երբ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) առկա է իր ներկայիս վիճակի անմիջական վաճառքի համար, որը ենթակա է միայն այնպիսի պայմանների, որոնք սովորական են այդպիսի ակտիվի վաճառքի համար և նրա վաճառքը մեծ հավանական է: Դեկավարումը պետք է հավատարիմ լինի վաճառքին, որը պետք է ակնկալվի, որ ճանաչման համար ճանաչվի որպես վաճառքի ավարտը դասակարգման օրվանից մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները չափվում են նախորդ հաշվեկշռային արժեքը և վաճառքի ծախսումները հանած իրական արժեք:

3. **Նոր և վերանայված ՀՀՄՍ Ստանդարտներ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն**

Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման պահին Կազմակերպությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՀՀՄՍ ստանդարտները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն:

Նոր և վերանայված ՀՀՄՍ ստանդարտների ներքոներկայացված ազդեցությունը օրինակի համար է միայն: Կազմակերպությունը պետք է վերլուծի Նոր և վերանայված ՀՀՄՍ ստանդարտների ազդեցությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա՝ հիմնվելով փաստերի ու այլ հանգամանքների վրա, և կատարի համապատասխան բացահայտումներ:

ՀՀՄՍ 16	<i>Վարձակալություն</i>
ՀՀՄՍ 9-ի փոփոխություն	<i>Կանխավճարային հատկանիշներ, բացասական փոխհատուցման հետ</i>
ՀՀՄՍ ստանդարտների 2015-2017 տարեկան բարելավումներ	<i>Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12 Շահութահարկ և ՀՀՄՍ 23 Փոխառության ծախսեր</i>
Փոփոխություններ to ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ 8	<i>Էականության սահմանում</i>
ՀՀՄԿԿ 23	<i>Շահութահարկի հետ կապված անորոշություններ</i>

Դեկավարությունը չի ակնկալում, որ վերը նշված Ստանդարտների ընդունումը զգալի ազդեցություն կունենա կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ապագայում, բացառությամբ այն դեպքերի, որոնք նշված են ստորև.

«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱՊՈՒԹՅՈՒՆ ՎՊԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

ՖՅՄՍ 16 Վարձակալություն

ՖՅՄՍ 16 Վարձակալություն ստանդարտի կիրառման ընդհանուր ազդեցությունը. ՖՅՄՍ 16-ում ներկայացվում է վարձակալական ձեռնարկումների և հաշվապահական մոտեցումների սահմանման համապարփակ մոդել՝ նախատեսված վարձակալի և վարձատուի համար: ՖՅՄՍ 16-ն ուժի մեջ մտնելուց հետո կփոխարինի վարձակալության վերաբերյալ գործող ուղեցույցը, ներառյալ ՖՅՄՍ 17. «Վարձակալություն» ստանդարտը և առնչվող մեկնաբանությունները, երբ այն ուժի մեջ մտնի հաշվապահական հաշվառման ժամանակահատվածների համար 2019 թվականի հունվարի 01-ից սկսած կամ դրանից հետո: Կազմակերպության կողմից ՖՅՄՍ 16-ի նախնական կիրառման ամսաթիվը 2019 թվականի հունվարի 01-ն է:

Կազմակերպությունը ընտրել է ՖՅՄՍ 16-ի փոփոխված հետադարձ կիրառումը՝ համաձայն ՖՅՄՍ 16:C5 (ա), որի համաձայն, Կազմակերպությունը չի վերահաստատի համեմատական տեղեկատվությունը: Հետևաբար, սկզբնական կիրառման ամսաթիվը տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրն է, երբ կազմակերպությունը առաջին անգամ կիրառում է նոր ստանդարտի պահանջները:

Ի հակադրություն վարձակալության հաշվապահական հաշվառման, ՖՅՄՍ 16-ը զգալի կերպով խթանում է ՖՅՄՍ 17 ստանդարտի՝ վարձակալի հաշվապահական հաշվառման պահանջները:

Վարձակալության նոր սահմանման ազդեցությունը. Կազմակերպությունը կօգտագործի ՖՅՄՍ 16-ին անցում կատարելու գործնական հնարավորությունը և չի վերագնահատի, թե արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է կամ ներառում է վարձակալություն: Ըստ այդմ, վարձակալության սահմանումը, ՖՅՄՍ 17 և ՖՅՄՍ 4 ստանդարտների համաձայն, շարունակելու է կիրառվել այն վարձակալությունների մասով, որոնք ուժի մեջ են մտել կամ փոփոխվել 2019 թվականի հունվարի 1-ից առաջ:

Վարձակալության սահմանման մեջ փոփոխությունը հիմնականում վերաբերում է վերահսկողության գաղափարին: ՖՅՄՍ 16-ը տարբերակում է վարձակալական և ծառայությունների մատուցման պայմանագրերը այն հիմքով, թե արդյոք որոշակի ակտիվի օգտագործումը վերահսկվում է հաճախորդի կողմից: Վերահսկողությունը համարվում է առկա, եթե հաճախորդն ունի՝

- Որոշակի ակտիվի օգտագործումից ստացված բոլոր տնտեսական օգուտների ձեռքբերման իրավունք և
- Տվյալի ակտիվի օգտագործումը տնօրինելու իրավունք:

Կազմակերպությունը վարձակալության սահմանումը և համապատասխան ուղեցույցը կկիրառի բոլոր այն վարձակալական պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք ուժի մեջ են մտել կամ փոփոխվել 2019 թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո (անկախ վարձակալության պայմանագրում վարձատուի կամ վարձակալ լինելու հանգամանքից):

Ազդեցությունը գործառնական վարձակալության վրա. ՖՅՄՍ 16 ստանդարտը փոխում է Բանկի կողմից վարձակալության հաշվառման կարգը, որը նախկինում դասակարգվել է որպես գործառնական վարձակալություն՝ համաձայն ՖՅՄՍ 17 ստանդարտի և համարվել արտահաշվեկշռային:

ՖՅՄՍ 16 սկզբնական կիրառման դեպքում Կազմակերպությունը բոլոր վարձակալությունների մասով (բացառությամբ ներքոնշյալի)՝

- (ա) ճանաչելու է օգտագործման իրավունքով ակտիվները և վարձակալության պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որը սկզբնապես չափվել է ապագա վարձակալության վճարումների ներկա արժեքի հիման վրա,
- (բ) ճանաչելու է օգտագործման իրավունքով ակտիվների մաշվածությունը և վարձակալության պարտավորությունների գծով տոկոսները՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում,
- (գ) Տարանջատելու է վճարված դրամական միջոցների ընդհանուր գումարը՝ ըստ մայր գումարի (ներկայացված ֆինանսական գործունեությունում) և տոկոսի (ներկայացված գործառնական գործունեությունում) դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Վարձակալական պայմանագրի կնքումը խրախուսող պայմանները (օրինակ՝ առանց վարձավճարի օգտագործման ժամանակաշրջան) ճանաչվելու են որպես օգտագործման իրավունքով ակտիվների և վարձակալության պարտավորությունների չափման մաս, մինչդեռ ՀՀՄՍ 17-ի համաձայն՝ դրանք հանգեցրել են պայմանագրային պարտավորությունը խրախուսող պայմանների ճանաչմանը, ամորտիզացված որպես վարձավճարի գծով ծախսերի նվազեցում՝ հիմնվելով գծային մեթոդի վրա:

ՀՀՄՍ 16-ի համաձայն, օգտագործման իրավունքով ակտիվները ստուգվելու են արժեզրկման առկայության համար՝ հիմնվելով ՀՀՄՍ 36 Ակտիվների արժեզրկում ստանդարտի վրա: Սա փոխարինելու է խնդրահարույց վարձակալության պայմանագրերի պահուստի ճանաչման նախկին պահանջը:

Կարճաժամկետ վարձակալության (12 ամիս կամ պակաս ժամկետով վարձակալություն) և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության (օրինակ՝ անձնական համակարգիչներ և գրասենյակային կահույք) դեպքում Կազմակերպությունը կգերադասի ճանաչել վարձակալության գծով ծախսերը՝ հիմնվելով գծային մեթոդի վրա, ինչպես թույլատրվում է ՀՀՄՍ 16 ստանդարտով:

Կազմակերպությունը նախնական գնահատական է տվել 2019 Ֆինանսական տարվա ստանդարտի ընդունման ազդեցության վերաբերյալ:

ՀՀՄՍ 16-ի ընդունման ազդեցությունը Աուդիտ չարված (հազար դրամ)

Ակտիվների աճ	716,814
Պարտավորությունների աճ	758,533
Տոկոսային ծախսի աճ	108,857
Գործառնական ծախսերի նվազում, ներառյալ՝ Մաշվածության և ամորտիզացիոն ծախս	(67,265) 259,360
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	(326,625)

ՀՀՄՍ 9-ի բացասական փոխհատուցմամբ կանխատեսումների հատկությունները. ՀՀՄՍ 9-ում կատարված փոփոխությունները հստակեցնում են, որ կանխավճարային հատկանիշը համապատասխանում է SPPI-ի պայմանին, որ տարբերակն իրականացնող կողմը կարող է վճարել կամ ստանալ խելամիտ փոխհատուցում կանխավճարի դիմաց, անկախ կանխավճարի պատճառներից: Այլ կերպ ասած, բացասական փոխհատուցմամբ կանխավճարային հատկանիշները ինքնաբերաբար չեն ձախողում SPPI թեստը:

Փոփոխությունը վերաբերում է 2019 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններին, որոնց թույլատրելի է ավելի վաղ կիրառումը: Կա անցումային կոնկրետ դրույթներ, որոնք կախված են այն բանից, երբ առաջին անգամ կիրառվում են փոփոխությունները, որոնք համեմատված են 9-րդ ՀՀՄՍ-ի նախնական կիրառման հետ:

Կազմակերպության ղեկավարությունը չի նախատեսում, որ ապագայում փոփոխությունների կիրառումը ազդեցություն կունենա կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ ստանդարտների տարեկան բարեփոխումների 2015-2017 թթ. շրջան. Տարեկան բարեփոխները ներառում են երկու ստանդարտներում տեղի ունեցած փոփոխությունները:

ՀՀՄՍ 12՝ Հահութահարկ. այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ կազմակերպությունը շահութահարկի գծով շահաբաժինների բոլոր հետևանքները ճանաչում է շահույթում կամ վնասում, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ կապիտալում, կախված այն հանգամանքից, թե որտեղ են ի սկզբանե ճանաչվել բաշխման ենթական շահույթ առաջացնող տվյալ գործարքները կամ իրադարձությունները: Սա այդ դեպքն է, անկախ այն բանից, թե արդյոք տարբեր հարկերի դրույթաչափերը կիրառվում են բաշխված և չբաշխված շահույթների նկատմամբ:

ՀՀՄՍ 23՝ «Փոխառության ծախսումներ». Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ եթե որոշակի փոխառություն մնում է չմարված այն բանից հետո, երբ տվյալ ակտիվը պատրաստ է նպատակային օգտագործման կամ վաճառքի համար, ապա այդ փոխառությունը դառնում է այն

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

միջոցների մասը, որը կազմակերպությունը փոխառել է ընդհանուր փոխառությունների կապիտալացման տոկոսադրույքը հաշվարկելիս:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՀՀՄՍ 8 ստանդարտներում Էականության սահմանումը. Այս փոփոխությունները նպատակ ունեն տալ «Էականություն» տերմինի ավելի հասկանալի սահմանում ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում և մտադրություն չունեն փոխել Էականության հասկացությունը ՖՀՄՍ ստանդարտներում: «Անորոշ» Էական տեղեկատվություն և ոչ Էական տեղեկատվություն հասկացությունները ընդգրկվել են նոր սահմանման մեջ: Օգտագործողների որոշումների վրա ազդող Էականության շեմի հասկացությունը «կարող է ազդել» եզրույթից փոփոխվել է՝ դառնալով «հավանականորեն հնարավոր է ազդեցություն ունենա»: ՀՀՄՍ 8-ում Էականության սահմանումը փոխարինվել է ՀՀՄՍ 1-ում Էականության սահմանման հղումով: Ի լրումն, ՀՀՄՍԽ-ն փոփոխել է այլ Ստանդարտներն ու Հայցեկարգային հիմունքները, որոնք ներառում են Էականության սահմանումը կամ հղում են կատարում «Էական» տերմինի ստանդարտներին համապատասխանությունը ապահովելու նպատակով: Այս փոփոխությունները կիրառվում են հեռանկարային հիմունքներով 2020 թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է:

ՖՀՄՍԿ 23. Շահութահարկի մոտեցումների անորոշություն. ՖՀՄՍԿ 23-ը սահմանում է, թե շահութահարկի մոտեցումների անորոշության դեպքում ինչպես որոշել հաշվապահական հաշվառման հարկային դիրքորոշումը: Մեկնաբանության համաձայն պահանջվում է հետևյալը՝

- Որոշել՝ անորոշ հարկային դիրքորոշումները գնահատվում են առանձին, թե խմբով, և
- Գնահատել, արդյոք հավանական է, որ հարկային մարմինը կընդունի կազմակերպության կողմից ներկայացված շահութահարկի հաշվետվության մեջ օգտագործված կամ օգտագործման նպատակով առաջարկվող անորոշ հարկային մոտեցումը.
 - Եթե այո, ապա կազմակերպությունը պետք է որոշի հաշվապահական հաշվառման հարկային դիրքորոշումը՝ իր կողմից ներկայացվող շահութահարկի հաշվետվության մեջ օգտագործված կամ օգտագործման նպատակով հարկային մոտեցմանը համապատասխան,
 - Եթե ոչ, ապա կազմակերպությունը պետք է անորոշության ազդեցությունը արտացոլի իր հաշվապահական հաշվառման հարկային դիրքորոշումը որոշելու ժամանակ:

Մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 2019 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Կազմակերպությունները կարող են կիրառել մեկնաբանությունը լիովին հետադարձ կամ փոփոխված հետադարձ հիմունքներով առանց համեմատականների վերահաշվարկի հետադարձ կամ հեռանկարային հիմունքներով:

Կազմակերպության ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը ապագայում նշանակալի ազդեցություն կունենա Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողությունների և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները

Կազմակերպության հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառելիս Կազմակերպության ղեկավարությանն անհրաժեշտ է լինում կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք այլ աղբյուրներից ակնհայտ չեն երևում: Գնահատումներն և դրա հետ կապված ենթադրությունները հիմնված են նախկին փորձի և այլ համապատասխան գործոնների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Գնահատումները և դրանց հիմքում:

Գնահատումները և դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ փոփոխությունը տեղի է ունենում, եթե փոփոխությունը վերաբերում է միայն այդ ժամանակաշրջանին, կամ փոփոխությունը ճանաչվում է այդ և ապագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Այս նշումը ապահովում է այն ոլորտների ակնարկը, որը ներառում է դատողության կամ բարդության ավելի բարձր աստիճան և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրներ, որոնք ունեն գզալի ռիսկեր, որոնք հանգեցնում են հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կյուրակական ճշգրտմանը: Յուրաքանչյուր գնահատման մասին մանրամասն տեղեկատվությունը ներառված է համապատասխան գրառումներում, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններում յուրաքանչյուր տուժած գծի համար հաշվարկման հիմքի վերաբերյալ տեղեկատվության հետ միասին:

Բիզնես մոդելի գնահատում. Կազմակերպությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այն լավագույնս է արտացոլում գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Նշված տեղեկատվությունը ներառում է.

- Պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականություններն ու նպատակները և այդ քաղաքականությունների կիրառումը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը կենտրոնանում է պայմանագրային տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույթների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանը այն ֆինանսական պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- Ինչպես է պորտֆելի կատարողականը գնահատվում և ներկայացվում Կազմակերպության ղեկավարությանը,
- Բիզնեսի մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերը կառավարելու ռազմավարությունը,
- Ինչպես է իրականացվում ղեկավարության փոխհատուցումը (օրինակ՝ արդյոք փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքի, թե հավաքագրված պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա) և,
- Նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և վաճառքների ապագա ծավալների ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների ծավալների վերաբերյալ տեղեկատվությունը առանձին չի դիտարկվում, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Կազմակերպության առաջադրած նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները, կամ ֆինանսական ակտիվները, որոնք կառավարվում են և որոնց արդյունավետությունը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ դրանք չեն պահվում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման համար, ոչ էլ պահվում են ինչպես պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքագրման, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի համար:

Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման շրջանակներում «մայր գումար»-ը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոս»-ը սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված վարկային ռիսկի և այլ հիմնական վարկավորման ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ, իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Կազմակերպությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային դրույթները: Այն ներառում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային դրույթ, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ժամկետը կամ գումարը, որ ֆինանսական

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը հաշվի է առնում հետևյալը՝

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոփոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամանակացույցը;
- լծակավորման հատկանիշները;
- Վաղաժամկետ մարման և գործողության ժամկետի երկարաձգման պայմանները;
- պայմաններ, որոնք սահմանափակում են Կազմակերպության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ (օրինակ՝ ոչ վերադարձնելի ակտիվների հետ կապված պայմանավորվածություններ); և
- Առանձնահատկություններ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքի հատուցումը (օրինակ, տոկոսադրույթների պարբերական վերանայումը):

Կորուստների գծով մասհանման չափումը. Ամորտիզացված արժեքով և այլ համապարփակ եկամուտներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների համար ակնկալվող վարկային կորուստներին ուղղված մասհանումների (ԱՎԿԱՎԿ) չափումը այն ոլորտն է, որը պահանջում է համալիր մոդելների և ապագա տնտեսական պայմանների և վարկային վարքագծի վերաբերյալ զգալի ենթադրություններ (օրինակ՝ հաճախորդների դեֆոլտի հավանականությունը և դրա արդյունքում առաջացող կորուստները):

ԱՎԿ-ի չափման ժամանակ հաշվապահական պահանջների կիրառման համար անհրաժեշտ են նաև մի շարք կարևոր դատողություններ, ինչպիսիք են՝

- վարկային ռիսկի նշանակալի աճի չափանիշների որոշում,
- ԱՎԿ-ի չափման համար համապատասխան մոդելների և ենթադրությունների ընտրություն;
- Յուրաքանչյուր վարկատեսակի/շուկայի և նրանց համապատասխան ԱՎԿ-ի համար սպասվելիք իրավիճակների քանակների և տեսակարար կշիռների սահմանում,
- ԱՎԿ-ի չափման նպատակով համանման ֆինանսական ակտիվների խմբերի ստեղծում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ. հիմնական միջոցները ճանաչվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Կազմակերպությունը վերանայում է հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը ղեկավարության դատողության առարկա է՝ հիմնված նմանատիպ ակտիվների գծով ունեցած նախկին փորձի վրա: Ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը որոշելիս ղեկավարությունը հաշվի է առնում ակնկալվող օգտագործումը, գնահատված տեխնիկական կամ բարոյական մաշվածությունը, ֆիզիկական մաշվածքը և ֆիզիկական միջավայրը, որում գործարկվում է ակտիվը: Նշված հանգամանքներում կամ գնահատումներում որևէ փոփոխություն կարող է բերել ապագա մաշվածության դրույթաչափերի փոփոխության:

Գործառնական արժույթ. չնայած այն հանգամանքին, որ Կազմակերպությունն իր ֆինանսապարտումը հիմնականում ստանում է ԱՄՆ դոլարով, Կազմակերպության գործառնական արժույթը դրամն է, որը հանդիսանում է այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթը, որտեղ գործում է Կազմակերպությունը:

Ֆինանսավորման ավելացման շարունակական կարողություններ. քակի որ Կազմակերպությանն անհրաժեշտ է ֆինանսավորել իր աշխատանքները՝ որպես միկրոֆինանսավորող Կազմակերպություն և փոխառությունները հիմնականում 1-ից 3 տարի ժամկետով են, Կազմակերպությունն ամեն տարի գնահատում է ֆինանսական միջոցների ներգրավման շարունակականությունը:

Բնականոն բիզնես գործընթացներից ելնելով՝ Կազմակերպությունը վարկատուների հետ մշտապես բանակցությունների և հաղորդակցման գործընթացում է գտնվում՝ թե՛ ընթացիկ վարկերի պայմանների վերանայման, թե՛ նոր վարկային պայմանագրերի ստացման նպատակներով:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամ	213,765	319,902
Ընթացիկ հաշիվներ	291,389	145,675
Ժամկետային ավանդներ՝ մինչև 90 օր մարման ժամկետով	431,258	135,064
Կորուստների գծով մասհանում	(238)	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	936,174	600,641

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, արժեզրկման կորուստների գծով պահուստների համադրումը ըստ փուլերի ներկայացվում է ստորև՝

	2018թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը
Մասհանում առ 31 հունվար 2017թ.	-	-
ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման ազդեցությունը	79	79
Մասհանում առ 1 հունվար 2018 ՖՀՄՍ 9-ի ներդրումից հետո	79	79
Մասհանումների գծով ծախս	159	159
Մասհանում առ 31 Դեկտեմբեր 2018	238	238

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ընթացիկ հաշիվները պահվում են առևտրային ռեզիդենտ բանկերում, ընդ որում մնացորդի 75.27%-ը պահվում է երկու ռեզիդենտ առևտրային բանկում: 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կազմակերպությունը չունի որևէ ֆինանսական հաստատությունում կենտրոնացած միջոցներ, որոնց մնացորդը կգերազանցեր սեփական կապիտալի 10%-ը (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ զրո):

6. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Կազմակերպությունը կնքել է տարբեր արժույթային սվոփեր: Նման ածանցյալ ֆինանսական գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով: Ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվներ այն դեպքում, երբ նրանց իրական արժեքը դրական է, և որպես պարտավորություն այն դեպքում, երբ այն բացասական է:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները/ պարտավորությունները ներառում են հետևյալը.

	Իրական արժեք		Անվանական գումար		Միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեք	
	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ.	2017թ.	2018թ.	2017թ.
Ակտիվներ						
ՀՀ դրամի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք - մինչև 1 ամիս	348	1,480	435,574	242,190	483.92	486.78
	348	1,480	435,574	242,190		
Պարտավորություններ						
ՀՀ դրամի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք - մինչև 1 ամիս	-	(14,346)	-	175,869	-	478.91

**«ՖԻՆԶ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

ՀՀ դրամի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք					
- մինչև 1 ամիս	-	(1,602)	-	445,533	- 482.18
- 1-ից 3 ամիս	-	-	-	-	- 481.2
- 1-ից 2 տարի	-	-	-	-	-
	-	(15,948)	-	621,402	

7. Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (ՀՀՄՍ 9)	2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (ՀՀՄՍ 39)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող	25,974,109	24,929,711
Վարկային կորուստների գծով մասհանում	(1,797,202)	(434,420)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	24,176,907	24,495,291

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերը ըստ վարկատեսակների՝

	Համախառն վարկեր	Կորուստների գծով մասհանում	Չուտ վարկեր	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
				Կորուստների գծով մասհանում համախառն վարկերի նկատմամբ, %
Անհատական բիզնես վարկեր	11,052,447	(776,028)	10,276,419	7.02%
Սպառողական վարկեր	1,602,204	(95,408)	1,506,796	5.95%
Անհատական գյուղատնտեսական վարկեր	13,289,168	(899,466)	12,389,702	6.77%
Խմբային գյուղատնտեսական վարկեր*	13,040	(11,600)	1,440	88.96%
Խմբային վարկեր*	17,250	(14,700)	2,550	85.22%
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	25,974,109	(1,797,202)	24,176,907	6.92%

	Համախառն վարկեր	Կորուստների գծով մասհանում	Չուտ վարկեր	2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
				Կորուստների գծով մասհանում համախառն վարկերի նկատմամբ, %
Անհատական բիզնես վարկեր	10,646,074	(203,847)	10,442,227	1.91%
Սպառողական վարկեր	1,454,729	(10,987)	1,443,742	0.76%
Անհատական գյուղատնտեսական վարկեր	12,825,528	(218,278)	12,607,250	1.70%
Խմբային գյուղատնտեսական վարկեր*	1,021	(169)	852	16.55%
Խմբային վարկեր*	2,359	(1,139)	1,220	48.28%
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	24,929,711	(434,420)	24,495,291	1.74%

* Սրանք ներկայացնում են խմբային վարկերը և խմբային գյուղատնտեսական վարկերը, որոնք
Կազմակերպությունն այլևս չի տրամադրում որպես առանձին վարկատեսակ: Հաշվետու

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Ժամանակաշրջանի դրությամբ նշված մնացորդները ներկայացնում են համապատասխան վարկատեսակների գծով մնացորդները:

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերն ըստ տնտեսության ոլորտների՝

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Համախառն վարկեր	Համախառն վարկեր, %	Համախառն վարկեր	Համախառն վարկեր, %
Գյուղատնտեսություն	13,490,225	51.94%	12,942,518	51.92%
Առևտուր	4,663,305	17.95%	4,856,916	19.48%
Արդյունաբերություն	1,287,313	4.96%	1,323,358	5.31%
Տրանսպորտ	879,480	3.39%	938,834	3.77%
Շինարարություն	383,656	1.48%	486,706	1.95%
Այլ	5,270,130	20.29%	4,381,379	17.57%
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	25,974,109	100%	24,929,711	100%

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով մասհանման շարժը:

	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Շինարարություն	Այլ	Ընդամենը
2017 թ. հունվարի 1 (ՀՀՄՍ 39)	283,800	145,995	39,824	37,453	16,651	68,268	591,991
Հավելյալ ճանաչված պահուստներ	412,388	84,001	31,962	28,923	27,298	65,429	650,001
Ակտիվների դուրս գրում	(599,834)	(271,799)	(74,129)	(79,873)	(43,617)	(148,864)	(1,218,116)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնում	124,430	138,939	29,050	29,906	10,490	77,729	410,544
2017թ. դեկտեմբերի 31 (ՀՀՄՍ 39)	220,784	97,136	26,707	16,409	10,822	62,562	434,420
ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման ազդեցությունը	780,726	209,231	84,497	57,614	53,124	174,736	1,359,928
2017թ. դեկտեմբերի 31 (ՖՀՄՍ 9)	1,001,510	306,367	111,204	74,023	63,946	237,298	1,794,348
Հավելյալ ճանաչված պահուստներ	488,703	210,005	55,057	71,130	33,992	216,682	1,075,539
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնում	28,238	94,101	17,166	3,522	2,946	23,516	169,489
Ակտիվների դուրս գրում	(617,266)	(283,971)	(87,862)	(62,518)	(40,027)	(150,530)	(1,242,174)
2018 թ. դեկտեմբերի 31 (ՖՀՄՍ 9)	901,155	326,502	95,565	86,157	60,857	326,966	1,797,202

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար վարկի կորուստի արժեզրկման պահուստի շարժումները հետևյալն են.

Փոքր վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Կորուստների գծով մասհանում 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,074	16,084	261,992	301,150
Եկամուտների և ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող շարժեր				
Փուլ 1-ից փուլ 2	(4,464)	86,427	-	81,963
Փուլ 2-ից փուլ 1	1,780	(33,155)	-	(31,375)
Փուլերի միջև տեղափոխություններ				
Փուլ 2-ից փուլ 3	-	(93,592)	118,547	24,955
Փուլ 3-ից փուլ 2	-	33	(463)	(430)
Փուլ 1-ից փուլ 3	-	-	30	30
	(2,684)	(40,287)	118,114	75,143

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Նոր ստեղծված կամ ձեռք բերված ֆինանսական գործիքներ	7,475	3,597	68,698	79,770
Փոփոխություններ PD-ում/LGD-ում/EAD-ում	34,829	73,465	40,174	148,468
Ֆինանսական գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	5,730	(3,941)	(4,236)	(2,447)
Փոխարժեքային տատանումների արդյունքում փոփոխություն	(5)	14	90	99
	45,345	32,848	222,840	301,033
Եկամուտների և ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող շարժեր				
Փուլ 1-ից փուլ 2	(6,618)	6,618	-	-
Փուլ 2-ից փուլ 1	-	-	-	-
Փուլների միջև տեղափոխություններ	Փուլ 2-ից փուլ 3	-	-	-
Փուլ 3-ից փուլ 2	-	-	-	-
Փուլ 1-ից փուլ 3	-	-	-	-
	(6,618)	6,618	-	-
Ապաճանաչում	(32,328)	(1,679)	(7,070)	(41,077)
Դուրսգրում	-	-	(187,516)	(187,516)
	(38,946)	4,939	(194,586)	(228,593)
Կորուստների գծով մասհանում 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	29,473	53,871	290,246	373,590
Միջին և մեծ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Կորուստների գծով մասհանում 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	169,175	58,750	1,265,273	1,493,198
Եկամուտների և ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող շարժեր				
Փուլ 1-ից փուլ 2	(25,577)	291,280	-	265,703
Փուլ 2-ից փուլ 1	9,105	(124,007)	-	(114,902)
Փուլների միջև տեղափոխություններ	Փուլ 2-ից փուլ 3	-	(272,281)	331,533
Փուլ 3-ից փուլ 2	-	134	(1,825)	(1,691)
Փուլ 1-ից փուլ 3	-	-	-	-
	(16,472)	(104,874)	329,708	208,362
Նոր ստեղծված կամ ձեռք բերված ֆինանսական գործիքներ	44,861	18,401	155,491	218,753
Փոփոխություններ PD-ում/LGD-ում/EAD-ում	72,384	155,969	430,453	658,806
Ֆինանսական գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	2,633	(8,607)	(14,481)	(20,455)
Փոխարժեքային տատանումների արդյունքում փոփոխություն	178	252	535	965
	103,584	61,141	901,706	1,066,431

**«ՖԻՆԶԱ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

**Եկամուտների և ծախսերի վրա ազդեցություն
ունեցող շարժեր**

	Փուլ 1-ից փուլ 2	(4,234)	4,234	-	-
	Փուլ 2-ից փուլ 1	-	-	-	-
Փուլերի միջև տեղափոխություններ	Փուլ 2-ից փուլ 3	-	-	-	-
	Փուլ 3-ից փուլ 2	-	-	-	-
	Փուլ 1-ից փուլ 3	-	-	-	-
		(4,234)	4,234	-	-
Ապաճանաչում		(49,835)	(8,440)	(23,084)	(81,359)
Դուրսգրում		-	-	(1,054,658)	(1,054,658)
		(54,070)	(4,206)	(1,077,741)	(1,136,017)
Կորուստների գծով մասհանում 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		218,689	115,685	1,089,238	1,423,612

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հաճախորդներին տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների համապատասխան շարժերը հետևյալն են.

Փոքր վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,985,238	168,593	384,776	3,538,607
	Փուլ 1-ից փուլ 2	(518,199)	518,199	-
Փուլերի միջև տեղափոխություններ	Փուլ 2-ից փուլ 1	122,768	(122,768)	-
	Փուլ 2-ից փուլ 3	-	(262,690)	262,690
	Փուլ 3-ից փուլ 2	-	851	(851)
	Փուլ 1-ից փուլ 3	(256)	-	256
		(395,687)	133,592	262,095
Նոր ստեղծված կամ ձեռք բերված ֆինանսական գործիքներ	4,712,197	81,005	148,004	4,941,206
Մայր գումարի մարում	(4,045,090)	(128,008)	(48,785)	(4,221,883)
Հաշվեգրված տոկոսի փոփոխություն	202,773	36,371	27,458	266,602
Ֆինանսական գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն	1,075	(712)	(4,385)	(4,022)
Ապաճանաչում	(58,522)	(56,432)	(130,654)	(245,608)
Դուրսգրում	-	-	(187,516)	(187,516)
Փոխարժեքային տատանումների արդյունքում փոփոխություն	(521)	241	121	(193)
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,401,463	234,650	451,114	4,087,227

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Միջին և մեծ		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		20,707,244	888,487	2,125,657	23,721,388
Փուլերի միջև տեղափոխություններ	Փուլ 1-ից փուլ 2	(1,806,520)	1,806,520	-	-
	Փուլ 2-ից փուլ 1	533,138	(533,138)	-	-
	Փուլ 2-ից փուլ 3	-	(889,609)	889,609	-
	Փուլ 3-ից փուլ 2	-	6,907	(6,907)	-
	Փուլ 1-ից փուլ 3	-	-	-	-
		1,273,382	390,680	882,702	-
Նոր ստեղծված կամ ձեռք բերված ֆինանսական գործիքներ		16,285,452	353,579	404,639	17,043,670
Մայր գումարի մարում		(17,062,583)	(475,373)	(236,100)	(17,774,056)
Հաշվեգրված տոկոսի փոփոխություն Ֆինանսական գործիքների պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխություն		573,516	45,043	101,796	720,355
Ապաճանաչում		541	(1,904)	(17,632)	(18,995)
Ապաճանաչում		(139,787)	(262,789)	(336,650)	(739,226)
Դուրսգրում Փոխարժեքային տատանումների արդյունքում փոփոխություն		-	-	(1,054,658)	(1,054,568)
		(13,122)	(897)	2,423	(11,596)
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		19,077,879	936,826	1,872,177	21,886,882

Գրավի և այլ ապահովվածության վերլուծություն. Կազմակերպությունը մանրակրկիտ կերպով ուսումնասիրում է արժեգրված վարկերի համար պահվող գրավները, երբ ավելի հավանական է դառնում, որ Կազմակերպությանը կանցնի գրավի առարկայի սեփականությունը՝ հնարավոր կորուստները մեղմելու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվները և դրանց գծով պահվող գրավների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև.

		Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Կորուստների գծով մասհանում	Ամորտիզացված արժեք	Գրավի իրական արժեք
Փոքր		451,114	(290,245)	160,869	15,904
Դեֆոլտի մեջ գտնվող վարկային պորտֆել (Փուլ 3)	Միջին և մեծ	1,872,182	(1,089,240)	782,942	286,899
Ընդամենը		2,323,296	(1,379,485)	943,811	302,803

Հաջորդիվ աղյուսակները ներկայացնում են վարկային պորտֆելի բաշխվածությունը ըստ վարկ/գրավ հարաբերակցության: Վարկ/գրավ հարաբերակցությունը հաշվարկվում է որպես վարկի համախառն արժեքի կամ վարկային պարտավորությունների համար կատարվելիք վճարների և գրավի արժեքի հարաբերակցություն: Գրավի գնահատումը բացառում է գրավի ստացման և վաճառքի հետ կապված ցանկացած ճշգրտում:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Կազմակերպության վարկային պորտֆելի համար վարկ/գրավ հարաբերակցության բաշխումը.

**«ՖԻՆԶԱ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Փոքր վարկեր	2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Ընդամենը վարկային պորտֆել		Արժեզրկված վարկային պորտֆել (փուլ 3)		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Կորուստների գծով մասհանում	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Կորուստների գծով մասհանում	
Վարկ/գրավ հարաբերակցություն (LTV)					
Չապահովված վարկեր	3,996,397	355,041	438,162	288,018	
Փոքր 50%	3,422	-	134	-	
50%-60%	1,836	-	-	-	
61%-70%	330	-	-	-	
71%-80%	5,531	-	4,619	-	
81%-90%	515	-	-	-	
91%-100%	2,107	-	-	-	
100% և ավելի	77,089	18,547	8,199	2,226	
Ընդամենը	4,087,227	373,588	451,114	290,244	

Միջին և մեծ վարկեր	2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Ընդամենը վարկային պորտֆել		Արժեզրկված վարկային պորտֆել (փուլ 3)		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Կորուստների գծով մասհանում	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Կորուստների գծով մասհանում	
Վարկ/գրավ հարաբերակցություն (LTV)					
Չապահովված վարկեր	16,062,293	1,264,453	1,608,389	1,006,116	
Փոքր 50%	158,049	-	5,088	-	
50%-60%	120,119	-	11,403	-	
61%-70%	91,451	-	11,648	-	
71%-80%	187,057	-	14,653	-	
81%-90%	184,387	991	12,807	991	
91%-100%	154,433	12	2,541	-	
100% և ավելի	4,929,093	158,158	205,649	82,134	
Ընդամենը	21,886,882	1,423,614	1,872,178	1,089,241	

**«ՖԻԼԵԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ստորև բերվող այդուսակն ամփոփում է հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքն ըստ Կազմակերպության կողմից ստացված ապահովվածության տեսակի 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Շինարարություն	Այլ	Ընդամենը
Վարկեր ապահովված անշարժ գույքով	252,026	640,254	171,442	50,918	-	141,778	1,256,418
Վարկեր ապահովված շարժական գույքով	102,668	179,183	66,649	93,945	3,220	46,664	492,329
Ոսկով ապահովված վարկեր	-	-	-	-	-	11,130	11,130
Վարկեր ապահովված անհատների երաշխավորությամբ	12,519,681	3,551,540	979,753	702,156	337,286	3,344,010	21,434,426
Վարկեր ապահովված այլ գրավով	12,726	213,996	42,764	3,258	-	11,918	284,662
Չապահովված վարկեր	603,124	78,332	26,705	29,203	43,150	1,714,630	2,495,144
	13,490,225	4,663,305	1,287,313	879,480	383,656	5,270,130	25,974,109
Կորուստների գծով մասհանումներ	(918,916)	(308,741)	(95,565)	(86,157)	(60,857)	(326,966)	(1,797,202)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,571,309	4,354,564	1,191,748	793,323	322,799	4,943,164	24,176,907

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Շինարարություն	Այլ	Ընդամենը
Վարկեր ապահովված անշարժ գույքով	678,418	1,711,767	500,066	84,432	5,311	474,116	3,454,110
Վարկեր ապահովված շարժական գույքով	246,487	697,609	166,886	218,879	5,720	158,855	1,494,436
Ոսկով ապահովված վարկեր	-	-	-	-	-	25,674	25,674
Վարկեր ապահովված անհատների երաշխավորությամբ	11,996,706	2,447,540	656,406	635,523	475,675	2,815,183	19,027,033
Չապահովված վարկեր	20,907	-	-	-	-	907,551	928,458
	12,942,518	4,856,916	1,323,358	938,834	486,706	4,381,379	24,929,711
Կորուստների գծով մասհանումներ	(220,784)	(97,136)	(26,707)	(16,409)	(10,822)	(62,562)	(434,420)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,721,734	4,759,780	1,296,651	922,425	475,884	4,318,817	24,495,291

2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված բոլոր վարկերը (ընդհանուր պորտֆելի 100%) տրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող անհատներին և Կազմակերպություններին, որը ցույց է տալիս, որ առկա է նշանակալի աշխարհագրական կենտրոնացում մեկ շրջանում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով այլ տեղեկատվությունները տե՛ս Ծան. 27:

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

8. Ներդրումային արժեթղթեր

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,220,843	1,304,526
Կորուստների գծով մասհանում	(5,005)	-
	1,215,838	1,304,526

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, արժեգրվման կորուստների գծով պահուստների համադրումը ըստ փուլերի ներկայացվում է ստորև՝

	2018թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը
Մասհանում առ 1 հունվար 2018թ.	-	-
ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման ազդեցությունը	5,008	5,008
Մասհանում առ 1 հունվար 2018 ՖՀՄՍ 9-ի ներդրումից հետո	5,008	5,008
Մասհանումների գծով (ծախս)/վերադարձ	(3)	(3)
Մասհանում առ 31 Դեկտեմբեր 2018	5,005	5,005

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումային արժեթղթերից 966,519 հազար դրամ ակտիվները (2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,304,526 հազար դրամ) գրավադրվել են հետզևման պայմանագրերով Կազմակերպության ստանձնած պարտավորությունների դիմաց (տես ծան. 12-ը): Եվրոպարտատոմսերի անվանական տոկոսադրույթը 6.90% է (1 եվրոպարտատոմսի դիմաց) և մարման ժամկետը՝ 2020 թվականը:

**«ՖԻՆԵԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

9. Հիմնական միջոցներ

	Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Կապի և հաղոր- դակցման միջոցներ	Գրասենյակային գույք	Փոխադ- րամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
2017թ. հունվարի 1	319,821	273,171	307,712	76,546	220,644	1,197,894
Ավելացումներ	6,751	33,387	10,785	-	6,623	57,546
Օտարումներ	(540)	(17,307)	(6,137)	-	(15,457)	(39,441)
Փոխանցումներ	620	(22)	(89)	-	(509)	-
2017թ. դեկտեմբերի 31	326,652	289,229	312,271	76,546	211,301	1,215,999
Ավելացումներ	8,604	178,744	14,052	53	1,936	203,389
Օտարումներ	(9,306)	(13,244)	(2,671)	-	(2,104)	(27,325)
2018թ. դեկտեմբերի 31	325,950	454,729	323,652	76,599	211,133	1,392,063
Կուտակված մաշվածություն						
2017թ. հունվարի 1	156,368	236,503	217,664	73,326	153,213	837,074
Մաշվածության ծախս	34,751	27,789	42,313	3,220	31,727	139,800
Օտարումներ	(265)	(17,252)	(5,429)	-	(14,896)	(37,842)
Փոխանցումներ	36	17	231	-	(284)	-
2017թ. դեկտեմբերի 31	190,890	247,057	254,779	76,546	169,760	939,032
Մաշվածության ծախս	36,114	43,816	28,213	53	21,620	129,816
Օտարում	(5,648)	(13,190)	(2,576)	-	(2,039)	(23,453)
2018թ. դեկտեմբերի 31	221,356	277,683	280,416	76,599	189,341	1,045,395
Չուտ հաշվեկշռային արժեք						
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	104,594	177,046	43,236	-	21,792	346,668
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	135,762	42,172	57,492	-	41,541	276,967
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	163,453	36,668	90,048	3,220	67,431	360,820

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չունի գրավադրված որևէ հիմնական միջոց:
2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռ օգտագործվող ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում էր 630,905 հազար և 493,918 հազար դրամ, համապատասխանաբար: 2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չի ունեցել գրավադրված հիմնական միջոց:

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք		
2017թ. հունվարի 1	379,061	379,061
Ավելացումներ	61,385	61,385
2017թ. դեկտեմբերի 31	440,446	440,446
Ավելացումներ	61,373	61,373
Օտարումներ	(12,115)	(12,115)
2018թ. դեկտեմբերի 31	489,704	489,704
Կուտակված ամորտիզացիա		
2017թ. հունվարի 1	103,874	103,874
Ամորտիզացիայի ծախս	47,983	47,983
2017թ. դեկտեմբերի 31	151,857	151,857
Ամորտիզացիայի ծախս	58,882	58,882
Օտարումներ	(9,679)	(9,679)
2018թ. դեկտեմբերի 31	201,060	201,060
Չուտ հաշվեկշռային արժեք		
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	288,644	288,644
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	288,589	288,589
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	275,187	275,187

2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռևս օգտագործվող ոչ նյութական ակտիվների արժեքը կազմել է համապատասխանաբար 19,701 և 24,458 հազար դրամ:

Կազմակերպությունը 2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված ոչ նյութական ակտիվներ չի ունեցել:

11. Այլ ակտիվներ

	2018թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ստանալիք գումարներ վճարահաշվարկային կազմակերպություններից	21,936	18,334
Այլ ստացվելիք գումարներ	1,652	-
	23,588	18,334
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հիմնական միջոցների ձեռք բերման գծով կանխավճարներ	-	40,349
Կանխավճարներ ապրանքների և ծառայությունների գծով	11,626	29,303
Կանխավճարված հարկեր և այլ պարտավորություններ բյուջեին բացառությամբ շահութահարկի	9,208	8,237
Պաշարներ	15,317	17,640
Այլ	7,807	7,803
Ընդամենը այլ ակտիվներ	67,546	121,666

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

12. Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրով

Կազմակերպությունն ունի հետգնման համաձայնագրերի գծով գործարքներ: Հետգնման համաձայնագրերով փոխատվություն տրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին Կազմակերպության կողմից ստացած կանխիկ դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից Կազմակերպության պարտավորությունների չկատարման (դեֆոլտի) բացակայության դեպքում, սակայն գործընկերը պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ավարտին: Կազմակերպության սահմանմամբ այդ արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապաճանաչվել: Այս գործարքներն իրականացվում են այն պայմաններով, որոնք ընդունված են ստանդարտ վարկավորման և արժեթղթերի փոխառության ու վարկային գործունեության ժամանակ, ինչպես նաև այնպիսի փոխանակման գործարքներում, որտեղ Կազմակերպությունը հանդես է գալիս որպես միջնորդ:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության պարտավորությունները ֆինանսական հատվածի Կազմակերպությունների հետ կնքված հետգնման պայմանագրերի գծով կազմել է 914,220 հազար դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,233,392 հազար դրամ): 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պարտավորությունների դիմաց գրավի ապահովման միջոց հանդիսացող ֆինանսական ակտիվների (որոնք բաղկացած են ՀՀ ֆինանսների նախարարության եվրոպարտատոմսերից) իրական արժեքը կազմել է 966,519 հազար դրամ (2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,304,526 հազար դրամ): Տես ծանոթագրություն 7-ը:

13. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Արժե- կտրոնի%	2018 թ. դեկտեմբերի 31	2017 թ. դեկտեմբերի 31
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ԱՄՆ դոլար	22/02/19	7.5	1,986,733	1,988,193
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ՀՀ դրամ	27/04/19	12.75	1,533,853	1,532,955
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ՀՀ դրամ	20/12/21	10.5	1,407,060	-
				4,927,646	3,521,148

14. Փոխառու միջոցներ

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Անվանական տոկոսա- դրույթ %	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Անվանական տոկոսա- դրույթ %	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր բանկերից և ֆինանսական հաստատություններից	ԱՄՆ դոլար	1-3 տարի	6.67-8.96%	11,418,498	6.20-7.80%	12,879,288
Վարկեր բանկերից և ֆինանսական հաստատություններից	ՀՀ դրամ	4 տարի	12.25%	479,249	12.25%	957,331
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող իրավաբանական անձանցից	ԱՄՆ դոլար	1 տարի	5.25-5.55%	519,955	5.50%	243,010
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող իրավաբանական անձանցից	ՀՀ դրամ	1 տարի	9.5%	205,780	-	-
ՀՀ Կենտրոնական բանկից միջազգային ծրագրերով ստացված վարկեր	ՀՀ դրամ	5 տարի	6.25-6.75%	185,231	6.25-6.75%	216,999
Ընդամենը փոխառու միջոցներ				12,808,713		14,296,628

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի փոխառություններ 4 ֆինանսական հաստատություններից (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ յոթ ֆինանսական հաստատություններից), որոնց մնացորդներից յուրաքանչյուրը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 8,111,383 հազար դրամ (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 12,623,452 հազար դրամ): Պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Կազմակերպությունը պարտավոր է համապատասխանություն ապահովել փոխառու միջոցներին առնչվող ֆինանսական պայմանների դրույթներին: Այս դրույթները ներառում են սահմանված գործակիցներ, պարտավորություն/սեփական կապիտալ հարաբերակցությունը և մի շարք այլ ֆինանսական գործակիցներ:

2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը խախտել էր միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ ունեցած պայմանագրային որոշ դրույթներ: Հիմնվելով վարկատուների հետ ընթացիկ բանակցությունների և հաղորդակցության վրա, ինչպես նաև՝ նորմալ գործարար գործընթացի շրջանակներում տարեվերջին հաջորդող ժամանակաշրջանում նոր վարկային պայմանագրերի կնքման հանգամանքի վրա, ղեկավարությունը հաստատուն համոզվածություն ունի այն մասին, որ այս զիջումները և վերանայված պայմանագրերը կպաշտոնականացվեն: Ընկերության իրացվելիության դիրքի վերլուծության նպատակով ղեկավարությունը համապատասխան փոխառությունները ներառել է ցպահանջ կարգում (տե՛ս ծան. 27):

15. Այլ պարտավորություններ

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ մատուցած ծառայությունների գծով	109,079	97,243
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	6,400	8,711
Պայմանագրային պարտավորությունների գծով վճարելիք գումարներ	1,000	–
	116,479	105,954
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արձակուրդի գծով մասհանում	216,755	193,039
Պարտավորություններ հարկերի գծով բացառությամբ շահութահարկի	113,060	109,506
Այլ	45,966	34,598
	375,781	337,143
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	492,260	443,097

16. Բաժնետիրական կապիտալ

2018 և 2017թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած էր 490,596 սովորական բաժնետոմսերից՝ 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Սովորական բաժնետոմսեր տնօրինողները իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ, որոնք հայտարարվում են ժամանակ առ ժամանակ և Կազմակերպության տարեկան ընդհանուր ժողովներին ունեն մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք:

Կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալը բաժնետերերի կողմից վճարվել է ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխում ՀՀ դրամով:

Կազմակերպության բաժնետերերի միջև բաշխվող պահուստները սահմանափակված են իր կուտակված չբաշխված շահույթով, որոնք ներկայացված են տեղական հաշիվներում: Չբաշխվող պահուստները ներկայացվում են պահուստավորման ֆոնդով, որը ստեղծվում է օրենսդրության պահանջով: Կազմակերպության պահուստային ֆոնդը ձևավորվում է պարտադիր տարեկան հատկացումների միջոցով՝ հաշվարկված Կազմակերպության զուտ շահույթի 5%-ի չափով, մինչև ֆոնդը կազմի բաժնետիրական կապիտալի 15%-ը: Պահուստի այս գումարը կարող է օգտագործվել Կազմակերպության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Կազմակերպության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե այլ միջոցները դրա համար

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

չեն բավարարում: Պահուստային հիմնադրամը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

2018 թվականին Կազմակերպությունը հայտարարել և վճարել է 1,234,448 հազար դրամի չափով շահաբաժիններ (2017 թվականին՝ 562,486 հազար դրամ):

17. Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2018թ.	2017թ.
Տոկոսային եկամուտ		
- դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,431	15,649
- ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	36,127	27,834
- հաճախորդներին տրված վարկեր	7,025,469	7,486,463
- ներդրումային արժեթղթեր	75,869	75,600
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	7,144,896	7,605,546
Տոկոսային ծախս		
- հետզնման պայմանագրեր	21,247	34,677
- ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	1,550	95,159
- թողարկված պարտքային արժեթղթեր	342,540	254,250
- փոխառու միջոցներ	1,123,661	1,313,963
Ընդամենը տոկոսային ծախսեր	1,488,998	1,698,049
Չուտ տոկոսային եկամուտ	5,655,898	5,907,497

18. Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից

	2018թ.	2017թ.
Արտարժույթի առթուվաճառքից զուտ օգուտ	130,455	106,603
Արտարժույթի վերագնահատումից զուտ (վնաս)/օգուտ	(9,795)	(4,133)
Ընդամենը զուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	120,660	102,470

19. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2018թ.	2017թ.
Աշխատավարձ, պարգևավճարներ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին	2,119,421	2,072,657
Վերապատրաստման ծախսեր	9,964	7,943
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,129,385	2,080,600

20. Այլ գործառնական ծախսեր

	2018թ.	2017թ.
Ռոյալթիներ և կառավարման վճար	658,277	737,489
Գործառնական վարձակալություն	328,509	330,607
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծախսեր	145,076	120,048
Ապահովագրություն	70,683	83,806
Հաղորդակցություն	48,066	44,524
Գրասենյակային պարագաներ	47,984	42,814
Հարկեր բացառությամբ շահութահարկի	46,851	53,291
Գործուղման ծախսեր	41,978	40,169
Կոմունալ վճար	41,951	45,855
Անվտանգության ծախսեր	24,204	25,525
Վարկերի հավաքագրման ծախսեր	23,699	39,114
Մասնագիտական ծախսեր	16,519	42,070
Ներկայացուցչական ծախսեր	14,767	21,477
Հիմնական միջոցների սպասարկում	12,325	21,149
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	3,891	1,599
Գովազդի ծախսեր	3,468	6,094
Տույժեր և տուգանքներ	1,386	16,701
Այլ ծախսեր	192,283	167,814
Ընդամենը	1,721,917	1,840,146

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

21. Շահութահարկ

Կազմակերպությունը գնահատում և գրանցում է իր ընթացիկ վճարվելիք շահութահարկը և իր ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազան համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության, որը տարբերվում է ՖՀՄՍ-ից:

Կազմակերպությունն ունի որոշակի մշտական հարկային տարբերություններ, որոնք առաջանում են շահութահարկի նպատակներով չնվազեցվող որոշակի ծախսերից և շահութահարկի նպատակներով չհարկվող որոշակի եկամուտներից:

Յետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և դրանց հարկման բազաների միջև: 2018 և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա ժամանակավոր տարբերությունները հիմնականում վերաբերում են եկամտի և ծախսի ճանաչման համար տարբեր մեթոդների/ժամկետների կիրառությանը, ինչպես նաև որոշակի ակտիվների հարկային և հաշվեկշռային բազաների ժամանակավոր տարբերություններին:

Ստորև բերված հաշվարկներում օգտագործվում է ներկայիս հարկի դրույթաչափը՝ 20%, որը ՀՀ-ում վճարում են կորպորատիվ ձեռնարկությունները հարկվող շահույթի համար (ինչպես սահմանված է) ՀՀ հարկային օրենսդրության համապատասխան:

Ժամանակավոր տարբերությունները 2018թ. և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում՝

	2018թ. դեկտեմբերի 31	2017թ. դեկտեմբերի 31
<i>Յետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ) հետևյալի գծով՝</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(235,460)	(37,878)
Ներդրումային արժեթղթեր	1,049	(17,172)
Հիմնական միջոցներ	25,004	23,172
Այլ ակտիվներ	1,728	(1,523)
Փոխառու միջոցներ	(5,186)	(5,616)
Այլ պարտավորություններ	51,094	46,145
Չուտ հետաձգված հարկային (պարտավորություն)/ ակտիվ	(161,771)	7,128
	2018թ.	2017թ.
Շահույթ մինչև հարկումը	1,200,861	1,627,647
Սահմանված դրույթաչափով հարկ (20%)	240,172	325,529
Մշտական տարբերություններից հարկի ազդեցությունը	22,960	9,824
Նախորդ տարվան վերաբերվող ընթացիկ հարկային ծախս	1,307	1,554
Նախկինում չճանաչված հետաձգված հարկի ճանաչում	4,434	(8,679)
Շահութահարկի գծով ծախս	268,873	328,228
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	274,549	311,317
Նախորդ տարվան վերաբերվող ընթացիկ հարկային ծախս	1,307	1,554
Յետաձգված հարկային ծախս՝ ճանաչված ընթացիկ տարում	(6,983)	15,357
Շահութահարկի գծով ծախս	268,873	328,228
	2018թ.	2017թ.
Յետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	2018թ.	2017թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվներ	7,128	29,001
ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման ազդեցությունը*	(175,882)	-
Հունվարի 1-ի դրությամբ – հետաձգված հարկային ակտիվներ ՖՀՄՍ 9-ի ընդունումից հետո	-	29,001
Հունվարի 1-ի դրությամբ – հետաձգված հարկային պարտավորություններ ՖՀՄՍ 9-ի ընդունումից հետո	(168,754)	-
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված հետաձգված հարկային հաշվեկշիռների փոփոխություններ	6,983	(15,357)
Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված հետաձգված հարկային հաշվեկշիռների փոփոխություններ	-	(6,516)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	(161,771)	7,128

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

22. Պայմանական պարտավորություններ

Գործունեության բնականոն ընթացքում Կազմակերպությունը կնքում է հետհաշվեկշռային ռիսկեր ունեցող ֆինանսական գործիքներ, որպեսզի բավարարի հաճախորդների կարիքները: Այս գործիքները, որոնք ներառում են վարկային ռիսկի տարբեր աստիճաններ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Կազմակերպությունը հետհաշվեկշռային պարտավորությունները ստանձնելիս օգտագործում է նույն վարկային վերահսկողության և կառավարման քաղաքականությունը, ինչն օգտագործում է հաշվեկշռային գործառնությունների ժամանակ:

2018 և 2017թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը պայմանական պարտավորությունների կորուստների համար պահուստներ չունի:

22.1 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման

պարտավորվածություններ. Կազմակերպությունը 2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի և 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի ունեցել կապիտալ պարտավորություններ, իսկ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին՝ 94,147 հազար դրամ հիմնական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերմամբ:

22.2 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով.

Կազմակերպությունը գործառնական վարձակալությամբ վարձակալում է մի շարք գրասենյակային տարածքներ: Սովորաբար վարձակալության ժամկետը տևում է 3-5 տարի: Վարձակալության վճարները յուրաքանչյուր 2-3 տարին մեկ վերանայվում են՝ շուկայական վարձավճարներն արտացոլելու համար: Որոշակի վարձակալություններ տրվում են հավելյալ վարձավճարով, որը հիմնված է տեղական զնային ինդեքսի փոփոխությունների վրա:

Երբ Կազմակերպությունը հանդիսանում է վարձակալ, չեղյալ չհամարվող գործառնական վարձակալությամբ վարձակալված գրասենյակների ապագա նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է՝

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մինչև 1 տարի	55,120	52,902
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	55,120	52,902

22.3 Դատական վարույթներ. Ժամանակ առ ժամանակ և գործունեության բնականոն ընթացքում, Կազմակերպությունը ստանում է հաճախորդների և գործընկերների կողմից բողոքներ: Դեկլարությունը համոզված է, որ ոչ մի նյութական անհաշվելի վնասներ տեղի չեն ունենա և համապատասխանաբար տրամադրումները նշված չեն ֆինանսական հաշվետվություններում:

22.4 Հարկում. Հայաստանի Հանրապետության առևտրային համակարգը կարգավորող օրենսդրությունը, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, կարող է ունենալ մեկից ավելի մեկնաբանություններ: Ավելին, վտանգ կա, որ հարկային մարմինները կամայական դատողություններ կարող են անել ձեռնարկատիրական գործունեության վերաբերյալ: Եթե Կազմակերպության գործունեության վերաբերյալ ղեկավարության որոշակի որոշումներ հարկային մարմինների կողմից վիճարկվեն, Կազմակերպությունը կարող է ենթարկվել հավելյալ հարկերի, տույժերի և տուգանքների: Սովորաբար հարկային ստուգումը վերաբերում է առևտրի տարվան նախորդող երեք օրացուցային տարիներին:

22.5 Գործարար միջավայր. զարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթարկվում զանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրների շուկաները, ներառյալ տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական և իրավական և օրենսդրական ռիսկերը: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների: Հայաստանը դեռևս գտնվում է տնտեսական և քաղաքական փոփոխությունների գործընթացում: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանը չունի այն աստիճան զարգացած գործարար և կանոնակարգային ենթակառուցվածք, որը բնորոշ է ավելի հասուն ազատ շուկայական տնտեսություններին: Ի լրումն, տնտեսական պայմանները

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեության ծավալները, ինչը թերևս չի արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքները: Չետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտ են հանդիսանում տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակը և տնտեսավարման կենտրոնացվածությունը, տարածաշրջանային անկայունությունները և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Համաշխարհային ֆինանսական համակարգերում համակարգային ռիսկերը, այդ թվում՝ վարկային շուկաների իրադրության վատթարացումը կարող են բացասական ազդեցություն ունեն Կազմակերպության կապիտալի և դրա հասանելիության, ավելի ընդհանրականորեն՝ գործունեության արդյունքների, ֆինանսական դրության և հեռանկարների վրա: Ավելին, դեռևս առկա են անորոշություններ՝ կապված երկրների տնտեսական իրավիճակի հետ, որը կարող է հանգեցնել արտասահմանից ներհոսող դրամական միջոցների պակասորդի, ինչպես նաև հանքարդյունաբերական արտադրանքի գների անկման, որը մեծապես որոշիչ դեր է խաղում ՀՀ տնտեսության համար: Առավել խիստ զգալի շուկայական սպառնալիքների և ռժվարությունների արդյունքում ՀՀ տնտեսությունը, ինչպես նաև Կազմակերպության գործունեությունը կարող են վատթարանալ: Այնուամենայնիվ, քանի որ նման ենթադրությունների հիմքում ընկած են բազմաթիվ փոփոխական պայմաններ և անորոշություններ, դեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե վերը նշված գործոնների ազդեցությունը դիտարկելի և արժանահավատորեն չափելի դառնար ՀՀ համար:

23. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

	2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Կապակցված կողմի հետ մնացորդ	Ընդհանուր դաս ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ մնացորդ	Ընդհանուր դաս ֆինանսական հաշվետվությունների
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Այլ պարտավորություններ (Ծան. 15)				
Բաղկացած հետևյալների հաշվեկշիռներից՝				
- մայր կազմակերպությունը	(41,124)	(492,260)	(41,743)	(443,097)
	(41,124)	-	(41,743)	-

	2018թ.		2017թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դաս ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դաս ֆինանսական հաշվետվությունների
Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվություն				
Տոկոսային ծախս (Ծան. 17)	-	-	41,181	1,698,049
Այլ գործառնական ծախսեր (Ծան. 20)	785,226	1,721,917	857,531	1,840,145
Բաղկացած հետևյալների հետ գործարքներից՝				

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2018թ.		2017թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դաս ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դաս ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների
- մայր կազմակերպություն (ոռյալթի և կառավարման վճարներ)	639,920	-	737,484	-
- այլ կապակցված կողմեր (SS և այլ ծառայություններ)	145,306	-	120,047	-

	2018թ.		2017թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դաս ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դաս ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների
Ղեկավար անձնակազմի հատուցում (ծան. 19)				
- Կարճաժամկետ վճարումներ աշխատակիցներին	170,010	2,129,385	165,573	2,080,600

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմը բաղկացած է եղել 4 պաշտոնից (2017թ. դեկտեմբերի 31` 3 պաշտոն):

24. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

ՖՀՄՍ-ն սահմանում է իրական արժեքը որպես գումար, որով ակտիվը կարող է վաճառվել կամ պարտավորությունը փոխանցվել շուկայի մասնակիցների միջև սովորական պայմաններով ընթացող գործարքում չափման ամսաթվի դրությամբ: Այստեղ ներկայացված գնահատումները պարտադիր կերպով չեն արտացոլում այն գումարները, որոնք Կազմակերպությունը կարող է ստանալ որոշակի գործիքի շուկայական փոխանակման արդյունքում որոշակի գործիքի, իր ամբողջական պահուստներից վաճառքից:

Այնուամենայնիվ, անհրաժեշտ է տրամաբանորեն մեկնաբանել շուկայական տվյալները, գնահատված իրական արժեքը որոշելու համար: Հայաստանի Հարապետության շուկան կարելի է բնութագրել որպես զարգացող, և տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաներում գործունեության ծավալները: Շուկայի գնանշումները կարող են հնացած լինել կամ արտացոլել վաճառքի գործարքների կրճատում և արդյունքում չեն արտացոլի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները: Ղեկավարությունն օգտագործել է շուկայի ամբողջ հասանելի տեղեկատվությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը գնահատելիս:

24.1 Կազմակերպության` շարունակական հիմունքներով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը.

Կազմակերպության որոշ ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է նշված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի որոշման մեթոդները (մասնավորապես` օգտագործված գնահատման մեթոդները և ելակետային տվյալները):

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավորություն- ներ	իրական արժեք		Իրական արժեքի հիե- րարխիա	Գնահատման հմտութե- յուն(ներ) և հիմնական ելակետային տվյալ(ներ)	Եական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալ(ներ)	Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների հարաբերակցությու նև իրական արժեքին
	2018թ. դեկտեմ- բերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբեր ի 31-ի դրությամբ				
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ (տես Ծան. 7)	348	1,480	Սակարդակ 3	Չեղչված դրամական հոսքեր. Սպազա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով ֆորվարդային փոխարժեքներ ը և պայմանագրով սահմանված ֆորվարդային դրույթաչափեր ը, զեղչված այն դրույթաչափով, որն արտացոլում է տարբեր պայմանագրայ ին կողմերի վարկային ռիսկերը	Ֆորվարդային փոխարժեքներ ը՝ օգտագործելով գնողունակությ ան համարժեքությ ան և տոկոսադրույթ ի համարժեքությ ան համակցությու նը	Որքան բարձր են ֆորվարդային փոխարժեքները, այնքան բարձր է իրական արժեքը:
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություննե ր (տես Ծան. 7)	-	(15,948)	Սակարդակ 3	Չեղչված դրամական հոսքեր. Սպազա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով ֆորվարդային փոխարժեքներ ը և պայմանագրով սահմանված ֆորվարդային դրույթաչափեր ը, զեղչված այն դրույթաչափով, որն արտացոլում է տարբեր պայմանագրայ ին կողմերի վարկային ռիսկերը	Ֆորվարդային փոխարժեքներ ը՝ օգտագործելով գնողունակությ ան համարժեքությ ան և տոկոսադրույթ ի համարժեքությ ան համակցությու նը	Որքան բարձր են ֆորվարդային փոխարժեքները, այնքան բարձր է իրական արժեքը:

**24.2 Կազմակերպության՝ շարունակական հիմունքներով իրական արժեքով չափվող
ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը. (պահանջվում է
իրական արժեքի բացահայտումը)**

Ֆինանսական ակտիվների եւ ֆինանսական պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթի պատճառով ղեկավարությունը գտնում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտավոր են իրենց իրական արժեքների նկատմամբ: Որոշ այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ղեկավարությունը օգտագործում է զեղչված դրամական հոսքեր՝ իրական արժեքների գնահատման համար: Այս գնահատված դրամական հոսքերի զեղչման համար օգտագործվող տոկոսադրույթները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի վրա՝ գումարած արժույթ, գործիքի մարման ժամկետ և հակառակ կողմի վարկային ռիսկը:

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	936,174	936,412	600,641	600,641
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	24,176,907	26,989,084	24,495,291	26,124,530
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,215,838	1,239,127	1,304,526	1,304,526
Ֆինանսական պարտավորություններ				
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,927,646	4,965,073	3,521,148	3,585,960
- Փոխառու միջոցներ	12,808,713	12,763,871	14,296,628	14,317,460

	2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	936,412	-	-	936,412
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	26,989,084	26,989,084
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,239,127	-	-	1,239,127
Ֆինանսական պարտավորություններ				
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,965,073	-	4,965,073
- Փոխառու միջոցներ	-	-	12,763,871	12,763,871

	2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	600,641	-	-	600,641
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	26,124,530	26,124,530
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,304,526	-	-	1,304,526
Ֆինանսական պարտավորություններ				
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	3,585,960	-	3,585,960
- Փոխառու միջոցներ	-	-	14,317,460	14,317,460

Վերոնշյալ դասակարգված 2-րդ և 3-րդ մակարդակներում ներառված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները որոշվել են համաձայն ընդհանուր ընդունված գնային մոդելների գեղջված դրամական հոսքերի վերլուծության հիման վրա առավել նշանակալի ներդրումներից՝ զրոյական տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է գործընկերների վարկային ռիսկը:

Ֆինանսական ակտիվների 3-րդ մակարդակի իրական արժեքի չափումների հաշտեցումը ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

	2018թ.		2017թ.	
	Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորու- թյուններ	Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորու- թյուններ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,480	(15,948)	-	(58,338)
Ընդամենը օգուտներ և վնասներ՝				
- շահույթում կամ վնասում	39,977	(8,133)	1,480	(61,488)
Ձեռքբերում	-	-	-	-
Մարումներ	(41,109)	24,081	-	103,878
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	348	-	1,480	(15,948)

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

25. Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում

	2018 թ. հունվարի 1	Մուտքեր/ մարումներ - կանխիկ դրամական հոսքեր	Ոչ կանխիկ փոփոխություններ		Վարկի ներգրավ ման միջնորդ ավճար	2018 թ. դեկտեմբերի 31	
			Տոկոսա- վճար	Տոկոսա- յին ծախս			
Փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	14,296,628	(1,471,048)	(1,034,932)	1,123,661	(105,538)	(58)	12,808,713
	3,521,148	1,400,000	(335,771)	342,540	(2,569)	2,298	4,927,646
	17,817,776	(71,048)	(1,370,703)	1,466,201	(108,107)	2,240	17,736,359

26. Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Կազմակերպությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Կազմակերպության գործունեության անընդհատությունը, միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների մակարդակի պահպանման եղանակով:

ՀՀ կենտրոնական բանկը Կազմակերպության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ):

Համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգային պահանջների, որոնք ուժի մեջ են մտել 2011թ.-ին, վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ կանխիկով վարկային մարումներից բացի այլ նպատակներով, ինչպես նաև հրապարակային օֆերտայի միջոցով ներգրավում են փոխառություններ, պարտավոր են ապահովել կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (կապիտալի համարժեքության նորմատիվ) և ընդհանուր կապիտալի մեծությունը նվազագույնից բարձր մակարդակում: Կազմակերպությունն իր կանոնադրությամբ նախատեսել է արտարժույթի փոխանակման գործառնությունները որպես գործունեության առանձին տեսակ, ինչպես նաև հրապարակային օֆերտաների միջոցով փոխառությունների ներգրավումը: Հետևաբար Կազմակերպությունը պարտավոր է հաշվել և համապատասխանել կապիտալի համարժեքության նորմատիվի և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծության պահանջներին: 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծության պահանջը կազմում է 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի համարժեքության հարաբերակցության նորմատիվը – նվազագույնը 10% (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ և 10%):

Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Կազմակերպության կապիտալ ռեսուրսները կապիտալի համարժեքության նպատակներով՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված սկզբունքների:

	31 դեկտեմբերի 2018թ. աուդիտ չարված	31 դեկտեմբերի 2017թ. աուդիտ չարված
Հիմնական կապիտալ	6,666,946	6,732,061
Լրացուցիչ կապիտալ	681	71,640
Ընդամենը կապիտալ	6,667,627	6,803,701
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	25,645,611	26,064,899
Կանոնադրական կապիտալի հարաբերակցությունը (%)	26%	26%
Կանոնակարգային նվազագույն պահանջը կանոնադրական կապիտալի հարաբերակցության գծով (%)	10%	10%
Համապատասխանություն նվազագույն բաժնետիրական կապիտալի պահանջներին	Խախտումներ չեն արձանագրվել 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Խախտումներ չեն արձանագրվել 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Տնօրինությունը վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը կիսամյակային կտրվածքով: Կազմակերպության կապիտալի համարժեքությունը սահմանվում և վերահսկվում է՝ օգտագործելով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված սահմանաչափերը: Որպես նման վերանայման մի մաս, Խորհուրդը դիտարկում է կապիտալի եկամտաբերության դրույքը (cost of capital) և կապիտալի յուրաքանչյուր դասին առնչվող ռիսկերը: Խորհրդի առաջարկությունների հիման վրա Կազմակերպությունն իր ընդհանուր կապիտալի կառուցվածքը կառուցում է շահաբաժինների վճարման, նոր բաժնետոմսերի թողարկման, ինչպես նաև նոր պարտքի կամ գործող պարտքի մարման միջոցով: Ի լրումն, Կազմակերպությունը կառավարում է կապիտալը՝ պայմանագրային պահանջների իրականացման նպատակով:

27. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն Կազմակերպության բիզնեսի հիմնարար տարրերից է և Կազմակերպության գործունեության էական բաղկացուցիչը: Կազմակերպության գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերն են՝

- Վարկային ռիսկեր;
- Իրացվելության ռիսկ;
- Շուկայական ռիսկ:

Կազմակերպությունն ընդունում է, որ անհրաժեշտ է ունենալ ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և նպատակային գործընթացներ: Նշվածն իրականացնելու համար Կազմակերպությունը ստեղծել է ռիսկերի կառավարման հայեցակարգ, որի հիմնական նպատակն է պաշտպանել Կազմակերպությանը ռիսկերից և թույլ տալ նրան հասնելու իր գործունեության նպատակներին:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման նպատակների սահմանման և քաղաքականությունների մշակման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է Տնօրենների խորհուրդը: Տնօրենների խորհրդի ընդհանուր նպատակն է սահմանել այնպիսի քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկերն առանց անհարկի վատթարացնելու Կազմակերպության մրցունակությունը և ճկունությունը: Պահպանելով վերջնական պատասխանատվությունը՝ այն միաժամանակ փոխանցել է իրավասություններն Կազմակերպության ֆինանսական բաժնին՝ նախագծելու և գործարկելու գործընթացներ, որոնք կապահովեն նպատակների և քաղաքականությունների արդյունավետ իրականացումը:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է ախտորոշել, բացահայտել, գնահատել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Կազմակերպությունը պարբերաբար վերանայում է ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, արտաքին միջավայրում տեղի ունեցած փոփոխություններն արտացոլելու և առկա լավագույն փորձին համապատասխանեցնելու համար:

Վերապատրաստման և կառավարման ստանդարտների միջոցով Կազմակերպությունը նպատակ ունի կառուցել համակարգված և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որտեղ աշխատակիցները կպատկերացնեն իրենց դերը և պարտականությունները:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե պորտֆելի և թե գործարքների մակարդակով կառավարվում և վերահսկվում են վարկային կոմիտեների և ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (այսուհետ՝ ԱՊԿԿ) միջոցով:

Ռիսկերի կոմիտեն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ընթացակարգերի մշակման, վերահսկողության և օրենսդրական/կանոնակարգային դաշտում առկա ռիսկերի վերահսկողության համար և գնահատում է դրանց ազդեցությունը Կազմակերպության գործունեության վրա: Այս մոտեցումը թույլ է տալիս Կազմակերպությանը նվազեցնել ՀՀ ներդրումային միջավայրի փոփոխությունների դեպքում Կազմակերպությանը սպառնացող հնարավոր կորուստները:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Տարեվերջից ի վեր ռիսկերի կառավարման բաժնում կամ ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, բացառությամբ ՖՀՄՍ 9-ի ընդունման մասով փոփոխությունների:

Վարկային ռիսկերի կառավարում

Կազմակերպությունը ենթակա է վարկային ռիսկի, այն է՝ ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը չի կատարի իր պարտավորությունը՝ ֆինանսական կորուստներ պատճառելով մյուս կողմին:

Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրովարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, վարկային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի միկրոֆինանսավորման կազմակերպությունների ռիսկերի կառավարման մեջ: Չզայի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Կազմակերպությունը կիրառում է տարբեր մեթոդներ վարկային ռիսկերը որոշելու և արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Միկրոֆինանսավորման ոլորտը ընդհանուր առմամբ հակված է վարկային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի և բանկային ավանդների միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում: Այն մոնիտորինգի է ենթարկվում կանոնավորապես՝ վարկային սահմանաչափերի և վարկունակության վերաբերյալ Կազմակերպության ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ սահմանված ուղենիշերին հետևելը/ուղենիշերի պահպանումն ապահովելու համար:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիտորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարկային Ռիսկերի բաժնի, Վարկային կոմիտեների և Կազմակերպության Վարչության կողմից: Նախքան որևէ հայտի կազմումը Վարկային կոմիտեի կողմից, վարկային գործընթացի վերաբերյալ բոլոր առաջարկությունները (վարկառուի սահմանաչափի հաստատում կամ վարկային պայմանագրերի մեջ փոփոխությունների կատարում և այլն) վերանայվում և հաստատվում են Վարկային ռիսկերի բաժնի կողմից: Առօրյա ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Վարկային Ռիսկերի բաժնի ղեկավարի կողմից:

Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունը սահմանված է մի շարք ներքին կանոնակարգերով, որտեղ հստակ սահմանված են բոլոր առնչվող պահանջները համապատասխան վերահսկողական մեխանիզմների հետ մեկտեղ, ներառյալ վարկի տրամադրումը, չվճարված վարկերի մոնիտորինգը և այլն:

Կազմակերպությունը շարունակաբար մոնիտորինգ է իրականացում առանձին վարկային ռիսկերի գծով և պարբերաբար վերանայում է իր հաճախորդների վարկունակությունը: Վերանայումը հիմնված է իրականացված ամենավերջին մոնիտորինգի և ֆինանսական վերլուծությունների վրա, ինչպես նաև փոխառուից, կամ որևէ այլ կերպ ստացված տեղեկությունների վրա:

Առանձին հաճախորդների վերլուծությունից բացի, վարկային պորտֆելը պարբերաբար վերլուծվում է ներքին վերահսկողության բաժնի կողմից՝ կապված կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի հետ:

Վարկային կոմիտեն այն վերլուծող մարմինն է, որը պատասխանատու է վարկային հայտերում ամփոփված տեղեկատվությունը վերլուծելու և վարկային ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար: Վարկային կոմիտեն Կազմակերպության ներսում անկախ մարմին է, որը լիազորված է կայացնելու վերջնական որոշում վարկային հայտը հաստատելու կամ մերժելու վերաբերյալ:

Վարկային կոմիտեն այն վերլուծող մարմինն է, որը պատասխանատու է վարկային հայտերում ամփոփված տեղեկատվությունը վերլուծելու և վարկային ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար: Վարկային կոմիտեն Կազմակերպության ներսում անկախ մարմին է, որը լիազորված է կայացնելու վերջնական որոշում վարկային հայտը հաստատելու կամ մերժելու վերաբերյալ:

Վարկային կոմիտե ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը վարկային մասնագետի պատասխանատվությունն է, ով լրացնում է նախնական հայտը դիմողի բիզնեսի և վարկային

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ռիսկերի պատշաճ ուսումնասիրությունից հետո: Ի վերջո Վարկային կոմիտեի անդամները գնահատում են հայտի համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին (դիմողի վարկային պատմությունը, ֆինանսական վիճակը, մրցակցային ունակությունը և այլն):

Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պարտավոր է կիրառել Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունը և ընթացակարգերը՝ Կազմակերպության ներքին կարգերում սահմանված վարկավորման լիազորությունների շրջանակներում: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղի ղեկավար վարկային բոլոր տեսակի խնդիրների վերաբերյալ գեկուցում է ղեկավարությանը: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պատասխանատու է իր վարկային պորտֆելի որակի և կատարողականի համար, ինչպես նաև իր պորտֆելի ներսում առկա ռիսկերի վերահսկողության և մոնիտորինգի համար: Ներքին աուդիտի և ներքին վերահսկողության բաժիններն իրականացնում են մասնաճյուղերի և Կազմակերպության վարկային գործընթացների կանոնավոր ստուգումներ:

Կազմակերպության վարկային ռիսկերի բաժինն ուսումնասիրում է ժամկետանց վարկերի վերլուծությունը և հետամուտ է լինում ժամկետանց մնացորդների հավաքագրմանը: Դեկավարությունը, հետևաբար, տեղին է համարում ժամկետանց վարկերի և այլ վարկային ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը:

Կազմակերպությունը կանոնավորում է վարկային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանափակելով մեկ վարկառուի կամ վարկառուների խմբի գծով, ինչպես նաև ըստ տնտեսության և աշխարհագրական սեգմենտների ռիսկի ընդունելի մակարդակները: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերն ըստ վարկառուի և ըստ վարկատեսակի հաստատում է Խորհուրդը: Վարկառուի գծով ռիսկը հետազայում սահմանափակվում է ենթասահմանաչափերով, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերին և սահմանվում են վարկային կոմիտեի կողմից: Փաստացի ռիսկերի համապատասխանությունը սահմանաչափերին հսկվում է օրական կտրվածքով՝ ապահովելու համար, որ Կազմակերպության կողմից սահմանված վարկային սահմանաչափերը և վարկունակության ուղեցույցները չեն խախտվում:

Ըստ նպատակահարմարության, և վարկերի մեծ մասի դեպքերում, Կազմակերպությունն ընդունում է գրավ կամ անձնական երաշխավորություն: Այնուամենայնիվ, վարկերի զգալի մասը տրված է անհատներին, որտեղ այսպիսի ապահովության միջոցներ չեն կարող ձեռք բերվել: Այսպիսի ռիսկերը մոնիտորինգի են ենթարկվում շարունակական հիմունքով և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայումների:

Վարկային ռիսկի չափումը

(ա) Վարկեր և փոխատվություններ (ներառյալ վարկային պարտավորությունները և երաշխիքները)

Ռիսկերի կառավարման նպատակով վարկային ռիսկի գնահատումը բարդ է և պահանջում է մոդելների օգտագործում, քանի որ ռիսկը տարբերվում է կախված շուկայական պայմանների փոփոխություններից, ակնկալվող դրամական հոսքերից և ժամանակից: Ակտիվների պորտֆելի վարկային ռիսկի գնահատումը ենթադրում է դեֆոլտների առաջացման հավանականության, կորուստների գործակիցների և կոնտրագենտների միջև դեֆոլտների հարաբերակցության հետագա գնահատում: Ռիսկերի կառավարման հաշվետվությունների նպատակով Կազմակերպությունը դիտարկում և համախմբում է վարկի չափը որպես վարկային ռիսկի տարր: Կազմակերպությունը չափում է վարկային ռիսկը, օգտագործելով դեֆոլտի հավանականությունը (PD/ԴՅ), դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD/ԴԺԳԱ) և դեֆոլտից առաջացած վնասը (LGD/ԴԱՎ): Սա նման է ՖՅՍՍ 9-ի համաձայն ԱՎԿ-ի չափման համար օգտագործվող մոտեցմանը:

Ակնկալվող վարկային կորուստների չափում

ՖՅՍՍ 9-ի համաձայն՝ Կազմակերպությունն օգտագործում է արժեզրկման «եռափուլ» մոդել՝ վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո որակի փոփոխությունների հիման վրա, որն ամփոփված է ստորև.

- Սկզբնական ճանաչման պահին վարկային տեսանկյունից չարժեզրկված ֆինանսական գործիքը դասակարգվում է «փուլ 1-ում», որի վարկային ռիսկը շարունակաբար վերահսկվում է Կազմակերպության կողմից;

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո հայտնաբերվում է վարկային ռիսկի զգալի աճը (SICR), ապա ֆինանսական գործիքը տեղափոխվում է «փուլ 2», սակայն դեռևս չի համարվում վարկային տեսանկյունից արժեզրկված:

- Եթե ֆինանսական գործիքը վարկային տեսանկյունից արժեզրկված է, ապա այն տեղափոխվում է «փուլ 3»;
- Փուլ 1-ում ֆինանսական գործիքների ԱՎԿ-ն չափվում է առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների տվյալ մասին համարժեք գումարով, որոնք առաջանում են առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի իրադարձությունների հետևանքով: 2-րդ կամ 3-րդ փուլերում գործիքների ԱՎԿ-ն չափվում է՝ հիմնվելով գործողության ողջ ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների վրա;
- ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, ԱՎԿ-ի չափման համապարփակ հայեցակարգը պետք է հաշվի առնի նաև կանխատեսումներ;
- Ձեռք բերված կամ սկզբնապես վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Դրանց ԱՎԿ-ն մշտապես չափվում է գործողության ողջ ընթացքի համար (փուլ 3):

Դուրսգրում

Այն դեպքում, երբ պարբերական հավաքական վերականգնման պատմական վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ Կազմակերպությունը չի ակնկալում զգալի լրացուցիչ վերականգնում դեֆոլտում որոշակի ամիսներից հետո ("MID"), ապա Կազմակերպությունը քաղաքականությամբ պայմանավորված վարկերը դուրս է գրում հավաքական հիմունքներով:

Ֆինանսական ակտիվների մասով վճարման ենթակա գումարը, որը դուրս է գրվել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում և առայժմ ենթակա է հարկադիր գործողությունների, կազմում է 2,584,068 ԱՄՆ դոլար:

Խմբավորում՝ ըստ համանման վարկային ռիսկի հատկանիշների

ԴՅ հաշվարկի նպատակով ֆինանսական ակտիվները բաժանվում են երկու սեգմենտի՝

- Փոքր վարկեր (մինչև 500,000 ՀՀ դրամ (1,034 ԱՄՆ դոլարին համարժեք)
- Միջին և մեծ վարկեր (500,000 ՀՀ դրամից կամ 1,034 ԱՄՆ դոլարից ավել)

Վերոնշյալ սեգմենտներն արտացոլում են հաճախորդների վարկունակության գնահատման մակարդակը, ընդ որում՝ մեծ վարկեր սեգմենտի համար կիրառվում են համեմատաբար ավելի խիստ գնահատականի չափորոշիչներ: Պատմական դեֆոլտի դրույթաչափը օգտագործվում է որպես խստության ցուցանիշ, այնպես որ սեգմենտների միջև դեֆոլտի դրույթաչափերի տարբերությունն առավելագույնի է հասցվում:

Վարկանշային մոդել

Ողջ հասանելի տեղեկատվությունը (ապրանքային խմբեր, արտադրության որոշումներ և այլն) օգտագործվում են յուրաքանչյուր սեգմենտի համար ներքին վարկանիշային ցուցանիշ ստանալու համար: Այսպիսով, ստեղծվում են համանման ռիսկի հատկանիշներով խմբեր, որոնք այնուհետև օգտագործվում են սեգմենտի ԴՅ-ի կորի ճշգրտման համար:

ԱՎԿ-ի չափում

ԱՎԿ-ի չափման հիմնական ելակետային տվյալները հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքն է՝

- Դեֆոլտի հավանականություն (PD),
- Դեֆոլտից առաջացած վնաս (LGD),
- Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)

Այս պարամետրերը հիմնականում ստացվում են ներքին օգտագործման վիճակագրական մոդելներից և այլ պատմական տվյալներից:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն) (հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

Դեֆոլտի հավանականություն (PD)

ԴՅ-ն իրենից ներկայացնում է վարկառուի՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների չկատարման հավանականությունը (ինչպես ներկայացված է «դեֆոլտի և վարկային տեսանկյունից արժեզրկման սահմանում» վերոնշյալ հատվածում) հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում (12-ամսյա ԴՅ) կամ պարտավորության գործողության մնացած ժամանակահատվածում (ամբողջական ԴՅ):

Ամբողջական ԴՅ-ն ձևավորվում է կիրառելով ժամկետայնության առանձնահատկությունները 12-ամսյա ԴՅ-ի հետ միաժամանակ: Ժամկետայնության առանձնահատկությունն արտացոլում է, թե ինչպես է պորտֆելը զարգանում վարկի սկզբնական ճանաչման պահից և վարկի գործողության ամբողջ - ժամանակահատվածում: Ժամկետայնության առանձնահատկությունը սահմանելիս հիմք է ընդունվում պատմական տեսանկյունի տեղեկատվությունը, և ենթադրություն է արվում, որ այն միևնույն է տվյալ պորտֆելում և տվյալ վարկային խմբում գտնվող բոլոր ակտիվների համար: Այն հիմնավորվում է պատմական տեղեկատվության վերլուծությամբ:

Դեֆոլտի հավանականությունը մոդելավորելիս օգտագործվել է վիճակագրական «գոյատևման» մեթոդը՝ կիրառելով ձախողման ցուցանիշը:

Ձախողման ցուցանիշը որոշվում է ըստ Կոքսի համամասնական ռիսկերի մոդելի, որը կիսա հարաչափական (պարամետրիկ) մոդել է: Այն կովարիացիաների համար օգտագործում է ենթադրյալ պարզ ձևերը, իսկ ազատ ցուցանիշների ճշգրիտ արժեքը որոշվում է մասնակի հավանականությամբ: Ելակետային տվյալները ստացվում են հարաչափական (պարամետրիկ) մեթոդներով: Մակրոէկոնոմիկական մոդելը/ծրագրահատվածը (macroeconomic overlay) կարող է ուղղակիորեն ներառվել ռիսկերի գնահատման գործառնությունում ժամանակակից կախյալ փոփոխականի միջոցով: Ձախողման ստացված ցուցանիշների հիման վրա որոշվում է տվյալ պահին ("Pit") դեֆոլտի հավանականությունը (PD), այն է՝ սահմանային PD ցուցանիշներ տվյալ ժամանակահատվածի համար:

Դիտարկման համար կիրառվել են հինգ տարվա տվյալներ:

Ստորև ներկայացված են 2018 և 2017թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ-ի փոփոխությունները, որոնք կարող են տեղի ունենալ, եթե փաստացի մակրոտնտեսական ցուցանիշները տարբերվեն մոդելում կիրառված մակրոտնտեսական կանխատեսումներից:

Օգտագործված մակրո պարամետրեր	ՀՆԱ		
Չգայունության թեստի համար մակրո պարամետրերի փոփոխության %	11%	Փոփոխություն չի եղել	-17%
Վարկային պորտֆել			
Փոքր	373,562	373,589	373,630
Միջին և մեծ	1,423,292	1,423,613	1,424,136
Ընդամենը վարկային պորտֆել	1,796,854	1,797,202	1,797,766
Այլ ֆինանսական գործիքներ	-	5,243	-
Ընդամենը	1,796,854	1,802,445	1,797,766

Դեֆոլտից առաջացած վնաս (LGD)

LGD-ն դեֆոլտի ժամանակ հավանական կորստի մեծությունն է: Կազմակերպությունը գնահատում է LGD-ի պարամետրերը վճարումները չկատարող կոնտրադենտների նկատմամբ հայցերի վերականգնման դրույթաչափերի պատմության հիման վրա: LGD մոդելը հաշվի է առնում միայն դրամական միջոցների վերադարձը: LGD-ն հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիման վրա՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթը որպես զեղչման գործակից:

Գրավով ապահովագրված վարկերն օգտագործում են գրավի արժեքը, այնինչ գրավով չապահովված և երաշխավորված վարկերն օգտագործում են դեֆոլտից վերականգնման դրույթաչափը:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեք (EAD)

EAD-ն հիմնված է այն գումարների վրա, որոնք Կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ դեֆոլտի պահին, առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում (12-ամսյա EAD) կամ վարկի գործողության մնացած ժամանակահատվածում (ամբողջական EAD):

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Կանխատեսումների ներառում

Կազմակերպությունը ներառում է կանխատեսումները և՛ սկզբնական ճանաչումից հետո գործիքի վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման, և՛ ԱՎԿ-ի չափման ժամանակ:

Կազմակերպությունը բացահայտել և փաստաթղթավորել է վարկային ռիսկի և պորտֆելի գծով վարկային կորուստների հիմնական գործոնները՝ օգտագործելով պատմական տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականների ազդեցությունը ԴՀ-ի և վերականգնման դրույթաչափերի վրա: Մակրոտնտեսական փոփոխականը, որը ներգրավված էր վերլուծության մեջ, ՀՆԱ - ի աճի իրական տեմպն է:

Ստորև աղյուսակում նկարագրված են հիմնական մակրո-տնտեսական ցուցանիշները՝ ներառված տնտեսական սցենարներում, որոնք օգտագործվել են 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2019-ից 2023 թթ. համար:

	2019 թ.	2020 թ.	2021 թ.	2022 թ.	2023 թ.	
ՀՆԱ իրական աճի ցուցանիշ, %	Հիմնական	4.8%	4.5%	4.5%	4.5%	4.5%

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական վերլուծություն

Ստորև աղյուսակում արտացոլված է հաճախորդներին տրված վարկերի որակական վերլուծությունը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Վարկային պորտֆել	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Փոքր վարկեր				
<i>Համախառն հաշվեկշռային արժեք</i>				
Ընթացիկ	3,401,463	72,354	15,681	3,489,498
1-30 օր ժամկետանց	-	90,790	3,149	93,939
31-60 օր ժամկետանց	-	41,384	307	41,691
61-90 օր ժամկետանց	-	30,120	854	30,974
90 օրից ավել ժամկետանց	-	-	431,125	431,125
	3,401,463	234,648	451,116	4,087,227
<i>Կորստի գծով մասհանում</i>				
Հաշվեկշռային ռիսկի համար	(29,473)	(53,871)	(290,246)	(373,590)
Արտահաշվեկշռային ռիսկի համար	-	-	-	-
	3,371,990	180,777	160,870	3,713,637
Միջին և մեծ վարկեր				
<i>Համախառն հաշվեկշռային արժեք</i>				
Ընթացիկ	19,077,877	489,795	65,311	19,632,983
1-30 օր ժամկետանց	-	261,983	8,516	270,499
31-60 օր ժամկետանց	-	104,886	1,787	106,673
61-90 օր ժամկետանց	-	80,162	4,343	84,505
90 օրից ավել ժամկետանց	-	-	1,792,222	1,792,222
	19,077,877	936,826	1,872,179	21,886,882

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

<i>Կորստի գծով մասհանում</i>				
Հաշվեկշռային ռիսկի համար	(218,689)	(115,685)	(1,089,238)	(1,423,612)
Արտահաշվեկշռային ռիսկի համար	-	-	-	-
	18,859,188	821,141	782,941	20,463,270
Ընդամենը վարկային պորտֆել	22,231,179	1,001,918	943,811	24,176,907
Այլ ֆինանսական գործիքներ				
Համախառն հաշվեկշռային արժեք <i>Կորստի գծով մասհանում</i>	2,157,255	-	-	2,157,255
Հաշվեկշռային ռիսկի համար	(5,243)	-	-	(5,243)
Արտահաշվեկշռային ռիսկի համար	-	-	-	-
	2,152,012	-	-	2,152,012

2018 և 2017 թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում Կազմակերպությունը փոխել է հաճախորդների տրված որոշ վարկերի պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը: Այսպիսի վարկերը տեղափոխվել են առնվազն Փուլ 2, որի կորստի գծով պահուստը չափվել է ամբողջական ԱՎԿ-ին համարժեք գումարի չափով:

Ինչ վերաբերում է տարվա ընթացքում փոփոխված վարկերին, ապա ամորտիզացված արժեքը նախքան վարկի փոփոխությունը և այդ փոփոխության արդյունքում ստացված օգուտը կամ վնասը ներկայացվում են ստորև:

	2018թ.
Ամորտիզացված արժեքը նախքան փոփոխությունը	286,105
Փոփոխությունից զուտ օգուտ/ (վնաս)	15,354

Վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որոնք նախկինում փոփոխվել են (երբ գտնվել են Փուլ 2/3-ում), այժմ դասակարգվել Փուլ 1-ում, և կորուստների գծով պահուստը, որը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չափվել է 12-ամսյա ԱՎԿ-ի գումարի չափով, կազմել է 340,395 հազար դրամ:

Վերանայված վարկեր և կանխավճարներ

Վարկերը և կանխավճարները, ընդհանուր առմամբ, վերանայվում են հաճախորդների հետ շարունակական փոխհարաբերությունների շրջանակներում, կամ վարկառուի դրության անբարենպաստ փոփոխության արդյունքում: Վերջինի դեպքում վերանայումը կարող է հանգեցնել մարման ժամկետի կամ մարման ժամանակացույցի երկարաձգման, համաձայն որի, Կազմակերպությունն իրապես անբարենպաստ վիճակում գտնվող վարկառուներին առաջարկում է զեղչային տոկոսադրույքներ: Արդյունքում՝ տվյալ ակտիվը շարունակում է մնալ ժամկետանց և անհատապես արժեզրկված, ընդ որում՝ տոկոսի և մայր գումարի վճարումը թույլ չի տալիս վերականգնել ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը: Այլ դեպքերում վերանայումը կհանգեցնի նոր պայմանագրի ստորագրման, որն, ըստ էության, կդիտվի որպես նոր վարկ:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է վերակայված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը, ըստ ակտիվի դասերի՝

Ֆինանսական ակտիվների դաս	2018 թ. դեկտեմբերի 31	2017 թ. դեկտեմբերի 31
Հաճախորդներին տրված վարկեր	672,562	765,715

«ՖԻՆԶ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Միկրոֆինանսավորման ոլորտը ընդհանուր առմամբ հակված է վարկային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում: Այն մոնիտորինգի է ենթարկվում կանոնավորապես՝ վարկային սահմանաչափերի և վարկունակության վերաբերյալ Կազմակերպության ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ սահմանված ուղենիշերին հետևելը/ուղենիշերի պահպանումն ապահովելու համար:

Հետհաշվեկշռային ռիսկ. Կազմակերպությունը արտահաշվեկշռային ռիսկերի համար կիրառում է ռիսկերի կառավարման նույն քաղաքականությունը, որը կիրառվում է նաև հաշվեկշռային ռիսկերի պարագայում:

Աշխարհագրական կենտրոնացում. Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը 2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

	Հայաստանի Հանրապետություն	ՏՀԶԿ երկրներ	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	936,174	-	-	936,174
Հաճախորդներին տրված վարկեր	24,176,907	-	-	24,176,907
Ներդրումային արժեթղթեր	1,215,838	-	-	1,215,838
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	23,588	-	-	23,588
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	26,352,507	-	-	26,352,507
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Պարտավորություններ հետզնման պայմանագրերի գծով	914,220	-	-	914,220
Փոխառու միջոցներ	1,385,979	8,363,798	3,058,936	12,808,713
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,927,646	-	-	4,927,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	116,479	-	-	116,479
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	7,344,324	8,363,798	3,058,936	18,767,058
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների զուտ դիրքը	19,008,183	(8,363,798)	(3,058,936)	7,585,449
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	348	-	-	348
Զուտ դիրքը	19,008,531	(8,363,798)	(3,058,936)	7,585,797

Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

	Հայաստանի Հանրապետություն	ՏՀԶԿ երկրներ	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	600,641	-	-	600,641
Հաճախորդներին տրված վարկեր	24,495,291	-	-	24,495,291
Ներդրումային արժեթղթեր	1,304,526	-	-	1,304,526
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	18,334	-	-	18,334
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	26,418,792	-	-	26,418,792

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Հայաստանի Հանրապետություն	ՏՀԶԿ երկրներ	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	1,233,392	-		1,233,392
Փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,628,184	9,783,892	2,884,552	14,296,628
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,521,148	-	-	3,521,148
	105,954	-	-	105,954
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	6,488,678	9,783,892	2,884,552	19,157,122
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գուտ դիրքը	19,930,114	(9,783,892)	(2,884,552)	7,261,670
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	(122)	(14,346)	-	(14,468)
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	19,929,992	(9,798,238)	(2,884,552)	7,247,202

Կազմակերպությունը իրականացնում է բազմաթիվ գործարքներ, որտեղ գործընկերները վարկանշված չեն միջազգային վարկանշային գործակալությունների կողմից: Կազմակերպությունը մշակել է ներքին մոդելներ, որոնք թույլ են տալիս նրան որոշելու գործընկերների վարկանիշները, որոնք համադրելի են միջազգային վարկանիշային գործակալությունների վարկանիշների հետ:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը. Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է բավարար միջոցների առկայությանը՝ բավարարելու փոխառու միջոցների և այլ ֆինանսական պարտավորվածությունների հետվերադարձը նշված ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետին:

Կազմակերպության մոտեցումը իրացվելիության կառավարման խնդրին կայանում է նրանում, որպեսզի հնարավորինս ապահովվի բավարար իրացվելիություն և պարտավորությունների մարման համար, թե ընթացիկ, և թե սթրեսային իրավիճակներում, առանց Կազմակերպության վարկանիշին անընդունելի վնաս հասցնելու կամ կորուստներ առաջացնելու:

ԱՊԿԿ-ն վերահսկում է այս տեսակի ռիսկերը ժամկետայնության վերլուծության միջոցով՝ որոշելով Կազմակերպության ռազմավարությունը հաջորդ ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Կազմակերպությունը կատարում է իր հաճախորդների գործառնությունների գծով ակնկալվող դրամական հոսքերի ամենօրյա մոնիտորինգ, որը ակտիվների/պարտավորությունների կառավարման գործընթացի մաս է կազմում: Ընթացիկ իրացվելիությունը կառավարվում է Գանձապետարանի կողմից, ով կառավարում է կարճաժամկետ իրացվելի միջոցները, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ ավանդներից ընթացիկ իրացվելիության աջակցման և դրամական հոսքերի օպտիմալացման նպատակով:

**«ՖԻՆԵԼ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Իրացվելիության և տոկոսադրույքի ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում: Ստորև ներկայացվածը հիմնված է Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմին տրամադրված ներքին տեղեկատվության վրա:

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	2018 թ. դեկտեմբերի 31				Ընդամենը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
		Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-7 տարի	
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5.00%	583,661	-	-	-	583,661
Հաճախորդներին տրված վարկեր	35.84%	2,396,352	1,561,780	7,633,203	12,585,572	24,176,907
Ներդրումային արժեթղթեր	6.43%	1,215,838	-	-	-	1,215,838
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		4,195,851	1,561,780	7,633,203	12,585,572	25,976,406
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		352,513	-	-	-	352,513
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		23,588	-	-	-	23,588
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		376,101	-	-	-	376,101
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		4,571,952	1,561,780	7,633,203	12,585,572	26,352,507
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	7.17%	2,327,657	716,563	2,680,631	3,687,681	9,412,532
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.67%	-	1,987,409	1,539,953	1,400,285	4,927,646
Պարտավորություններ հետզնման պայմանագրերի գծով	3.04%	914,220	-	-	-	914,220
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,241,877	2,703,971	4,220,584	5,087,966	15,254,398
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	10.45%	3,396,181	-	-	-	3,396,181
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,396,181	-	-	-	3,396,181
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479

**«ՖԻԼԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2018 թ. դեկտեմբերի 31				Ընդամենը 2018 թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի		1-7 տարի
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		6,747,337	2,703,971	4,227,784	5,087,966	18,767,058
Տոկոսադրույթի զգայունության տարբերություն		(2,442,207)	(1,142,191)	3,412,619	7,497,606	
Տոկոսադրույթի զգայունության կուտակային տարբերություն		(2,442,207)	(3,584,398)	(171,779)	7,325,827	
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ						
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր		348	-	-	-	
Իրացվելիության տարբերություն		(2,175,385)	(1,142,191)	3,405,419	7,497,606	
Իրացվելիության կուտակային տարբերություն		(2,175,037)	(3,317,228)	88,191	7,585,797	

Իրացվելիության և տոկոսադրույթի ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում: Ստորև ներկայացվածը հիմնված է Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմին տրամադրված ներքին տեղեկատվության վրա:

	2017 թ. դեկտեմբերի 31				Ընդամենը 2017 թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի		1-7 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույթով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5.52%	177,332	-	-	-	177,332
Հաճախորդներին տրված վարկեր	35.01%	664,874	1,692,781	8,385,940	13,751,696	24,495,291
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6.43%	1,304,526	-	-	-	1,304,526
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույթով ֆինանսական ակտիվներ		2,146,732	1,692,781	8,385,940	13,751,696	25,977,149
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		423,309	-	-	-	423,309
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		18,334	-	-	-	18,334
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		441,643	-	-	-	441,643
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		2,588,375	1,692,781	8,385,940	13,751,696	26,418,792
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույթով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	7.41%	18,477	1,792,545	5,515,298	2,928,615	10,254,935

**«ՖԻՆԵԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ	2017 թ. դեկտեմբերի 31				Ընդամենը 2017 թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
		Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-7 տարի	
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.14%	-	52,041	34,000	3,435,107	3,521,148
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	2.67%	1,233,392	-	-	-	1,233,392
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույթով ֆինանսական պարտավորություններ		1,251,869	1,844,586	5,549,298	6,363,722	15,009,475
<i>Փոփոխական տոկոսադրույթով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	9.57%	198,044	-	490,249	3,353,400	4,041,693
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույթով ֆինանսական պարտավորություններ		198,044	-	490,249	3,353,400	4,041,693
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200	-	105,954
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200	-	105,954
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		1,548,667	1,844,586	6,046,747	9,717,122	19,157,122
<i>Տոկոսադրույթի զգայունության տարբերություն</i>						
Տոկոսադրույթի զգայունության կուտակային տարբերություն		696,819	(151,805)	2,346,393	4,034,574	
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		696,819	545,014	2,891,407	6,925,981	
<i>Չամախառն մարվող արժույթային սվոփեր</i>						
Իրազվելիության տարբերություն		(14,468)	-	-	-	
Իրազվելիության կուտակային տարբերություն		1,025,240	(151,805)	2,339,193	4,034,574	
Իրազվելիության կուտակային տարբերություն		1,025,240	873,435	2,187,388	6,373,767	

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային իրացվելիության տարբերություն.
վերը ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության ոչ ածանցյալ ֆինանսական
ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծությունը՝ ըստ
պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների: Վերը նշված գումարները փոփոխական
տոկոսադրույթով գործիքների համար՝ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների
գծով, ենթակա են փոփոխման, եթե փոփոխական տոկոսադրույթներում փոփոխությունները
տարբերվեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում որոշված տոկոսադրույթների
գնահատականներից: Արժեզրկված ակտիվները ներկայացված են հաշվեկշռային արժեքներով՝
հանած արժեզրկման գծով մասհանումը և հիմնված են դրամական միջոցների ներհոսքի
ակնկալվող ժամկետների վրա: Ինչպես քննարկվեց 15-րդ ծանոթագրության մեջ,
Կազմակերպությունը մեկ պայմանագրային դրույթի խախտում, որը հանգեցրեց 2,916,932
հազար դրամ փոխառու միջոցների որպես ցպահանջ դասակարգմանը (դեկտեմբերի 31, 2017 –
ին որևէ փոխառու միջոցներ չեն դասակարգվել որպես ցպահանջ):

2018 թվականի դեկտեմբերի 21-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի 2,515,500 հազար դրամի
չափով չօգտագործված վարկային գծեր (2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,209,917 հազար
դրամ) երեք տեղական բանկերում (2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք տեղական
բանկերում): Վերոնշյալ պայմանագրերից ելնելով, Կազմակերպությունը 2019թ. ֆինանսական
տարում իրացվելիության հետ կապված խնդիրներ չի ակնկալում:

Ստորև բերված աղյուսակներում մանրամասն ներկայացված է Կազմակերպության մնացած
պայմանագրային մարման ժամկետը՝ ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների
համար համաձայնեցված մարման ժամկետներով: Աղյուսակները կազմվել են ֆինանսական
պարտավորությունների չգեղջկված կանխիկ դրամական հոսքերի հիման վրա՝ ելնելով
պայմանագրային մարման հնարավոր ամենավաղ ժամկետի հիման վրա: Չի ակնկալվում, որ
ստորև բերված աղյուսակում ներառված դրամական հոսքերը կարող են տեղի ունենալ զգալիորեն
ավելի վաղ, կամ զգալիորեն տարբեր քանակությամբ: Աղյուսակները ներառում են ինչպես
տոկոսային, այնպես էլ մայր գումարների գծով դրամական հոսքեր: Այն դեպքում, երբ տոկոսային
հոսքերը տատանվող դրույթաչափով են, չգեղջկված գումարը ստացվում է տոկոսադրույթի կորերից՝
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

**«ՖԻՆԵԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					Հաշվեկշռային արժեք
		Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Փոխառու միջոցներ	7.17%	2,331,095	736,900	3,091,741	3,969,248	10,128,985	9,412,532
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.67%	-	2,007,966	1,742,625	1,695,208	5,445,799	4,927,647
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	3.04%	914,220	-	-	-	914,220	914,220
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,245,315	2,744,866	4,834,366	5,664,456	16,489,004	15,254,399
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Փոխառու միջոցներ	10.45%	3,952,509	-	-	-	3,952,509	3,396,181
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		3,952,509	-	-	-	3,952,509	3,396,181
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479	116,479
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		109,279	-	7,200	-	116,479	116,137
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		7,307,103	2,744,866	4,841,566	5,664,456	20,557,991	18,766,717

**«ՖԻՆԵԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Փոխառու միջոցներ	7.41%	21,870	1,853,773	5,986,101	3,070,903	10,932,647	10,254,935
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.14%	-	73,019	264,268	3,606,254	3,943,541	3,521,148
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	2.67%	1,235,258				1,235,258	1,233,392
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		1,257,128	1,926,792	6,250,369	6,677,157	16,111,446	15,009,475
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>							
Փոխառու միջոցներ	9.57%	200,284	-	790,614	3,887,405	4,878,303	4,041,693
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		200,284	-	790,614	3,887,405	4,878,303	4,041,693
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200		105,954	105,954
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200	-	105,954	105,954
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		1,556,166	1,926,792	7,048,183	10,564,562	21,095,703	19,157,122

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ Կազմակերպության շահույթները կամ կապիտալը կամ իր գործունեության նպատակներին հասնելու կարողությունը կվատթարանան շուկայական տոկոսադրույթներում և գներում փոփոխությունների կամ դրանց անկայունության պատճառով: Շուկայական ռիսկն ընդգրկում է տոկոսադրույթի և արժույթային ռիսկերը: Փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել Կազմակերպության ռիսկերի գնահատման մոտեցումներում կամ ռիսկի աստիճանում, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման և չափման մեթոդներում:

Տոկոսադրույթի ռիսկ. Կազմակերպության դրամական հոսքերի տոկոսային վերլուծությունը իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ ֆինանսական ակտիվի ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա տոկոսադրույթների փոփոխությունների արդյունքում, և տոկոսադրույթի ռիսկի իրական արժեքն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայում գերակշռող տոկոսադրույթներում տեղի ունեցող փոփոխությունների արդյունքում թե արժեքի, և թե դրամական միջոցների հոսքի ռիսկի գծով:

Տոկոսադրույթի զգայունություն. Կազմակերպությունը կառավարում է իրական արժեքով տոկոսադրույթի ռիսկը՝ պարբերաբար գնահատելով պոտենցիալ կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից: Կազմակերպության ղեկավարությունը իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ ֆինանսական գործունեության մոնիտորինգ, գնահատում է Կազմակերպության իրական արժեքով տոկոսադրույթի փոփոխությունների զգայունությունը և դրա ազդեցությունն Կազմակերպության շահութաբերության վրա:

Զգայունության վերլուծություններն իրականացվել են՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ոչ ածանցյալ գործիքների գծով տոկոսադրույթի ռիսկը:

Լողացող տոկոսադրույթով պարտավորությունների համար վերլուծությունները կատարվել են՝ ենթադրելով, որ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չմարված պարտավորության գումարն այդպիսին է եղել ամբողջ տարվա ընթացքում: Հիմնական ղեկավար անձնակազմին տոկոսադրույթի ռիսկի փոփոխությունը ներկայացնելիս օգտագործվում է 200 բազիսային կետով աճ կամ նվազում, և ներկայացնում է ղեկավարության գնահատականը՝ տոկոսադրույթի գծով հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ:

Եթե տոկոսադրույթները լինեին 200 բազիսային կետով ավելի բարձր կամ ցածր, և բոլոր մնացած փոփոխականները լինեին հաստատուն, ապա Կազմակերպության եկամուտը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար կաճեր/կնվազեր 74,471 հազար ՀՀ դրամի չափով (2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ 40,892 հազար ՀՀ դրամի չափով):

Արտարժույթի ռիսկ. արտարժույթի ռիսկը սահմանվում է որպես ֆինանսական գործիքի արժեքի տատանումն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով: Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը և դրամական հոսքերը ենթակա են գերիշխող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցության ռիսկին:

ԱՊԿԿ-ն վերահսկում է արտարժույթի ռիսկը՝ կառավարելով արժույթային բաց դիրքն ԱՄՆ դոլարի արժեքով և այլ մակրոտնտեսական ցուցանիշների գնահատումների հիման վրա, ինչը Կազմակերպությանը հնարավորություն է տալիս նվազագույնի հասցնել վնասներն ազգային արժույթի նկատմամբ փոխարժեքի զգալի տատանումներից: Գանձապետն իրականացնում է Կազմակերպության արժույթային բաց դիրքի ամենօրյա մոնիտորինգ:

Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Կազմակերպության վրա 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	750,571	141,576	44,027	936,174
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,892,477	15,284,430	-	24,176,907
Ներդրումային արժեթղթեր	-	1,215,838	-	1,215,838
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	23,588	-	-	23,588
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,666,636	16,641,844	44,027	26,352,507
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Փոխառու միջոցներ	870,178	11,938,535	-	12,808,713
Այլ ֆինանսական ակտիվներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	59,868	56,611	-	116,479
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	2,940,915	1,986,731	-	4,927,646
	-	914,220	-	914,220
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	3,870,961	14,896,097	-	18,767,058
Հաշվեկշռային բաց դիրք Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	5,795,675	1,745,748	44,027	7,585,449
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	435,723	(435,375)	-	348
Բաց դիրք	6,231,398	1,310,373	44,027	7,585,797

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Կազմակերպության վրա 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում

	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	342,310	221,064	37,267	600,641
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,568,837	15,926,454	-	24,495,291
Ներդրումային արժեթղթեր	-	1,304,526	-	1,304,526
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	18,334	-	-	18,334
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8,929,481	17,452,044	37,267	26,418,792
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Փոխառու միջոցներ	1,174,330	13,122,298	-	14,296,628
Այլ ֆինանսական ակտիվներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	63,102	42,852	-	105,954
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	1,532,955	1,988,193	-	3,521,148
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	-	1,233,392	-	1,233,392
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	2,770,387	16,386,735	-	19,157,122
Հաշվեկշռային բաց դիրք	6,159,094	1,065,309	37,267	7,261,670
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	477,961	(492,429)	-	(14,468)
Բաց դիրք	6,637,055	572,880	37,267	7,247,202

Արտարժույթի ռիսկի զգայունություն. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության զգայունությունը ՀՀ դրամ/ ԱՄՆ դոլար փոխարժեքի 20% աճի կամ նվազման հանդեպ: Տվյալ 20%-ն իրենից ներկայացնում է այն զգայունակության տոկոսը, որն օգտագործվում է արտարժույթային ռիսկը հիմնական ղեկավար անձնակազմին ներկայացնելիս և իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունն ըստ ղեկավարության գնահատականի: Չզայունության վերլուծությունը ներառում է միայն վճարման ենթակա արտարժույթով գնանշված դրամական միավորները և ճշգրտում է դրանց փոխարկումը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքների 20% փոփոխության տեսանկյունից: Չզայունության վերլուծությունը ներառում է արտաքին վարկերը, որոնց դեպքում վարկի գնանշումը կատարված է վարկատուի կամ վարկառուի գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով: Ստորև նշված դրական թիվը նշանակում է շահույթի կամ կապիտալի տարրի աճ այն դեպքերում, երբ ՀՀ դրամն արժեվորվում է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 20%-ի չափով

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շահույթի կամ վնասի վրա ազդեցությունը	(262,074)	(114,576)
Կապիտալի վրա ազդեցությունը	(262,074)	(114,576)

Չզայունության վերլուծության սահմանափակումները. վերը նշված աղյուսակում բերված է առանցքային ենթադրության փոփոխության ազդեցությունը այլ ենթադրությունների անփոփոխ պայմանների դեպքում: Իրականում ենթադրությունների, ինչպես նաև այլ գործոնների միջև գոյություն ունի փոխադարձ կապ: Հարկ է նաև նշել, որ այս զգայունությունները ոչ գծային են, և ավելի մեծ կամ փոքր ազդեցությունները չպետք է միջարկվեն (ինտերպոլյացիա) կամ արտարկվեն (էքստրապոլյացիա) այս արդյունքներից:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2018 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (շարունակություն)
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

Չգայունության վերլուծությունում հաշվի չի առնվում այն հանգամանքը, որ Կազմակերպության ակտիվները և պարտավորությունները ակտիվորեն կառավարվում են: Ի լրումն, Կազմակերպության ներկայիս ֆինանսական դիրքը կարող է տարբեր լինել այն ժամանակ, երբ որևէ իրական շուկայական շարժ տեղի ունենա: Օրինակ, Կազմակերպության ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ռազմավարությունը նպատակ ունի կառավարելու շուկայական տատանումների ազդեցությանը ենթակա լինելը: Երբ ներդրումային շուկաներն անցնում են զանազան շեմային մակարդակներից, Կազմակերպության ղեկավարության արձագանքը կարող է ներառել այնպիսի գործողություններ, ինչպիսիք են ներդրումների վաճառքը, ներդրումային պորտֆելի բաշխվածության փոփոխությունը և այլ կանխարգելիչ միջոցառումներ: Հետևաբար, ենթադրությունների իրական փոփոխության ազդեցությունը կարող է որևէ ազդեցություն չունենալ պարտավորությունների վրա, մինչդեռ ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվառվում են շուկայական արժեքով: Այս հանգամանքներում, ակտիվների և պարտավորությունների տարբեր չափման հիմունքները կարող են հանգեցնել բաժնետիրական կապիտալի տատանումների:

Չգայունության վերլուծության այլ սահմանափակումները ներառում են հիպոթետիկ շուկայական շարժերի կիրառումը պոտենցիալ ռիսկերը ներկայացնելու նպատակով, որոնք ընդամենը ներկայացնում են Կազմակերպության տեսակետը մոտակա ժամանակների շուկայական հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ, որոնք չեն կարող կանխատեսվել որևէ հավաստիությամբ, ինչպես և այն ենթադրությունը, որ բոլոր տոկոսադրույքները շարժվում են համանմանորեն:

Գնային ռիսկ. Գնային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայական գների փոփոխության արդյունքում անկախ նրանից, թե փոփոխությունները հետևանք են առանձին արժեթղթին կամ դրա թողարկողին յուրահատուկ գործոնների, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող գործոնների: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ապրանքների կամ ծառայությունների շուկայական գների փոփոխության ռիսկին, որոնք ենթակա են թե՛ ընդհանուր, թե՛ յուրահատուկ շուկայական տատանումների:

Կազմակերպությունը կառավարում է գնային ռիսկն այն պոտենցիալ կորուստների պարբերաբար գնահատման միջոցով, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից, ինչպես նաև սահմանելով և պահպանելով համապատասխան վնասների կանխարգելման սահմանաչափեր և միջակայքերի (մարժաներ) և գրավի պահանջներ: Կազմակերպության չտրամադրված վարկային պարտավորվածությունների գծով հնարավոր վնասների գումարը հավասար է այդ պարտավորվածությունների ընդհանուր գումարին: Այնուամենայնիվ, վնասի հավանական գումարը ավելի փոքր է քան այդ գումարը, քանի որ պարտավորվածությունների մեծ մասը պայմանական են՝ կախված մի շարք պայմաններից, որոնք սահմանված են վարկային պայմանագրերում:

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկը իրենից ներկայացնում է կորուստների վտանգ՝ պայմանավորված համակարգային ճախողումներով, մարդկային սխալներով, կեղծիքներով կամ այլ արտաքին իրադարձություններով: Երբ վերահսկողության իրականացումը ճախողվում է, գործառնական ռիսկը կարող է հանգեցնել հեղինակության անկման, ունենալ իրավական կամ վերահսկողական հետևանքներ, կամ առաջ բերել ֆինանսական կորուստներ: Կազմակերպությունը չի ակնկալում վերացնել բոլոր գործառնական ռիսկերը, բայց գործադրում է անհրաժեշտ ջանքերը վերահսկողական համակարգի, մշտադիտարկման և արագ արձագանքելու միջոցով կառավարելու հնարավոր ռիսկերը: Վերահսկողությունը ներառում է պարտականությունների արդյունավետ բաժանում, մուտքի, թույլտվությունների և համապատասխանության ստուգման ընթացակարգեր, անձնակազմի ուսուցում և գնահատման գործընթացներ:

28. Հետագա իրադարձություններ

ՀՀ կեստորնական բանկի նախագահի 2019 թ. ապրիլի 19-ի թիվ N 1/234Ա որոշմամբ գրանցվել է «ՖԻՆԶԱ» ՈւՎԿ ՓԲԸ անվանական ոչ փաստաթղթային արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման ծրագրային ազդագիրը: Ազդագրի մեջ գրանցված պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական արժեքը կազմել է 2,500,000 հազար դրամ:

2019 թ. հունիսի 24-ին միակ բաժնետիրոջ տարեկան ընդհանուր ժողովի արդյունքում որոշվեց Ընկերության բաժնետոմսերի դիմաց տարեկան շահութաբաժին վճարմանն ուղղել 1,415,402 հազար դրամ:

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐ N 007 "14" օգոստոսի 2019թ.		Էլ Եկտրոնային
ԱՐԱՐԱՏՏԲԱՆԿ ԲԲԸ		
Ղեկավար 15100-23156470100	Կրեդիտ 90000-5016119	Գումար AMD 50,000.00
Վճարող «ՖԻՆԲԱ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Վճարողի ՀՎՀՀ 2300445174 Վճարողի բանկ ԱՐԱՐԱՏՏԲԱՆԿ ԲԲԸ		Բանկի կողմ` 15100
Շահառու ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ Շահառուի բանկ Կենտրոնական գանձապետարան		Բանկի կողմ` 90000
Գումարը բառերով Հիսուն հազար դրամ Վճարման նպատակը ՖԻՆԲԱ ՈՒՎԿ ՓԲԸ անվանական պարտատոմս թող. նպ. մշակված ազդագրի ՀՀ ԿԲ-ում գրանց. համար պետ. տուրք		
Վճարողի ստորագր.՝ 		Բանկի ստորագր.՝

